



Ouderenbehoeftenonderzoek

Gemeentelijk rapport Dentergem 2020



Inhoudstafel

Inleiding: Achtergrond.....	6
1 Situering.....	6
2 Methodologie.....	6
2.1 Dataverzameling.....	6
2.2 Steekproef.....	7
3 Beschrijving van de steekproef.....	8
3.1 Geslacht van de respondenten.....	8
3.2 Leeftijd en leeftijdsklassen.....	8
3.3 Kinderen en kleinkinderen.....	9
3.4 Burgerlijke staat.....	10
3.5 Opleidingsniveau.....	10
3.6 Inkomen.....	11
3.7 Rondkomen met het inkomen.....	11
3.8 Partnerschap.....	11
3.9 Pensionering.....	12
3.10 Gecombineerde kenmerken.....	14
Thema 1: Woonsituatie en buurt.....	16
1 Woning.....	16
1.1 Woonsituatie.....	16
1.2 Onaangepastheid van de woning.....	17
1.3 Geneigdheid tot woningaanpassing.....	24
2 Buurtbetrokkenheid.....	25
2.1 Prettig wonen in de wijk.....	25
2.2 Betrokkenheid in de wijk.....	26
2.3 's avonds op straat.....	26
2.4 Voldoende georganiseerd voor mensen 60+ in de wijk.....	27
2.5 Buurtbetrokkenheid in functie van leeftijdsklasse.....	28
2.6 Buurtbetrokkenheid in functie van geslacht.....	28
2.7 Buurtbetrokkenheid in functie van partner.....	28
2.8 Buurtbetrokkenheid in functie van inkomen.....	29
2.9 Buurtbetrokkenheid in functie van rondkomen met het inkomen.....	29
2.10 Buurtbetrokkenheid in functie van 'verhuisd de afgelopen 10 jaar'.....	29
3 Verhuizen en verhuisgeneigdheid.....	30
3.1 Verhuisd afgelopen 10 jaar.....	30
3.2 Verhuismotieven.....	30
3.3 Verhuisgeneigdheid.....	31
4 Leefomstandigheden in de wijk.....	32
5 Ervaren tekorten in de wijk.....	33
5.1 Basisvoorzieningen in de wijk: ervaren tekorten.....	33

5.2	Voorzieningen met betrekking tot mobiliteit in de wijk: ervaren tekorten.....	34
5.3	Voorzieningen met betrekking tot dienstverlening in de wijk: ervaren tekorten.....	34
5.4	Ervaren tekorten in functie van leeftijdsklassen.....	35
5.5	Ervaren tekorten in functie van geslacht.....	37
5.6	Ervaren tekorten in functie van partner.....	37
Thema 2: Gezondheid, zorg en hulpverlening.....		38
1	Gezondheid.....	38
1.1	Gezondheidstoestand.....	38
1.2	Prevalentie van Vallen.....	41
1.3	Zicht.....	42
1.4	Gehoor.....	44
1.5	Geheugen.....	46
2	Potentieel hulpnetwerk.....	47
2.1	Potentieel hulpnetwerk: kan op niemand een beroep.....	47
2.2	Potentieel hulpnetwerk: familieleden.....	47
2.3	Potentieel hulpnetwerk: burens.....	48
2.4	Potentieel hulpnetwerk: vrienden.....	49
3	Zorgafhankelijkheid.....	50
4	Aantal uur hulp.....	53
5	Hulpverlening.....	54
5.1	Hulpverlening van personen.....	56
5.2	Hulpverlening van organisaties.....	57
5.3	Hulpverlening van andere diensten/overheid.....	58
6	Tevredenheid over de hulpverlening.....	59
7	Reden waarom de hulp niet voldoet.....	60
8	Informatiegaring.....	61
8.1	Infogaring bij personen.....	62
8.2	Infogaring bij overheid en mutualiteit.....	63
Thema 3 : Welbevinden.....		64
1	Kwaliteit van leven.....	64
1.1	Huidige kwaliteit van leven.....	64
1.2	Kwaliteit van leven 1 jaar geleden.....	65
1.3	Kwaliteit van leven binnen 1 jaar.....	65
2	Uitgebreidheid van en tevredenheid over het netwerk.....	67
2.1	Contacten binnen het netwerk.....	67
3	Eenzaamheid.....	70
3.1	Eenzaamheid in klassen.....	70
3.2	Eenzaamheid in functie van partnerschap.....	70
3.3	Eenzaamheid in functie van het inkomen.....	71
4	Negatieve psychologische beleving.....	72

4.1	Slecht slapen.....	72
4.2	Andere negatieve psychologische items.....	73
5	Depressieve neigingen.....	74
5.1	Depressieve neigingen algemeen.....	74
5.2	Depressieve neigingen in functie van een aantal kenmerken.....	74
6	Ervaren problemen.....	76
6.1	Problemen.....	76
6.2	Problemen in functie van een aantal kenmerken.....	77
7	Onveiligheidsgevoelens.....	80
7.1	Onveiligheidsgevoelens.....	80
7.2	Onveiligheidsgevoelens in functie van een aantal kenmerken.....	80
8	Mobiliteit.....	81
8.1	Mobiliteit: Algemeen.....	81
8.2	Mobiliteit in functie van een aantal kenmerken.....	81
Thema 4: Maatschappelijke participatie.....		84
1	Activiteiten.....	84
1.1	Activiteiten in functie van ontspanning: algemeen.....	84
1.2	Activiteiten in functie van ontspanning: sport.....	85
1.3	Activiteiten in functie van ontspanning: Op café gaan, reizen en winkelen.....	85
1.4	Activiteiten in functie van ontspanning: Kaarten, knutselen en tuinieren.....	86
1.5	Activiteiten in functie van intellectuele oriëntering.....	87
2	Participatie in verenigingen.....	88
2.1	Gemiddeld aantal verenigingen waar men lid van is.....	88
2.2	Verenigingen.....	88
3	Seniorenverenigingen.....	89
3.1	Kennis van seniorenverenigingen.....	89
3.2	Lidmaatschap van seniorenverenigingen.....	90
3.3	Potentieel lidmaatschap.....	91
4	Vrijwilligerswerk.....	93
4.1	Vrijwilligerswerk.....	93
4.2	Intensiteit vrijwilligerswerk.....	94
4.3	Recruteringspotentieel vrijwilligerswerk.....	95
5	Informele zorg en hulp.....	97
5.1	Mantelzorg.....	97
5.2	Opvang van de eigen kleinkinderen.....	97
5.3	Opvang van kleine kinderen in buurt, kennissenkring of familie.....	98
6	Politieke interesse en ervaren politieke invloed.....	99
6.1	Interesse in de politiek.....	99
7	Bijwonen culturele activiteiten.....	100
7.1	Mate van cultuurparticipatie.....	100

7.2	Creatieve hobby's	101
7.3	Belemmeringen bijwonen culturele evenementen.....	101
8	media	104
8.1	Televisiekijken.....	104
8.2	Kranten lezen.....	105
8.3	Gemeentelijke infobrochure raadplegen.....	105
8.4	Intensiteit internetgebruik.....	106
8.5	Waarom gebruikt men het internet? Internetgebruik om te surfen.....	108
8.6	Waarom gebruikt men het internet? Internetgebruik voor sociale media (facebook, twitter,...) skype en online winkelen.....	108
Thema 5: Tevredenheid met betrekking tot dienstverlening		109
1	tevredenheid over de gemeente	109
1.1	Tevredenheid dienstverlening gemeentebestuur.....	109
1.2	Tevredenheid over de dienstverlening OCMW.....	109
1.3	Tevredenheid over de politie.....	110
1.4	Tevredenheid over cultuur en verkeersbeleid.....	110
1.5	Tevredenheid over bibliotheek.....	110
1.6	Tevredenheid over groen, voetpaden en verkeersveiligheidsbeleid	111
1.7	Tevredenheid over sport en recreatie voor senioren.....	111
1.8	Tevredenheid over huisvuil en containerpark.....	111
1.9	Tevredenheid over ter beschikking gestelde lokalen	112
1.10	Tevredenheid over andere dienstverleningen binnen de gemeente	112
1.11	Tevredenheid over dienstverleningen met betrekking tot zorg.....	112
Samenvatting.....		113

Inleiding: Achtergrond

1 SITUERING

Het Vlaamse Parlement keurde op 21 april 2004 het decreet houdende 'de stimulering van een inclusief Vlaams ouderenbeleid en de beleidsparticipatie van ouderen' goed. Via dit decreet wilde men de participatie van ouderen aan het lokale beleid stimuleren, vandaar de naam 'het participatiedecreet'. Gemeenten op hun beurt werden gestimuleerd om een ouderenbeleidsplan op te stellen. Hiervoor zijn reeds heel wat gemeenten aan de slag gegaan. Daarvoor hadden zij echter cijfermateriaal nodig dat niet voor handen was. Het West-Vlaams Overleg Adviesraden van Ouderen (WOAS) en het provinciebestuur West-Vlaanderen constateerden dat de gemeenten en de ouderenadviesraden vragende partij waren voor ondersteuning bij de opmaak van een ouderenbeleidsplan.

Als antwoord hierop werd een ouderenbehoeftenonderzoek ontwikkeld door de Vrije Universiteit Brussel samen met de provincie West-Vlaanderen. De vragenlijst omvat vele thema's zoals huisvesting, buurtkenmerken, mobiliteit, eenzaamheid, onveiligheid, hulpverlening, gezondheid, maatschappelijke participatie, ... waarop een lokaal bestuur haar beleid dan zou kunnen baseren. Alvorens noden te kunnen oplossen, moet men ze immers eerst kennen.

De data werden verzameld door een uniek systeem van peer-research. Dat betekent dat de enquêtes verzameld werden door 'peers' of leeftijdsgenoten van de respondenten. Voor dit ouderenbehoeftenonderzoek betekent dit dat de data verkregen werd via gestandaardiseerde vragenlijsten, die afgenomen werden bij ouderen en waar de enquêteurs bovendien zelf oudere waren. Dit systeem van peer-research zorgt voor een zeer hoge first-responsgraad.

Het resultaat van dit ouderenbehoeftenonderzoek is een zeer ruime Vlaamse dataset, die op verschillende niveaus bruikbaar is, namelijk op gemeentelijk, provinciaal en Vlaams niveau. Binnen elke gemeente realiseerde men een proportioneel gestratificeerde steekproef, zowel naar leeftijd als naar geslacht. Wanneer de enquêteurs bij één van hun respondenten geen gehoor kregen, kregen zij een gelijkaardig vervangadres toegewezen opdat de representativiteit gewaarborgd zou blijven. Met andere woorden, de cijfers zijn steeds representatief op gemeentelijk niveau.

Het rapport dat voorligt gaat in op de beschikbare gemeentelijke gegevens. Dit rapport beschrijft de leefomstandigheden en noden van 60-plussers in de gemeente. Hierin gaat de aandacht niet enkel uit naar ouderen als behoeftigen, maar ook en vooral naar ouderen als actieve actoren in de maatschappij die bijdragen aan de constructie van de lokale samenleving. De gemeente wordt vergeleken met de provincie West-Vlaanderen en Vlaanderen. Voor de provincie West-Vlaanderen en Vlaanderen wordt een benchmark gebruikt. Dit is een steekproef van de beschikbare data uit de provincie West-Vlaanderen en Vlaanderen. Er wordt telkens een jaar lang gewerkt met dezelfde provinciale en Vlaamse steekproef, daarna wordt een nieuwe steekproef genomen zodat de nieuwe gegevens van nieuw ingestapte gemeenten eveneens worden opgenomen.

Eerst en vooral worden de cijfers van de actuele meting weergegeven. Daarna volgt een geografische vergelijking. Enerzijds met de benchmark van de provincie West-Vlaanderen (WVL) en Vlaanderen (VL).

2 METHODOLOGIE

2.1 DATAVERZAMELING

Wanneer een gemeente besluit te participeren aan het onderzoek, wordt binnen de gemeente een stuurgroep opgericht die verantwoordelijk is voor de uitwerking en opvolging van het project. De stuurgroep bestaat uit de onderzoeksbegeleider van de provincie, leden van de plaatselijke ouderenadviesraad indien van toepassing (indien niet: ouderen van de gemeente), een ambtenaar (van de gemeente of het OCMW) en de beleidsverantwoordelijke van de gemeente.

Via een rekruteringscampagne worden dan enquêteurs gezocht die met de vragenlijsten kunnen rondgaan. Een belangrijke stap in deze campagne is het betrekken van sleutelfiguren. De rol van de sleutelfiguren is de rekrutering van enquêteurs. Sleutelfiguren zijn bij voorkeur dan ook mensen met een grote kennissenkring binnen de ouderen, zijn actief in ouderenaangelegenheden of de ouderenzorg. De sleutelfiguren gaan dus op zoek naar ouderen die willen enquêteren.

Eenmaal er voldoende vrijwilligers gevonden zijn, krijgt de enquêteur een korte scholing. Daarin worden richtlijnen gegeven over de inhoud van de vragenlijst en de manier waarop men de vragenlijsten moet verdelen. Daarna draagt de enquêteur de verantwoordelijkheid voor het verspreiden en ophalen van een aantal vragenlijsten. Nadat uiteindelijk alle vragenlijsten terug binnengebracht zijn, worden de data ingetikt door een personeelslid van de gemeente of het OCMW of een vrijwilliger via een online tool.

2.2 STEEKPROEF

Binnen elke gemeente wordt een proportioneel gestratificeerde steekproef gerealiseerd, zowel naar leeftijd als geslacht. Wanneer de enquêteurs bij één van hun respondenten geen gehoor gekregen, kregen zij een gelijkaardig vervangadres toegewezen, opdat de representativiteit niet in het gedrang zou komen. De cijfers zijn dus steeds representatief op gemeentelijk niveau. De grootorde van de cijfers echter, maakt het mogelijk om ook provincies met elkaar te vergelijken. De soms, zeer grote verschillen tussen de verschillende gemeenten lijken te verdwijnen, wanneer we ze aggregeren op een hoger niveau, bijvoorbeeld dat van de provincie. Vandaar dat wij hier opteren voor een vergelijking met de benchmark van de provincie en van Vlaanderen.

3 BESCHRIJVING VAN DE STEEKPROEF

In een eerste deel van de analyse wordt de steekproef besproken. De steekproef werd zo getrokken dat het aandeel mannen en vrouwen in de steekproef overeenkomt met het werkelijke aandeel in de bevolking. Ook naar leeftijd werden de verhoudingen in de populatie gerespecteerd.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de socio-demografische kenmerken van de respondenten. Achtereenvolgens komen geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, burgerlijke staat, inkomen en rondkomen met het inkomen, samenstelling van het huishouden en pensionering aan bod. Deze kenmerken worden vergeleken met de resultaten van andere metingen waaronder de benchmarks van de provincie en van Vlaanderen.

In de loop van 2019 werden 409 ouderen in Dentergem bevestigd over hun leefsituatie.

3.1 GESLACHT VAN DE RESPONDENTEN

In vraag 4 van de vragenlijst wordt gevraagd naar het geslacht van de respondenten. Het is op basis van deze gegevens en de leeftijdsklassen dat de steekproef samengesteld werd.

Tabel: Geslachtsverdeling

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
man	47,7%	44,6%	45,7%
vrouw	52,3%	55,4%	54,3%

Bijna 48% van de respondenten zijn mannen en ruim 52% van de respondenten zijn vrouwen.

In de steekproef zitten meer vrouwen dan mannen. Dit komt overeen met de bevolkingsstatistieken, waarin we zien dat bij het ouder worden de vrouwen proportioneel meer voorkomen dan mannen.

3.2 LEEFTIJD EN LEEFTIJDKlassen

In vraag 3 van de vragenlijst wordt gepeild naar de leeftijd van de respondent. Op basis hiervan hebben we de gemiddelde leeftijd berekend. Voor de verdere analyses hebben we, op basis van de leeftijd, drie leeftijdsklassen gecreëerd, 60 tot 69 jaar, 70 tot 79 jaar en 80+. Deze leeftijdsklassen zijn dezelfde als deze welke gebruikt werden voor de steekproeftrekking in Dentergem.

3.2.1 Gemiddelde leeftijd

Tabel: Gemiddelde leeftijd

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Leeftijd	72,08	71,54	71,58

De gemiddelde leeftijd van de bevestigde ouderen in Dentergem bedraagt 72,1 jaar. Dit is iets hoger dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dit kan verklaard worden doordat Dentergem de meest recente bevestiging is (hogere levensverwachting in vergelijking met de benchmarks die in de voorbije jaren bevestigd werden).

3.2.2 Leeftijdsklassen

Tabel: Leeftijdsklassen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
60-69j	47,4%	44,7%	45,2%
70-79j	28,6%	37,5%	36,2%
80+	24,0%	17,9%	18,6%

Wanneer we de indeling maken naar leeftijdsklassen, dan zien we dat 47,4% van de ouderen tussen 60 en 69 jaar oud is, 28,6% is tussen 70 en 79 jaar en 24% is ouder dan 80 jaar.

3.3 KINDEREN EN KLEINKINDEREN

3.3.1 Kinderen

In volgende analyses bekijken we of de respondenten kinderen hebben en zo ja, hoeveel. Kinderen zijn immers, samen met de partner, de belangrijkste mantelzorgers. Met deze vraag peilden we naar het aantal kinderen dat de respondenten hebben. Er werd expliciet gevraagd naar het aantal kinderen in leven.

Tabel: Kinderen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Heeft kinderen	91,8%	89,7%	91,3%
Gemiddeld aantal kinderen	2,17	2,28	2,29

91,8 % van de ouderen in Dentergem heeft kinderen. Gemiddeld gaat het over 2,2 kinderen per respondent.

3.3.2 Kleinkinderen

In volgende analyses bekijken we of de respondenten kleinkinderen hebben. Ook hier wordt nagegaan hoeveel kleinkinderen (in leven) ze hebben.

Tabel: Kleinkinderen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Heeft kleinkinderen	86,5%	83,8%	83,6%
Gemiddeld aantal kleinkinderen	3,65	3,84	3,61

86,5% ouderen in Dentergem heeft kleinkinderen. Dit aandeel is iets hoger dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het gemiddeld aantal kleinkinderen bedraagt 3,7. Er is geen groot verschil met West-Vlaanderen en Vlaanderen.

3.4 BURGERLIJKE STAAT

Tabel: Burgerlijke staat

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
gehuwd	71,1%	68,0%	69,2%
nooit gehuwd	5,5%	4,3%	3,6%
gescheiden	5,7%	3,5%	4,0%
samenwonend	2,0%	1,9%	1,8%
weduw(e) naar	15,0%	21,6%	21,1%
kloosterling(e)	0,7%	0,7%	0,4%

Ruim 7 ouderen op 10 zijn gehuwd in Dentergem. Daarenboven is 2% samenwonend. Ruim een kwart van de ouderen is alleenstaand: 15% is weduw(e)naar, 5,7% is gescheiden, 5,5% is nooit gehuwd geweest en 0,7% is kloosterling. In Dentergem zijn er iets meer ouderen die gehuwd zijn, die nooit gehuwd zijn en die gescheiden zijn dan gemiddeld in West-Vlaanderen en Vlaanderen.. Het aandeel weduw(e)naren is daarentegen lager dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

3.5 OPLEIDINGSNIVEAU

Voor deze analyse hebben we op basis van de vraag 8 vier opleidingsniveaus gecreëerd: lager onderwijs (*geen afgeronde opleiding & lager onderwijs*), maximum lager secundair (*lager beroepsonderwijs, lager technisch, lagere humaniora*), hoger secundair (*hoger beroepsonderwijs, hoger technisch onderwijs, hogere humaniora*) en hoger onderwijs (*hoger niet universitair, universitair onderwijs*). We moeten echter één kanttekening maken: een lage opleidingsgraad van ouderen betekent geenszins dat deze groep enkel laaggeschoolde jobs uitgeoefend heeft.

Tabel: Opleidingsniveau

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
geen afgeronde opleiding	6,1%	5,9%	5,1%
lager onderwijs	18,4%	38,0%	34,0%
lager beroepsonderwijs	17,7%	14,0%	12,0%
lager technisch onderwijs	12,6%	9,8%	8,3%
lagere humaniora	5,8%	7,7%	7,6%
hoger beroepsonderwijs	6,3%	4,3%	5,3%
hoger technisch onderwijs	11,6%	5,1%	7,1%
hogere humaniora	6,3%	5,2%	6,9%
hoger niet-universitair onderwijs	13,6%	7,6%	9,9%
universitair onderwijs	1,5%	2,4%	3,8%

24,5% van de ouderen heeft maximum een diploma lager onderwijs, 36,1% heeft maximum een diploma lager secundair onderwijs, 24,2% van de ouderen heeft een diploma hoger secundair onderwijs. 15,2% van de ouderen heeft een diploma hoger/universitair onderwijs. Het verschil met West-Vlaanderen en Vlaanderen valt vooral te verklaren door minder recente gegevens

3.6 INKOMEN

Om het inkomen te schatten maken we gebruik van de vraag 71. Voor de duidelijkheid werd het inkomen ingedeeld in vier klassen: 500-999€, 1.000-1.499€, 1.500€-1.999€ en meer dan 2.000€.

Tabel: inkomen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
500-999€	2,9%	28,6%	19,8%
1000-1499€	29,9%	36,8%	35,9%
1500-1999€	19,9%	18,6%	21,8%
>=2000€	47,3%	16,0%	22,5%

3% van de ouderen beschikt over een maandelijks gezinsinkomen van minder dan 1.000 euro. 29,9% beschikt over een inkomen tussen 1.000 en 1.500 euro en 67,2% van de ouderen beschikt over een inkomen boven 1.500 euro. De West-Vlaamse en Vlaamse benchmarks zijn van verschillende jaren afkomstig, waardoor de vergelijking niet relevant is.

3.7 RONDKOMEN MET HET INKOMEN

Naast het werkelijke inkomen werd ook gevraagd of de respondenten vonden of ze al dan niet kunnen rondkomen met hun inkomen (subjectieve beoordeling). We vroegen hen in welke mate ze kunnen rondkomen met het beschikbare inkomen. We hebben op basis van deze gegevens twee klassen gemaakt, zij die aangeven het moeilijk te hebben met het inkomen en zij die aangeven geen moeilijkheden te ondervinden met het rondkomen.

Tabel: Rondkomen met het inkomen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
moeilijk	36,9%	40,6%	39,0%
makkelijk	63,1%	59,4%	61,0%

37% van de ouderen zegt moeilijk rond te komen met het beschikbaar inkomen, 63% van de ouderen komt makkelijk rond.

In vergelijking met de gemiddelde senior in West-Vlaanderen zegt een kleiner aandeel senioren in Dentergem dat ze moeilijk rondkomen. Met Vlaanderen is het verschil kleiner.

3.8 PARTNERSCHAP

Met deze vraag willen we nagaan hoeveel ouderen nog samenwonen met hun partner.

Tabel: Partnerschap

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
partner	71,4%	67,3%	74,8%
geen partner	28,6%	32,7%	25,3%

71,4% van de ouderen in Dentergem woont samen met zijn/haar partner. Dit aandeel is hoger dan het West-Vlaamse gemiddelde, maar lager dan het Vlaamse gemiddelde.

3.9 PENSIONERING

Gemiddelde leeftijd pensionering

Met de vragen 78, 79 en 80 wordt gepeild naar de pensionering van de respondent. Met de vraag 78 peilen we naar de leeftijd waarop men effectief gestopt is met werken. Op basis hiervan berekenden we de gemiddelde leeftijd waarop men met pensioen ging.

Tabel: Gemiddelde leeftijd pensionering

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Gemiddelde leeftijd pensioen	59,55	58,87	58,63

De gemiddelde leeftijd om op pensioen te gaan is 59,6 jaar.

De gemiddelde leeftijd om op pensioen te gaan is iets hoger dan in Vlaanderen en in de provincie.

Redenen om met pensioen te gaan

Om de redenen waarom men op pensioen ging in kaart te brengen, legden we de respondenten 13 mogelijkheden voor. Respondenten konden aanduiden in welke mate zij deze belangrijke dan wel minder belangrijke redenen vonden om op pensioen te gaan. Voor een goed begrip herhalen we de mogelijkheden hieronder nogmaals.

- Ik werd verplicht (bedrijfssluiting, herstructureringen,...)
- Om plaats te maken voor jongeren
- Ik had genoeg financiële middelen om te stoppen met werken
- Het financieel verschil tussen verder werken en het stopzetten van het werk was te klein
- Gezondheidsredenen (lichamelijk en/of psychisch)
- Ontevredenheid met jobinhoud (te weinig promotiemogelijkheden, te weinig afwisseling,...)
- Ontevredenheid met werkomstandigheden (vb. te lange pendelafstand, te veel uren, slechte relatie met directe overste,...)
- Gebrek aan vrije tijd (vb. om te reizen/hobby te beoefenen,...)
- Omdat partner met pensioen ging
- Omdat vele mensen uit mijn omgeving op een bepaalde leeftijd op brugpensioen of op vervroegd pensioen gaan
- Opnemen van zorgtaken (vb. zorgen voor bejaarde ouder, zieke partner, kind, kleinkind,...)
- Ik was al een tijd werkloos
- Omdat ik de wettelijke pensioensleeftijd had bereikt

Tabel: Reden pensionering

	Dentergem
verplicht (bedrijfssluiting, herstructureringen,...)	12,4%
plaats maken voor jongeren	14,3%
genoeg financiën	35,3%
financieel verschil tussen werken en stoppen te klein	30,5%
Gezondheidsredenen	30,1%
Ontevredenheid met jobinhoud	15,8%

Ontevredenheid met werkomstandigheden	18,0%
Gebrek aan vrije tijd	15,4%
Partner met pensioen ging	19,9%
Vele mensen uit mijn omgeving op pensioen	15,0%
Opnemen van zorgtaken	17,7%
Al een tijd werkloos	10,5%
wettelijke pensioensleeftijd bereikt	43,2%

De belangrijkste reden om op pensioen te gaan was het bereiken van de wettelijke leeftijd (43,2%) gevolgd door genoeg financiële middelen (35,3%).

Wat mist men na pensionering?

Tenslotte vroegen we ook naar wat de respondent mist sedert de pensionering. Dit is vraag 80 uit de vragenlijst. We legden de respondenten 6 mogelijkheden voor, waar met helemaal niet, weinig, niet veel/niet weinig, veel tot zeer veel kon op geantwoord worden. Hieronder geven we deze mogelijkheden weer:

- De beroepsbezigheden
- De dagelijkse routine
- Het verschil tussen het nettoloon (wedde) en het pensioenbedrag
- Het gevoel nuttig te zijn
- De contacten met collega's
- De contacten met klanten en zakenpartners

Tabel: Gemis na pensionering

	Dentergem
De beroepsbezigheden	22,9%
De dagelijkse routine	17,9%
Het verschil tussen het nettoloon (wedde) en het pensioenbedrag	47,6%
Het gevoel nuttig te zijn	37,4%
De contacten met collega's	40,8%
De contacten met klanten en zakenpartners	22,8%

Ouderen missen na hun pensioen vooral het verlies aan inkomsten (47,6%), maar ook de contacten met de collega's (40,8%).

3.10 GECOMBINEERDE KENMERKEN

Tot slot van deze steekproefbeschrijving worden een aantal kenmerken met elkaar gecombineerd. Enkel de respondenten die geantwoord hebben op beide kenmerken worden weergegeven in de tabellen.

3.10.1 Leeftijdsklassen en geslacht

Tabel: leeftijdsklassen in functie van geslacht

	man	vrouw
60-69j	51,1%	48,9%
70-79j	47,4%	52,6%
80+	42,3%	57,7%

Naarmate de leeftijd stijgt, neemt het aandeel vrouwen toe. In de leeftijdsgroep 60-69 jaar is 48,9% van de respondenten vrouw. In de leeftijdsgroep 70-79 is dit aandeel opgelopen tot 52,6%. In de leeftijdsgroep 80+ is 57,7% van de respondenten een vrouw.

3.10.2 Leeftijdsklassen en partnerschap

Tabel: leeftijdsklassen in functie van partnerschap

	partner	geen partner
60-69j	51,2%	36,5%
70-79j	30,2%	25,0%
80+	18,6%	38,5%

Naarmate de leeftijd stijgt, daalt het aandeel ouderen dat samenwoont met een partner.

3.10.3 Leeftijdsklassen in functie van rondkomen met het inkomen

Tabel: leeftijdsklassen in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
60-69j	34,1%	65,9%
70-79j	41,0%	59,0%
80+	37,3%	62,7%

Het zijn vooral de oudere senioren die aangeven moeilijk rond te komen.

3.10.4 Inkomensklassen in functie van rondkomen met het inkomen

Tabel: inkomensklassen in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
500-999€	6,3%	1,0%
1000-1499€	45,0%	20,8%
1500-1999€	25,2%	17,3%
>=2000€	23,4%	60,9%

Er is een verband tussen beschikbaar inkomen en het subjectieve gevoel van rondkomen met het inkomen: naarmate het inkomen hoger ligt, daalt het aandeel ouderen dat zegt moeilijk rond te komen.

Thema 1: Woonsituatie en buurt

Binnen dit thema behandelen we 4 dimensies, namelijk onaangepastheid van de woning, buurtbetrokkenheid, verhuisgeneigdheid en onaangepastheid van de wijk.

1 WONING

1.1 WOONSITUATIE

Met vragen 14 tot en met 16 uit de vragenlijst peilen we naar de woonsituatie van de ouderen.

1.1.1 Samenwonende gezinsleden

De eerste vraag bekijkt met wie er onder één dak wordt samengewoond.

Tabel: Gezinsleden

	Dentergem
partner	71,4%
Kind(eren)	7,6%
Kleinkind(eren)	1,7%
Ouder(s)	0,5%
Andere(n)	3,9%

71,4% van de ouderen in Dentergem woont samen met zijn/haar partner. 7,6% van de ouderen heeft inwonende kinderen in huis. 1,7% woont samen met de kleinkinderen. Daarnaast woont 0,5% samen met (minstens) een ouder. 3,9% woont nog met iemand anders in huis.

1.1.2 Eigenaar/huurder

Tabel: Eigenaar/ huurder

	Dentergem
eigenaar	80,0%
huurder (privé-markt)	9,4%
huurder (sociale woning)	6,9%
geen van bovenstaande	3,7%

Gemiddeld genomen is 80% van de ouderen eigenaar van zijn/haar woning. 9,4% van de ouderen huurt een woning op de private markt, terwijl 6,9% huurt via een sociale huisvestingsmaatschappij of een sociaal verhuurkantoor. 3,7% van de ouderen zit in een andere situatie.

1.1.3 Huidige woonvorm

Tabel: Huidige woonvorm

	Dentergem
zelfstandig thuiswonend in ééngezinswoning	89,9%
Zelfstandig thuiswonend in een appartement	4,6%
Zelfstandig thuiswonend in een studio	
Inwonend bij kinderen	
Serviceflat/assistentiewoning	4,3%
Groepswonen	
Kangoeroe en intergenerationeel wonen	1,3%

De meeste ouderen in Dentergem wonen zelfstandig in een ééngezinswoning (circa 90%). 4,6% woont zelfstandig in een appartement. Bijna een even grote groep woont in een assistentiewoning (4,3%). Een kleine groep woont in een kangoeroewoning (1,3%).

1.2 ONAANGEPASTHEID VAN DE WONING

Deze dimensie wordt gemeten aan de hand van vraag 17 uit de vragenlijst waarin aan de ouderen een reeks onaangepastheden aan de woning werden voorgelegd en hen werd gevraagd: 'Welke uitspraken zijn van toepassing op uw woning?'. Men kon kiezen uit 5 mogelijke antwoorden gaande van helemaal niet van toepassing tot helemaal van toepassing. Om meer inzicht te geven in de cijfers werden de totaalscores van deze 16 items ingedeeld in drie klassen: geen, matige en ernstige onaangepastheid. Wanneer we op de schaal een totaalscore van 16 hebben, dan is er geen sprake van een onaangepaste woning. Scores tussen de 17 en 28 wijzen op een matige onaangepastheid en bij scores boven de 29 hebben we te maken met een ernstige onaangepastheid van de woning. Deze indeling is vrij stringent maar is een indicator voor potentiële problemen in de woning bij het ouder worden.

Hieronder geven we de verschillende items van onaangepastheid van de woning terug.

1. Woning is te groot
2. Woning is te klein
3. Woning verkeert in slechte staat/slecht onderhouden
4. Ik moet trappen doen om de woning te betreden
5. De drempels zijn te hoog (binnen of buiten de woning)
6. Er zijn trappen in de woning
7. Ik moet trappen doen om naar het toilet te gaan
8. Woning is te duur
9. Woning is inbraakgevoelig
10. Woning is weinig geriefelijk
11. Woning is te gehorig (slechte geluidsisolatie)
12. Woning is moeilijk warm te stoken
13. Er is onvoldoende comfort in de woning
14. De wijk bevat niet
15. Afstand tot voorzieningen (vb winkel, bank, ...) is te groot

16. Afstand tot de kinderen is te groot

1.2.1 Onaangepastheid van de woning in klassen

Tabel: Onaangepastheid van de woning in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
geen	12,8%	16,2%	14,2%
matig	50,4%	48,6%	45,6%
ernstig	36,8%	35,3%	40,2%

Bij de ouderen in Dentergem is slechts 1 woning op 8 aangepast aan het ouder worden. In West-Vlaanderen en Vlaanderen ligt dit aandeel iets hoger. De helft van de woningen van de ouderen van Dentergem is matig onaangepast, wat hoger ligt dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. 36,8% van de ouderen in Dentergem woont in een ernstig onaangepaste woning.

In volgende tabel worden de individuele items die de schaal 'onaangepastheid van de woning' uitmaken, besproken. De top 3 staat in het grijs aangeduid. De statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid.

Tabel: Onaangepastheid van de woning op itemniveau

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
te groot	38,1%	28,7%	31,7%
te klein	11,2%	14,0%	13,5%
slechte staat	11,4%	10,5%	12,4%
trappen om te betreden	13,9%	15,0%	21,4%
drempels te hoog	12,0%	9,1%	11,7%
trappen in de woning	57,2%	49,5%	54,3%
trappen om naar toilet te gaan	6,0%	8,7%	10,9%
te duur	15,0%	14,6%	17,1%
inbraakgevoelig	22,3%	22,6%	25,9%
weinig gerieflijk	10,4%	11,6%	13,5%
te gehorig	14,7%	19,1%	20,2%
moeilijk te verwarmen	15,8%	16,3%	19,2%
onvoldoende comfort	11,4%	14,4%	14,9%
wijk bevalt niet	10,6%	11,2%	12,4%
afstand tot voorzieningen te groot	36,5%	24,9%	31,6%
afstand tot kinderen te groot	22,3%	22,6%	24,2%

De top 3 van onaangepastheden in Dentergem wordt gevormd door: trappen in de woning (57,2%), een te grote woning (38,1%) en de afstand tot de voorzieningen die te groot is (36,5%). Deze 3 items blijken ook in West-Vlaanderen en Vlaanderen de top 3 te vormen. In Dentergem blijken deze 3 items hoger te scoren dan gemiddeld in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Voor quasi alle items zijn er statistisch significante verschillen terug te vinden. Enkel voor de items 'de woning is te klein' of 'er is onvoldoende comfort aanwezig' is er geen verschil terug te vinden tussen Dentergem, West-Vlaanderen en Vlaanderen.

De meest opmerkelijke verschillen tussen Dentergem en West-Vlaanderen en Vlaanderen zijn de 3 items in de top 3. Daarin scoort Dentergem iets slechter dan gemiddeld dan West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Voor een aantal items scoort Dentergem beter dan gemiddeld in West-Vlaanderen en Vlaanderen: de woning is te klein, er zijn trappen om de woning te betreden, er zijn trappen om naar het toilet te gaan en de woning is weinig gerieflijk.

1.2.2 Onaangepastheid van de woning in functie van de leeftijdsklasse

De onaangepastheid van de woning (in klassen) verschilt niet voldoende om van een significant verschil te spreken. Op itemniveau zijn er daarentegen wel verschillen. Ook hier worden de significante verschillen in het vet aangeduid.

Tabel: Onaangepastheid van de woning op itemniveau en functie van de leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
te groot	39,4%	35,0%	40,7%
te klein	15,4%	3,9%	11,6%
slechte staat	9,7%	13,6%	12,8%
trappen om te betreden	12,0%	16,5%	15,1%
drempels te hoog	9,7%	13,6%	15,1%
trappen in de woning	58,3%	57,3%	55,8%
trappen om naar toilet te gaan	5,7%	10,7%	1,2%
te duur	18,9%	11,7%	10,5%
inbraakgevoelig	28,0%	20,4%	14,0%
weinig gerieflijk	11,4%	8,7%	10,5%
te gehorig	17,7%	15,5%	8,1%
moeilijk te verwarmen	18,3%	14,6%	12,8%
onvoldoende comfort	13,1%	8,7%	11,6%
wijk bevalt niet	9,7%	10,7%	11,6%
afstand tot voorzieningen te groot	34,3%	36,9%	40,7%
afstand tot kinderen te groot	23,4%	19,4%	24,4%

Voor alle items wordt nagegaan of het verschil statistisch significant zijn of als de verschillen te verklaren zijn door toeval. De statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid.

Er zijn 3 items waar de verschillen voldoende groot zijn. In de leeftijdscategorie 70 tot 79 jaar vinden amper ouderen dat hun woning te klein is. Bij 80-plussers blijkt dat er veel minder vaak trappen aanwezig zijn om naar het toilet te gaan. En hoe ouder men wordt, hoe minder men de woning inbraakgevoelig vindt.

1.2.3 Onaangepastheid van de woning in functie van geslacht

De onaangepastheid van de woning (in klassen) verschilt niet voldoende om van een significant verschil te spreken. Op itemniveau zijn er daarentegen wel verschillen. Ook hier worden de significante verschillen in het vet aangeduid.

Tabel: Onaangepastheid van de woning op itemniveau en in functie van geslacht

	man	vrouw
te groot	42,9%	33,0%
te klein	14,7%	7,7%
slechte staat	9,8%	13,2%
trappen om te betreden	17,9%	9,9%
drempels te hoog	14,1%	9,9%
trappen in de woning	62,5%	51,6%
trappen om naar toilet te gaan	7,1%	4,9%
te duur	15,2%	14,8%
inbraakgevoelig	23,4%	21,4%
weinig gerieflijk	10,3%	10,4%
te gehorig	14,1%	15,4%
moeilijk te verwarmen	19,6%	12,1%
onvoldoende comfort	12,5%	10,4%
wijk bevalt niet	10,9%	10,4%
afstand tot voorzieningen te groot	32,6%	40,7%
afstand tot kinderen te groot	23,9%	20,9%

Mannen vinden vaker dan vrouwen dat ze in een te grote woning wonen of in een te kleine woning wonen. Mannen wonen vaker in een woning waar er trappen zijn om de woning te betreden en er zijn vaker trappen in de woning.

1.2.4 Onaangepastheid van de woning in functie van partnerschap

Het verschil tussen ouderen met partner en die zonder partner is te klein om van een significant verschil te spreken. Op itemniveau zijn er wel significante verschillen.

Tabel: Onaangepastheid van de woning op itemniveau en in functie van partnerschap

	partner	geen partner
te groot	38,8%	37,4%
te klein	9,7%	16,5%
slechte staat	11,6%	11,0%
trappen om te betreden	14,2%	12,1%
drempels te hoog	11,6%	13,2%
trappen in de woning	58,2%	56,0%
trappen om naar toilet te gaan	5,6%	6,6%
te duur	13,1%	20,9%
inbraakgevoelig	21,3%	27,5%
weinig gerieflijk	7,8%	17,6%
te gehorig	13,8%	18,7%
moeilijk te verwarmen	14,9%	19,8%
onvoldoende comfort	8,2%	22,0%
wijk bevat niet	9,3%	15,4%
afstand tot voorzieningen te groot	37,7%	34,1%
afstand tot kinderen te groot	23,1%	22,0%

Ook hier worden enkel de statistisch significante verschillen aangehaald en worden in het vet aangeduid.

Ouderen zonder partner hebben vaker een woning die weinig gerieflijk is en een woning met onvoldoende comfort.

1.2.5 Onaangepastheid van de woning in functie van inkomensklasse

Er zijn opnieuw geen significante verschillen tussen de inkomenscategorieën. Er zijn wel verschillende items waar er verschillen terug te vinden zijn.

Tabel: Onaangepastheid van de woning op itemniveau en in functie van het inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
te groot	77,8%	36,1%	29,8%	41,7%
te klein	11,1%	15,7%	5,3%	11,1%
slechte staat	22,2%	12,0%	14,0%	10,4%
trappen om te betreden	22,2%	8,4%	12,3%	16,7%
drempels te hoog	33,3%	7,2%	5,3%	15,3%
trappen in de woning	44,4%	53,0%	70,2%	60,4%
trappen om naar toilet te gaan	44,4%	4,8%	5,3%	5,6%
te duur	33,3%	15,7%	14,0%	16,7%
inbraakgevoelig	44,4%	21,7%	28,1%	23,6%
weinig gerieflijk	44,4%	15,7%	14,0%	6,9%
te gehorig	55,6%	18,1%	12,3%	13,9%
moeilijk te verwarmen	33,3%	16,9%	19,3%	13,2%
onvoldoende comfort	44,4%	14,5%	14,0%	7,6%
wijk bevalt niet	33,3%	14,5%	12,3%	9,7%
afstand tot voorzieningen te groot	55,6%	39,8%	33,3%	37,5%
afstand tot kinderen te groot	33,3%	27,7%	14,0%	26,4%

Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Ouderen in de laagste inkomensklasse geven veel vaker aan dat hun woning te groot is. Zij geven ook vaker aan dat de drempels te hoog zijn, dat er trappen zijn om naar het toilet te gaan, dat hun woning weinig gerieflijk is, dat de woning te gehorig is en dat er onvoldoende comfort aanwezig is.

1.2.6 Onaangepastheid van de woning in functie van rondkomen inkomen

De verschillen zijn te klein om van een statistisch significant verschil te spreken. Op itemniveau zijn er een paar verschillen merkbaar.

Tabel: Onaangepastheid van de woning op itemniveau en in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
te groot	35,0%	41,8%
te klein	9,4%	12,7%
slechte staat	17,1%	8,9%
trappen om te betreden	10,3%	16,9%
drempels te hoog	10,3%	12,7%
trappen in de woning	60,7%	59,2%
trappen om naar toilet te gaan	6,8%	5,6%
te duur	19,7%	13,1%
inbraakgevoelig	27,4%	22,1%
weinig gerieflijk	14,5%	8,9%
te gehorig	21,4%	12,2%
moeilijk te verwarmen	21,4%	12,7%
onvoldoende comfort	13,7%	9,9%
wijk bevalt niet	9,4%	12,7%
afstand tot voorzieningen te groot	35,0%	39,0%
afstand tot kinderen te groot	23,9%	23,0%

Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid.

Ouderen die moeilijk rondkomen hebben vaker een woning in slechte staat, een woning die te gehorig is en een woning die moeilijk te verwarmen is.

1.3 GENEIGDHEID TOT WONINGAANPASSING

Vraag 20 van de vragenlijst peilde naar hoe ouderen stonden ten opzichte van hun huisvesting. Zouden ze hun woning willen laten zoals ze is, of eerder willen aanpassen?

1.3.1 Woning aanpassen

Tabel: Woning laten zoals ze is in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
woning laten zoals ze is	60,8%	63,1%	63,9%

Bijna 61% van de ouderen in Dentergem wenst geen aanpassingen te doen aan zijn woning. In West-Vlaanderen en Vlaanderen ligt dit percentage iets hoger.

1.3.2 Woning aanpassen

Tabel: Geneigdheid tot woningaanpassing in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
woning aanpassen aan behoeften	34,9%	26,7%	27,7%

Het aanpassen van de woning indien nodig, bedraagt 34,9% in Dentergem. Het aandeel ligt hoger dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

2 BUURTBETROKKENHEID

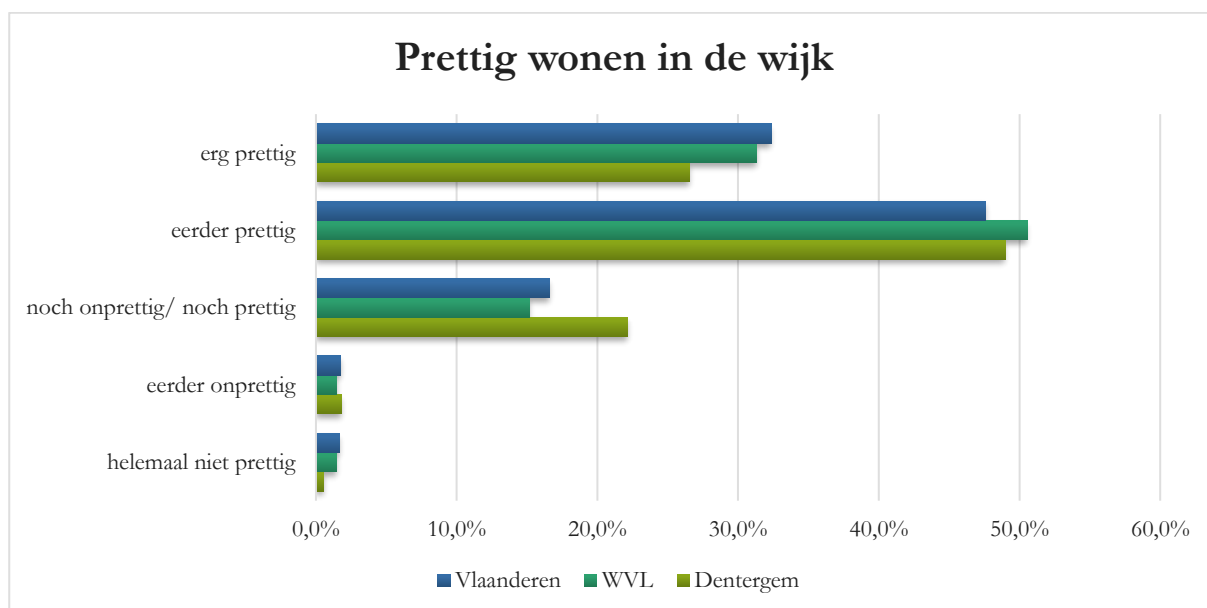
In dit thema buurtbetrokkenheid komen een aantal vragen aan bod. Zo peilen we naar het al dan niet prettig wonen in de wijk, of men 's avonds op straat komt en of er voldoende georganiseerd wordt voor 60+ in de wijk.

2.1 PRETTIG WONEN IN DE WIJK

Tabel: Prettig wonen in de wijk

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
helemaal niet prettig	0,5%	1,4%	1,7%
eerder onprettig	1,8%	1,5%	1,8%
noch onprettig/ noch prettig	22,2%	15,2%	16,6%
eerder prettig	49,0%	50,5%	47,6%
erg prettig	26,5%	31,3%	32,3%

De overgrote meerderheid (75,5%) van de ouderen vindt het prettig wonen in zijn wijk in Dentergem. In vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen is de groep 'noch onprettig, noch prettig' veel groter in Dentergem.

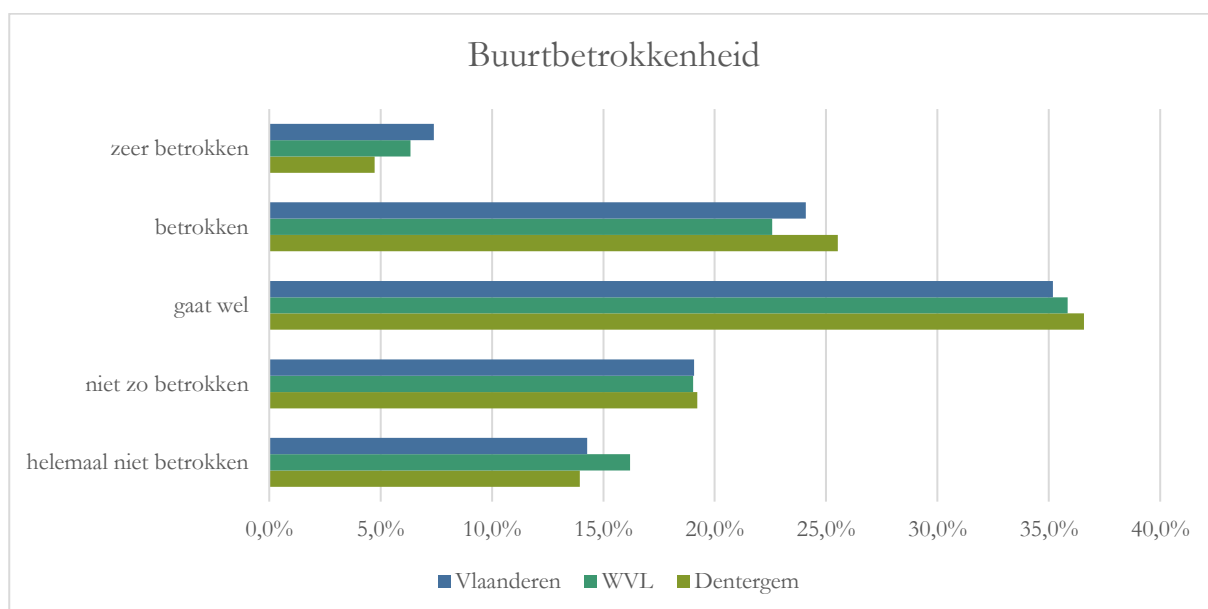


2.2 BETROKKENHEID IN DE WIJK

Tabel: Betrokkenheid in de wijk

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
helemaal niet betrokken	13,9%	16,2%	14,3%
niet zo betrokken	19,2%	19,0%	19,1%
gaat wel	36,6%	35,8%	35,2%
betrokken	25,5%	22,6%	24,1%
zeer betrokken	4,7%	6,3%	7,4%

1 oudere op 3 in Dentergem geeft aan zich helemaal niet tot niet zo betrokken te voelen met hun wijk. Een grote groep ouderen is relatief neutraal (36,6%). Ruim 30% voelt zich betrokken tot zeer betrokken met hun wijk. In vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen zien we dat de groep ‘gaat wel’ en ‘betrokken’ iets groter is in Dentergem.

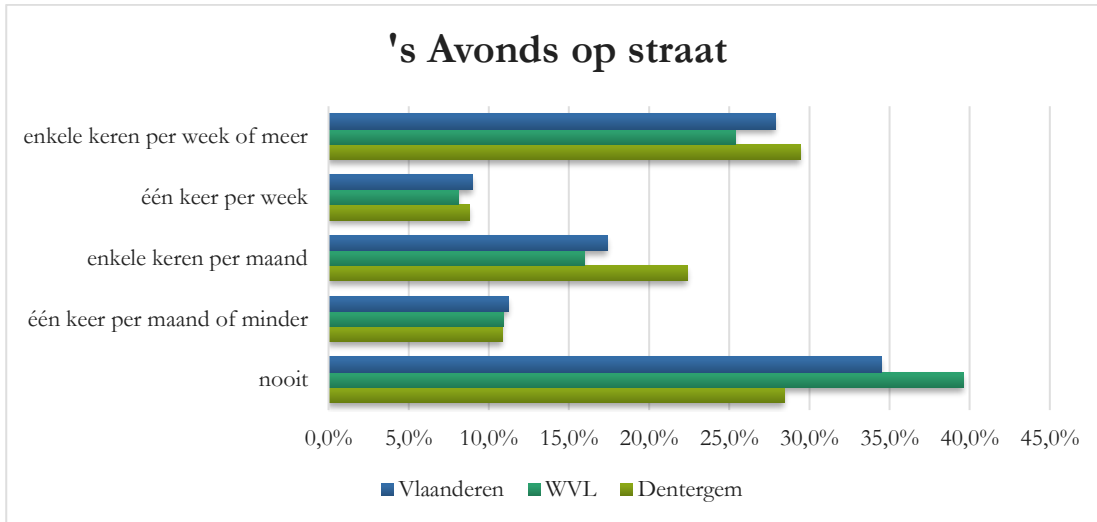


2.3 'S AVONDS OP STRAAT

Tabel: 's avonds op straat

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
nooit	28,5%	39,6%	34,5%
één keer per maand of minder	10,8%	10,9%	11,2%
enkele keren per maand	22,4%	16,0%	17,4%
één keer per week	8,8%	8,1%	9,0%
enkele keren per week of meer	29,5%	25,4%	27,9%

28,5% van de ouderen in Dentergem komt 's avonds niet op straat. 1 oudere op 10 komt 1 keer per maand of minder op straat. 22,4% komt enkele keren per maand 's avonds op straat. Bijna 1 oudere op 10 komt 1 keer per week 's avonds op straat en bijna 3 ouderen op 10 komen enkele keren per week 's avonds op straat. Ouderen in Dentergem komen vaker dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen op straat.



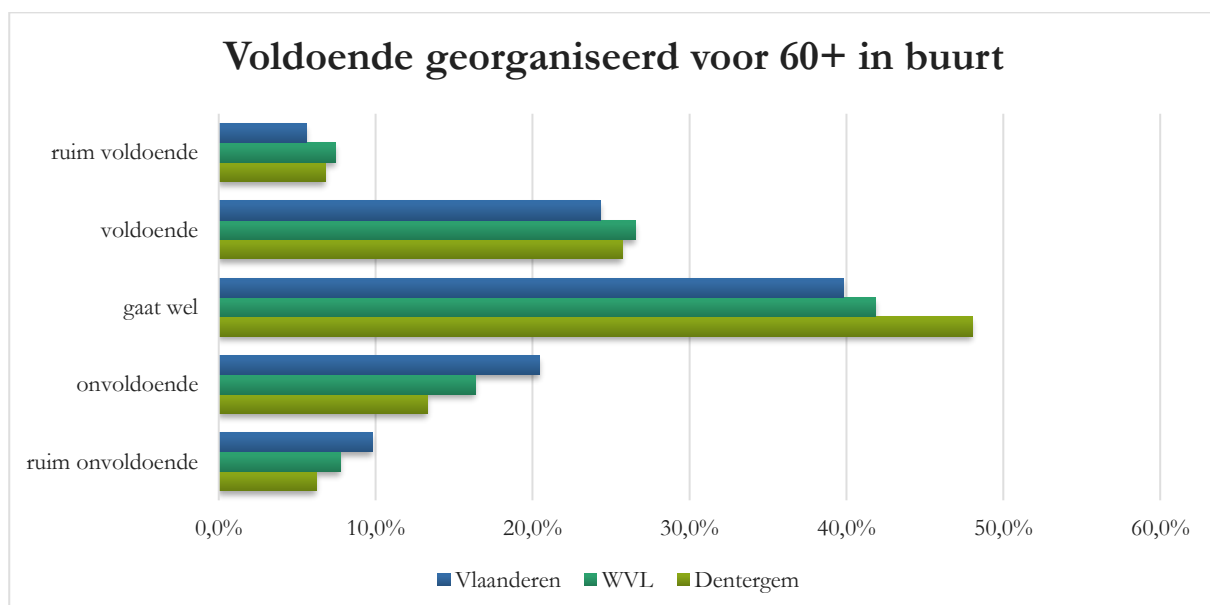
2.4 VOLDOENDE GEORGANISEERD VOOR MENSEN 60+ IN DE WIJK

Tabel: Voldoende georganiseerd voor mensen 60+ in de wijk

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
ruim onvoldoende	6,2%	7,8%	9,8%
onvoldoende	13,3%	16,4%	20,4%
gaat wel	48,0%	41,9%	39,8%
voldoende	25,7%	26,5%	24,3%
ruim voldoende	6,8%	7,5%	5,6%

19,5% van de ouderen in Dentergem vindt dat er (ruim) onvoldoende georganiseerd wordt voor 60-plussers in de wijk. Bijna de helft van de ouderen staat er neutraal tegenover. 32,5% van de ouderen in Dentergem vindt dat er (ruim) voldoende georganiseerd wordt.

In vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen is vooral de groep 'gaat wel' veel groter.



2.5 BUURTBETROKKENHEID IN FUNCTIE VAN LEEFTIJDKLASSE

Bovenstaande kenmerken worden getest in functie van leeftijdsklasse. Indien een resultaat niet statistisch significant blijkt te zijn, wordt deze niet weergegeven. Concreet betekent dit dat er geen relatie is tussen leeftijd en het prettig wonen in de wijk, de betrokkenheid bij wat er in de wijk gebeurt en of er voldoende georganiseerd wordt voor mensen ouder dan 60 jaar.

Tabel: 's avonds op straat in functie van leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
nooit	13,9%	25,4%	60,9%
één keer per maand of minder	9,6%	13,2%	10,9%
enkele keren per maand	24,1%	24,6%	16,3%
één keer per week	10,2%	9,6%	5,4%
enkele keren per week of meer	42,2%	27,2%	6,5%

Hoe ouder men wordt, hoe minder vaak men 's avonds op straat komt.

2.6 BUURTBETROKKENHEID IN FUNCTIE VAN GESLACHT

Er wordt eveneens gekeken of er verschillen zijn op vlak van buurtbetrokkenheid naargelang het geslacht. Ook hier worden enkel statistisch significante resultaten weergegeven. Er is geen verschil naargelang het geslacht en het al dan niet prettig wonen is in de wijk, of ouderen zich betrokken voelen bij wat er in de wijk gebeurt en of er voldoende georganiseerd wordt in de wijk voor 60-plussers.

Tabel: 's avonds op straat in functie van geslacht

	man	vrouw
nooit	17,5%	37,9%
één keer per maand of minder	9,0%	12,6%
enkele keren per maand	25,4%	19,9%
één keer per week	7,9%	9,7%
enkele keren per week of meer	40,2%	19,9%

Vrouwen komen veel minder vaak 's avonds nog op straat dan mannen.

2.7 BUURTBETROKKENHEID IN FUNCTIE VAN PARTNER

Er wordt eveneens gekeken of er verschillen zijn op vlak van buurtbetrokkenheid naargelang het al dan niet hebben van een partner. Ook hier worden enkel statistisch significante resultaten weergegeven. Er is geen verschil terug te vinden tussen ouderen die een partner hebben en zij die geen partner hebben bij volgende items: het prettig wonen in de buurt, het zich betrokken voelen bij wat in de buurt gebeurt en of er voldoende georganiseerd wordt voor 60+ in de wijk.

Tabel: 's avonds op straat in functie van partner

	partner	geen partner
nooit	25,6%	38,6%
één keer per maand of minder	10,9%	9,9%
enkele keren per maand	27,0%	9,9%
één keer per week	10,2%	5,0%
enkele keren per week of meer	26,3%	36,6%

Hier is het duidelijk: de ouderen zonder partner komen veel vaker nooit op straat 's avonds, ofwel net heel vaak.

2.8 BUURTBETROKKENHEID IN FUNCTIE VAN INKOMEN

Er is geen statistisch verband terug te vinden tussen inkomen en de mate waarin het prettig wonen is in de wijk, zich betrokken voelen in de wijk en of er voldoende georganiseerd wordt voor 60+ in de wijk.

Tabel: 's avonds op straat in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
nooit	22,2%	36,0%	29,5%	19,2%
één keer per maand of minder	44,4%	11,2%	8,2%	9,6%
enkele keren per maand	11,1%	16,9%	32,8%	24,7%
één keer per week	11,1%	7,9%	6,6%	11,0%
enkele keren per week of meer	11,1%	28,1%	23,0%	35,6%

Over het algemeen durven ouderen met een hoger (gezins)inkomen vaker 's avonds op straat te komen.

2.9 BUURTBETROKKENHEID IN FUNCTIE VAN RONDKOMEN MET HET INKOMEN

Er is geen statistisch verband terug te vinden tussen het subjectief inkomen en het 's avonds op straat durven gaan, het vinden van prettig wonen in de buurt, betrokken bij wat er in de wijk gebeurt en of er voldoende georganiseerd wordt voor de 60+ in de wijk.

2.10 BUURTBETROKKENHEID IN FUNCTIE VAN 'VERHUISD DE AFGELOPEN 10 JAAR'

Onder dit onderdeel wordt de buurtbetrokkenheid bekeken in functie van het al dan niet verhuisd zijn in de afgelopen 10 jaar.

Er is geen enkele relatie tussen de vier opgesomde indicatoren en het al dan niet verhuisd zijn in de afgelopen 10 jaar.

3 VERHUIZEN EN VERHUISGENEIGDHEID

Eerst gaan we na hoeveel ouderen de afgelopen 10 jaar verhuisd zijn. Vervolgens komt verhuisgeneigdheid aan bod. We stelden de ouderen volgende vraag: “Bent u in de afgelopen 10 jaar verhuisd?”.

3.1 VERHUISD AFGELOPEN 10 JAAR

Tabel: Verhuisd afgelopen 10 jaar in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
verhuisd	15,2%	17,6%	13,9%

15,2% van de ouderen uit Dentergem zijn in de afgelopen 10 jaar verhuisd. Dit is iets meer dan gemiddeld in Vlaanderen, maar iets minder dan gemiddeld in West-Vlaanderen.

3.2 VERHUISMOTIEVEN

Met vraag 22 gingen we na waarom de ouderen verhuisd zijn.

Tabel: Reden voor de verhuis de afgelopen 10 jaar in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
eenzaamheid	1,6%	10,3%	10,1%
behoefte aan sociale contacten	6,3%	10,2%	11,3%
niet afhankelijk te willen worden van de kinderen	9,4%	18,1%	16,3%
huisvestingsproblemen	18,8%	23,2%	25,1%
gezondheidsproblemen	23,4%	29,3%	25,3%
financiële situatie	9,4%	10,8%	14,4%
aanwezigheid voorzieningen in nieuwe wijk	9,4%	18,2%	19,5%
aantrekkelijke omgeving	23,4%	36,9%	38,9%
onveiligheidsgevoelens	0,0%	10,3%	12,8%

De top 3 van Dentergem, West-Vlaanderen en Vlaanderen wordt in het grijs aangeduid. In Dentergem is bijna een kwart van de ouderen die in de afgelopen 10 jaar verhuisd is, verhuisd omwille van gezondheidsproblemen. Een even grote groep is verhuisd omwille van de aantrekkelijke omgeving. Iets minder dan 1 op 5 is verhuisd omwille van huisvestingsproblemen.

In West-Vlaanderen en Vlaanderen is dezelfde top 3 terug te vinden, maar deze redenen wegen sterker door dan bij de ouderen in Dentergem (hogere percentages).

3.3 VERHUISGENEIGDHEID

Naast de vraag of ze verhuisd zijn de afgelopen jaren, peilden we ook naar hun potentiële verhuisgeneigdheid. Hoe staan ze tegenover een verhuis naar verschillende mogelijkheden?

De verhuisgeneigdheid wordt ook bekeken naargelang de leeftijd, het geslacht, en het al dan niet hebben van een partner.

Het geslacht, het al dan niet hebben van een partner, het inkomen en het subjectief inkomen hebben geen effect op de verhuisgeneigdheid.

Tabel: Verhuisgeneigdheid

	Dentergem
verhuizen naar aangepaste woning	14,0%
verhuizen naar woonzorgcentrum	8,5%
inwonen bij kinderen	4,0%
samenwonen met ouderen	7,7%
verhuizen naar serviceflat	19,8%

Als ouderen gevraagd wordt of ze willen verhuizen, dan is slechts een zeer beperkt aandeel bereid om te verhuizen. Serviceflat/assistentiewoning wordt het vaakst als alternatief gezien, inwonen bij kinderen en samenwonen met andere ouderen kan slechts zeer weinig ouderen bekoren.

Tabel: Verhuisgeneigdheid in functie van leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
verhuizen naar aangepaste woning	17,8%	14,8%	5,7%
verhuizen naar woonzorgcentrum	4,4%	10,2%	14,9%
inwonen bij kinderen	2,8%	6,5%	3,4%
samenwonen met ouderen	9,4%	7,4%	4,6%
verhuizen naar serviceflat	21,7%	21,3%	13,8%

Naarmate de leeftijd stijgt wordt het verhuizen naar een aangepaste woning minder als alternatief gezien, maar wordt het woonzorgcentrum meer als alternatief gezien.

4 LEEFOMSTANDIGHEDEN IN DE WIJK

Naast de woning zijn de leefomstandigheden in de wijk ook van belang.

Tabel: Leefomstandigheden in de wijk in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
te weinig voorzieningen	19,3%	19,2%	23,7%
druk verkeer	21,8%	36,9%	39,4%
weinig kennissen/familie/vrienden	11,7%	24,2%	23,6%
niet gezellig	5,4%	14,7%	16,7%
enkel ouderen	8,1%	21,5%	17,9%
teveel jongeren	1,5%	4,6%	4,7%
verloedering/vervuiling	3,7%	8,1%	8,0%
onveiligheid/criminaliteit	3,2%	7,1%	7,9%
slechte mentaliteit	2,7%	4,8%	5,9%
obstakels in woonomgeving	2,7%	6,6%	7,7%
teveel allochtonen	3,2%	3,4%	5,7%
lawaaihinder	6,4%	17,2%	20,2%

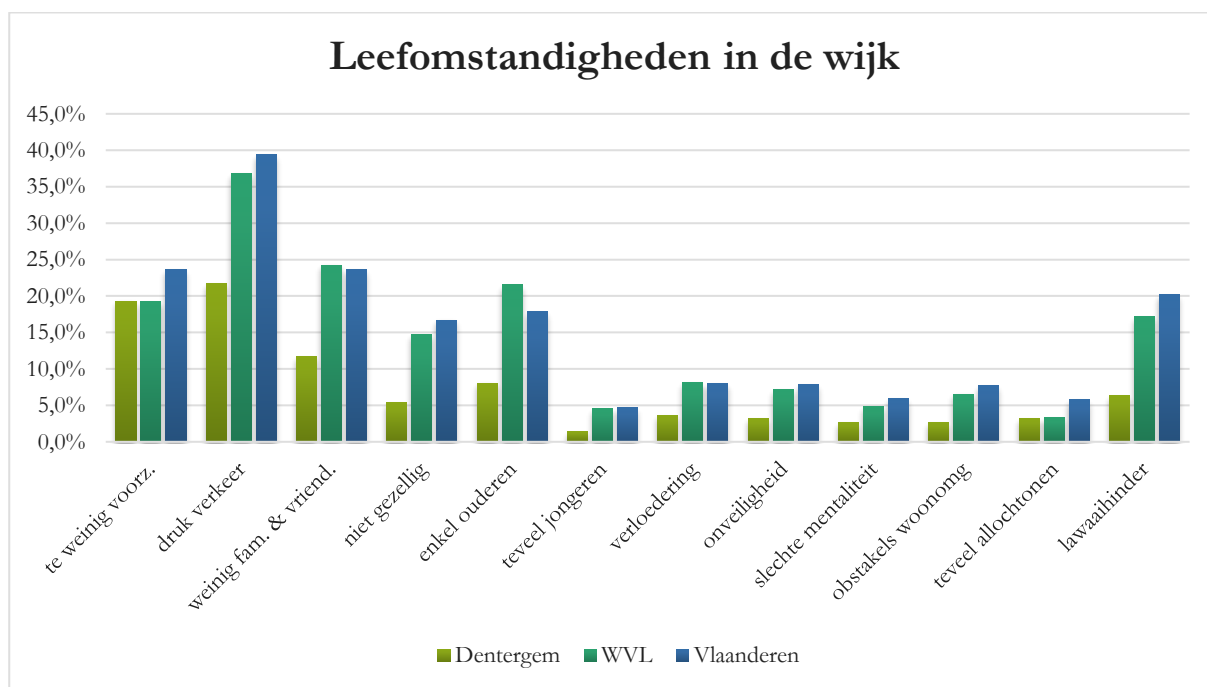
De top 3 staat in het grijs aangeduid, voor elke geografische indeling. We zien bovendien dat elk item significant verschilt naargelang de regio/geografische indeling.

In Dentergem vinden ouderen vooral dat er druk verkeer is in de wijk (21,8%), gevolgd door te weinig voorzieningen (19,3%) en te weinig kennissen, familie en vrienden in de wijk (11,7%).

In Vlaanderen is dezelfde top 3 terug te vinden, maar de percentages liggen een pak hoger.

In West-Vlaanderen vinden ouderen eveneens dat er druk verkeer is in de wijk en dat ze weinig kennissen, familie of vrienden hebben in de wijk. Als afsluiter van de top 3 geven de West-Vlaamse ouderen aan dat er enkel ouderen in hun wijk wonen (21,5%).

Opvallend is dat de percentages in Dentergem veel lager liggen dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.



5 ERVAREN TEKORTEN IN DE WIJK

Wat missen ouderen in hun buurt? We geven hieronder nogmaals de verschillende mogelijkheden van deze vraag.

1. Kruidenierszaak
2. Bank
3. Apotheek
4. Huisarts
5. Slager
6. Bakker
7. Rustbanken
8. Openbare toiletten
9. Openbaar vervoer
10. Bushalte
11. Dienstencentrum
12. Sporthal
13. Zwembad
14. Bibliotheek
15. Buurt- of wijkcentrum
16. Verlichting
17. Mobiele winkel
18. Cinema
19. Theater
20. Postkantoor
21. Café
22. Groen/park
23. Oversteekplaatsen

5.1 BASISVOORZIENINGEN IN DE WIJK: ERVAREN TEKORTEN

Tabel: Basisvoorzieningen in de wijk: ervaren tekorten

	Dentergem
Kruidenierszaak	26,9%
Apotheek	8,6%
Huisarts	8,6%
Slager	24,2%
Bakker	22,5%

De basisvoorziening die het meest afwezig is in Dentergem is de kruidenierszaak (26,9%). 1 op 4 ouderen vindt dat er te weinig slagers in de buurt zijn (24,2%). Iets minder dan 1 oudere op 4 (22,5%) vindt dat er te weinig bakkers zijn in de buurt. Ongeveer 1 oudere op 12 (8,6%) vindt dat er te weinig apothekers zijn. Een even grote groep vindt dat er te weinig huisartsen in de buurt zijn.

5.2 VOORZIENINGEN MET BETREKKING TOT MOBILITEIT IN DE WIJK: ERVAREN TEKORTEN

Tabel: Voorzieningen met betrekking tot mobiliteit in de wijk: ervaren tekorten

	Dentergem
Rustbanken	14,7%
Openbare toiletten	16,6%
Openbaar vervoer	20,0%
Bushalte	13,4%
Oversteekplaatsen	7,1%

Op vlak van mobiliteit geeft 1 oudere op 5 in Dentergem aan dat er tekorten zijn wat betreft openbaar vervoer. 1 oudere op 6 geeft aan dat er te weinig openbare toiletten zijn in Dentergem. 1 oudere op 7 geeft aan dat er te weinig rustbanken zijn in Dentergem.

5.3 VOORZIENINGEN MET BETREKKING TOT DIENSTVERLENING IN DE WIJK: ERVAREN TEKORTEN

Tabel: Voorzieningen met betrekking tot dienstverlening in de wijk: ervaren tekorten

	Dentergem
Bank	16,4%
Dienstencentrum	7,6%
Bibliotheek	4,6%
Buurt/wijkcentrum	4,6%
Postkantoor	14,9%

Ruim 1 oudere op 9 (14,9%) vindt dat er te weinig postkantoren zijn in de wijk. 1 oudere op 13 vindt dat er te weinig dienstencentra (7,6%) zijn in de wijk. 1 oudere op 20 (4,6%) vindt dat er een tekort is aan bibliotheken in de wijk en buurt/wijkcentra.

Tabel: Voorzieningen met betrekking tot ontspanning in de wijk: ervaren tekorten

	Dentergem
Sporthal	5,9%
Zwembad	11,5%
Cinema	8,6%
Theater	8,8%
Groen/park	7,8%

Ongeveer 1 oudere op 9 vindt dat er tekorten zijn op vlak van een zwembad (11,5%). De ervaren tekorten voor een theater (8,8%) cinema (8,6%), groen/park (7,8%) of een sporthal (5,9%) ligt iets lager.

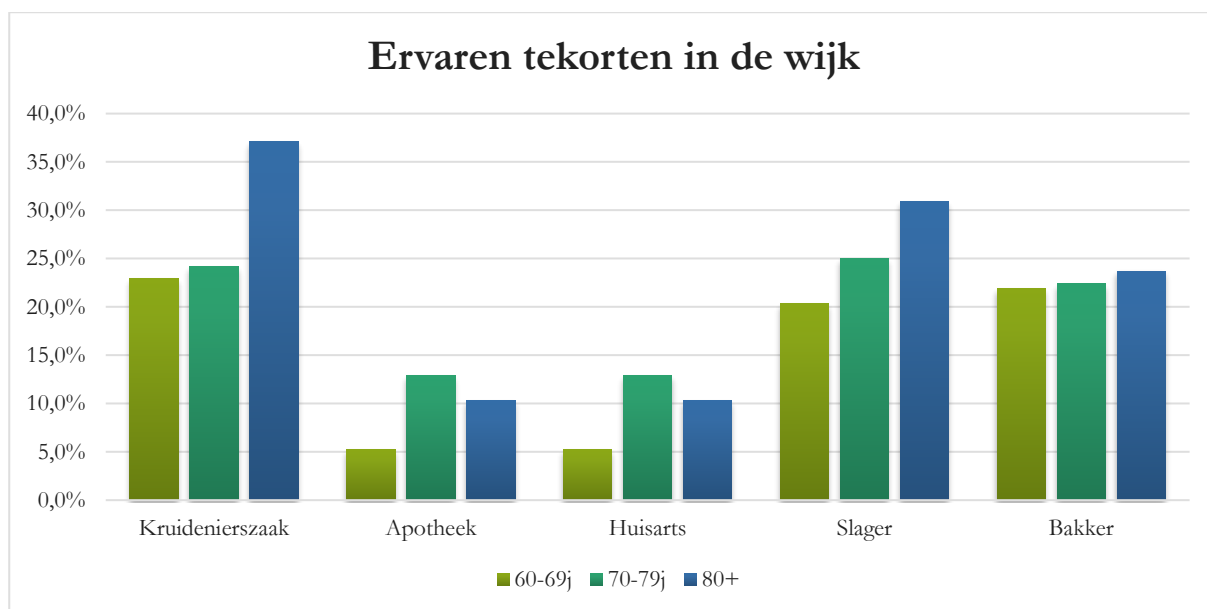
5.4 ERVAREN TEKORTEN IN FUNCTIE VAN LEEFTIJDKLASSEN

Indien er een (**statistisch significant**) verschil is naargelang de leeftijd op vlak van de ervaren tekorten, worden deze **in het vet** aangeduid.

Tabel: Basisvoorzieningen in de wijk: ervaren tekorten in functie van leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
Kruidenierszaak	22,9%	24,1%	37,1%
Apotheek	5,2%	12,9%	10,3%
Huisarts	5,2%	12,9%	10,3%
Slager	20,3%	25,0%	30,9%
Bakker	21,9%	22,4%	23,7%

Naarmate de leeftijd hoger is, ervaart men sterker het tekort aan kruidenierszaken in de wijk.

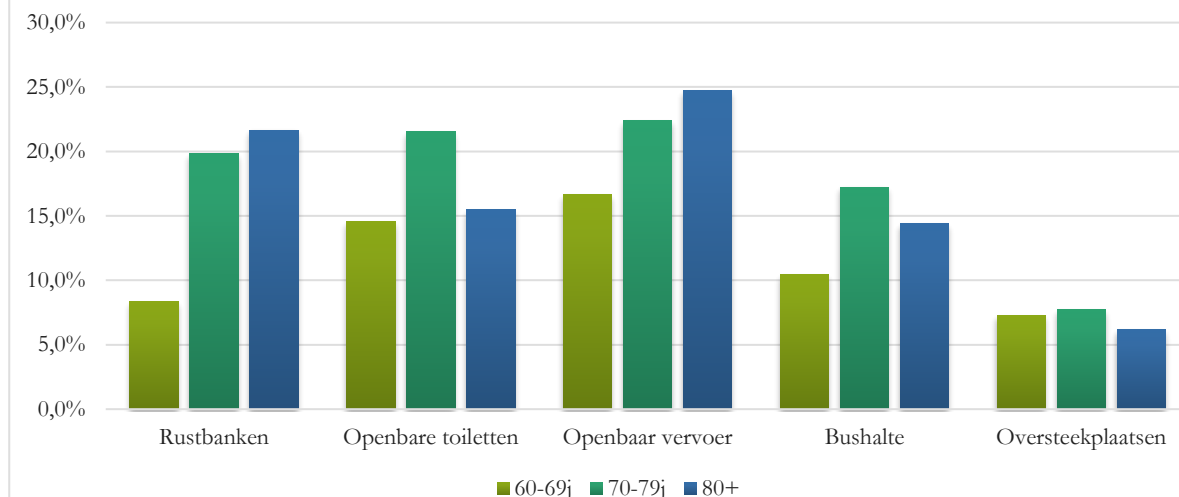


Tabel: Voorzieningen met betrekking tot mobiliteit in de wijk: ervaren tekorten in functie van leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
Rustbanken	8,3%	19,8%	21,6%
Openbare toiletten	14,6%	21,6%	15,5%
Openbaar vervoer	16,7%	22,4%	24,7%
Bushalte	10,4%	17,2%	14,4%
Oversteekplaatsen	7,3%	7,8%	6,2%

Vooral het tekort aan rustbanken in de wijk wordt als probleem ervaren naarmate men ouder wordt.

Ervaren tekorten in de wijk

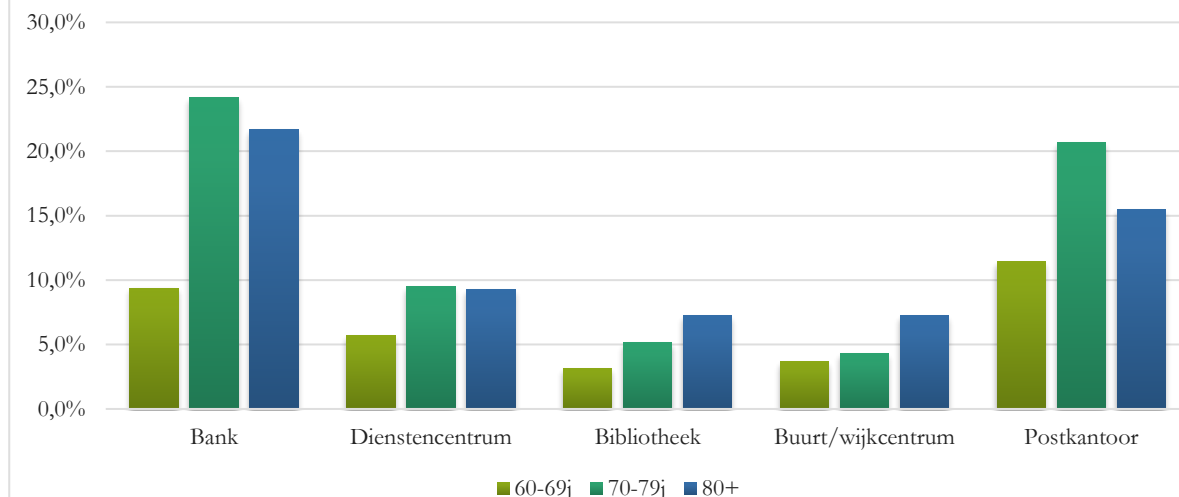


Tabel: Voorzieningen met betrekking tot dienstverlening in de wijk: ervaren tekorten in functie van leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
Bank	9,4%	24,1%	21,6%
Dienstencentrum	5,7%	9,5%	9,3%
Bibliotheek	3,1%	5,2%	7,2%
Buurt/wijkcentrum	3,6%	4,3%	7,2%
Postkantoor	11,5%	20,7%	15,5%

70-plus is een kantelmoment voor wat betreft het ervaren van tekorten aan bankkantoren in de wijk.

Ervaren tekorten in de wijk



5.5 ERVAREN TEKORTEN IN FUNCTIE VAN GESLACHT

Er zijn geen verschillen tussen mannen en vrouwen wat betreft het ervaren van tekorten in de wijk.

5.6 ERVAREN TEKORTEN IN FUNCTIE VAN PARTNER

Ook hier worden statistisch significante verschillen naargelang het partnerschap in het vet aangeduid. Enkel op vlak van dienstverlening in de wijk was er 1 significant verschil terug te vinden.

Tabel: Voorzieningen met betrekking tot dienstverlening in de wijk: ervaren tekorten in functie van partner

	partner	geen partner
Bank	18,1%	12,4%
Dienstencentrum	8,5%	5,7%
Bibliotheek	5,8%	1,9%
Buurt/wijkcentrum	6,1%	1,0%
Postkantoor	16,7%	10,5%

Ouderen met partner ervaren vaker een tekort aan een buurt/wijkcentrum dan ouderen zonder partner.

Thema 2: Gezondheid, zorg en hulpverlening

Binnen dit thema komen de gezondheid, potentieel hulpnetwerk, zorgafhankelijkheid en aantal uur hulp, hulpverlening, tevredenheid over hulpverlening, redenen waarom hulpverlening niet voldoet, informatiegaring aan bod.

1 GEZONDHEID

1.1 GEZONDHEIDSTOESTAND

Tabel: Gezondheidstoestand in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
zware inspanningen	50,3%	59,1%	57,1%
lichte inspanningen	25,8%	31,8%	30,6%
trappen lopen	36,1%	40,7%	38,4%
buigen, tillen	34,4%	42,2%	41,1%
blokje stappen	25,3%	29,0%	28,2%
ADL	15,0%	14,1%	13,9%
huishoudelijke karweitjes	20,1%	21,3%	20,0%
sociale activiteiten	15,6%	12,9%	15,0%

Ruim de helft van de ouderen ervaart beperkingen bij zware inspanningen (50,3%). Circa 1 oudere op 4 ervaart beperkingen bij lichte inspanningen (25,8%). Ruim 1 op 3 ervaart problemen bij de trappen op te lopen (36,1%) en bij het buigen en tillen (34,4%). 1 op 4 ervaart problemen om een blokje te stappen (25,3%), terwijl 1 op 5 problemen ervaart voor huishoudelijke karweitjes (20,1%). Tenslotte zien we dat circa 15% van de ouderen in Dentergem problemen ervaart met ADL (Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen).

In vergelijking met Vlaanderen en West-Vlaanderen ervaren ouderen in Dentergem minder beperkingen, wat betreft zware inspanningen, lichte inspanningen, trappen lopen en buigen/tillen.

1.1.1 Gezondheidstoestand in functie van de leeftijdsklassen

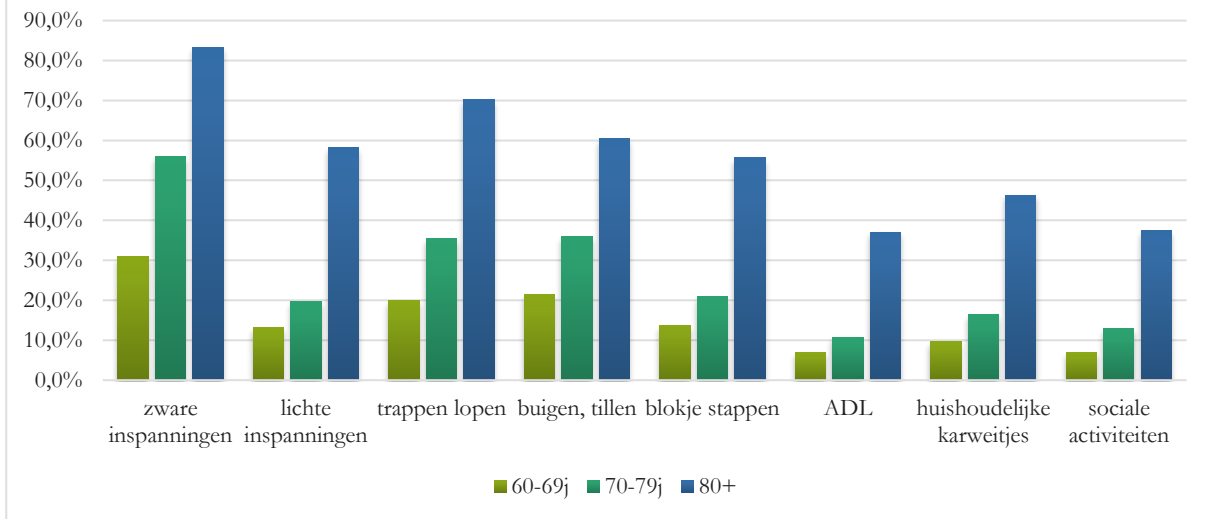
Alle statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. De verschillen tussen mannen en vrouwen waren te klein om van statistisch significante verschillen te spreken.

Tabel: Gezondheidstoestand in functie van de leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
zware inspanningen	30,9%	55,9%	83,3%
lichte inspanningen	13,3%	19,8%	58,3%
trappen lopen	19,9%	35,6%	70,2%
buigen, tillen	21,5%	36,0%	60,5%
blokje stappen	13,7%	21,0%	55,7%
ADL	6,9%	10,8%	37,0%
huishoudelijke karweitjes	9,7%	16,5%	46,3%
sociale activiteiten	6,9%	12,9%	37,5%

Naarmate de leeftijd stijgt, neemt de fysieke gezondheid af. Oudere senioren ervaren duidelijk meer belemmeringen.

Fysieke beperkingen ifv leeftijd



1.1.2 Gezondheidstoestand in functie van geslacht

Tabel : Gezondheidstoestand in functie van geslacht

	man	vrouw
zware inspanningen	45,8%	55,2%
lichte inspanningen	21,7%	30,1%
trappen lopen	30,2%	41,6%
buigen, tillen	32,0%	37,2%
blokje stappen	20,6%	30,2%
ADL	12,5%	17,6%
huishoudelijke karweitjes	17,3%	23,1%
sociale activiteiten	15,7%	15,7%

Vrouwen ervaren meer beperkingen bij het nemen van de trappen en om een blokje te stappen dan mannen.

1.1.3 Gezondheidstoestand in functie van partner

Tabel : Gezondheidstoestand in functie van partnerschap

	partner	geen partner
zware inspanningen	47,4%	62,1%
lichte inspanningen	21,8%	37,5%
trappen lopen	33,2%	46,0%
buigen, tillen	29,1%	52,9%
blokje stappen	20,0%	41,9%
ADL	10,3%	29,9%
huishoudelijke karweitjes	15,4%	35,6%
sociale activiteiten	12,2%	27,1%

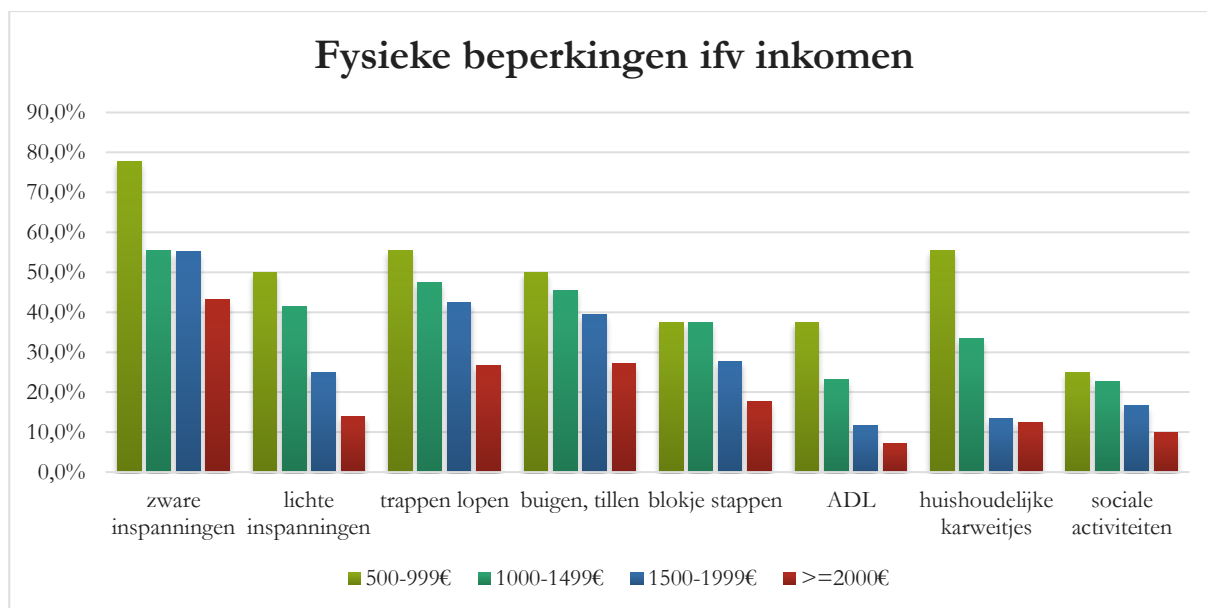
Ouderen zonder partner hebben een slechtere fysieke gezondheid dan ouderen met partner. Dit kan verklaard worden doordat ouderen zonder partner vaker ouder zijn ouderen met partner.

1.1.4 Gezondheidstoestand in functie van het inkomen

Tabel: Gezondheidstoestand in functie van het inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
zware inspanningen	77,8%	55,6%	55,2%	43,3%
lichte inspanningen	50,0%	41,5%	25,0%	13,9%
trappen lopen	55,6%	47,6%	42,4%	26,6%
buigen, tillen	50,0%	45,6%	39,3%	27,3%
blokje stappen	37,5%	37,5%	27,6%	17,6%
ADL	37,5%	23,2%	11,7%	7,1%
huishoudelijke karweitjes	55,6%	33,3%	13,3%	12,5%
sociale activiteiten	25,0%	22,8%	16,7%	9,8%

Het zijn vooral de 2 laagste inkomenscategorieën die de meeste fysieke beperkingen ervaren.



1.1.5 Gezondheidstoestand in functie van rondkomen met het inkomen

Naast het feitelijk beschikbaar inkomen wordt ook het subjectieve inkomen bekeken: in welke mate hebben ouderen het gevoel dat ze rondkomen met het inkomen.

Tabel: Gezondheidstoestand: zware inspanning in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
zware inspanningen	51,7%	49,8%
lichte inspanningen	32,8%	21,2%
trappen lopen	39,7%	33,8%
buigen, tillen	37,5%	33,6%
blokje stappen	26,7%	25,6%
ADL	15,3%	13,7%
huishoudelijke karweitjes	27,0%	16,4%
sociale activiteiten	17,8%	13,7%

Wie moeilijk rondkomt ervaart vooral meer beperkingen voor lichte inspanningen en huishoudelijke karweitjes.

1.2 PREVALENTIE VAN VALLEN

Met vraag 44 peilen we naar de valfrequentie bij de respondent gedurende de afgelopen 12 maanden. De oudere kon aangeven hoeveel maal hij het afgelopen jaar gevallen was. De keuzemogelijkheden waren: niet, één keer, twee keer, drie keer, vier keer, meer dan vier keer.

Tabel: Prevalentie van vallen in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
neen	72,4%	73,3%	73,1%
één keer	13,2%	14,5%	14,3%
twee keer	7,6%	5,8%	5,9%
drie keer	4,6%	3,7%	3,6%
vier keer	1,3%	0,8%	1,0%
meer dan vier keer	1,0%	1,9%	2,0%

Ruim een kwart van de ouderen in Dentergem (27,6%) is het afgelopen jaar minstens 1 keer gevallen. 13,2% van de ouderen uit Dentergem is 1 keer gevallen in het afgelopen jaar. 7,6% is 2 keer gevallen. 4,6% is 3 keer gevallen. Tenslotte is er nog een kleine groep (2,4%) die minstens 4 keer gevallen is in het afgelopen jaar.

Er zijn geen grote verschillen tussen de ouderen van Dentergem, van West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Er wordt nagegaan of er verschillen zijn naargelang een aantal kenmerken en het vallen van de respondenten. Hieruit blijkt dat enkel leeftijd een relevante rol speelt.

1.2.1 Prevalentie van vallen in functie van leeftijdsklasse

Tabel: Prevalentie van vallen in functie van de leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
neen	83,0%	73,9%	50,5%
één keer	8,0%	14,4%	20,4%
twee keer	3,2%	6,3%	18,3%
drie keer	4,3%	2,7%	7,5%
vier keer	0,5%	0,9%	3,2%
meer dan vier keer	1,1%	1,8%	
	100,0%	100,0%	100,0%

Naarmate de leeftijd stijgt, neemt de kans op vallen toe.

17% van de groep 60-69 jaar is in de 12 maand voor de bevraging minstens 1 keer gevallen. Bij de 80-plussers bedraagt dit aandeel 49,5%.

Niet alleen neemt bij een stijgende leeftijd de kans op vallen toe, ook de frequentie van vallen neemt toe.

1.3 ZICHT

Met vraag 43 gaan we na in welke mate de ouderen last hebben van gezichtsstoornissen.

Tabel: Prevalentie van problemen met het zicht in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Ik zie goed	38,5%	36,9%	37,8%
Ik zie slecht, en draag géén of een slechte bril	8,9%	7,5%	6,0%
ik zie slecht, maar draag een bril	52,6%	55,6%	56,1%

38,5% van de ouderen in Dentergem ziet goed. 52,6% ziet slecht, maar heeft een bril. 8,9% ziet slecht, en draagt geen bril of een slechte bril. Het aandeel ouderen in Dentergem dat slecht ziet maar geen bril of een slechte bril draagt ligt iets hoger dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Er wordt nagegaan of er significante verschillen zijn op vlak van het zicht en een aantal kenmerken van de respondenten. Geslacht en het subjectief inkomen spelen geen rol bij problemen met het zicht.

1.3.1 Prevalentie van problemen met het zicht in functie van leeftijdsklasse

Tabel: Prevalentie van problemen met het zicht in functie van de leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
Ik zie goed	45,1%	35,7%	30,4%
Ik zie slecht, en draag géén of een slechte bril	7,1%	6,3%	16,3%
ik zie slecht, maar draag een bril	47,8%	58,0%	53,3%

Hoe ouder, hoe kleiner de groep die goed ziet. Vooral de groep 80+ die slecht ziet maar geen of een slechte bril draagt valt sterk op: circa 1 oudere op 6 (16,3%).

1.3.2 Prevalentie van problemen met het zicht in functie van partnerschap

	partner	geen partner
Ik zie goed	38,8%	38,0%
Ik zie slecht, en draag géén of een slechte bril	6,0%	17,0%
ik zie slecht, maar draag een bril	55,2%	45,0%

17% van de ouderen zonder partner ziet slecht maar draagt geen of een slechte bril, tegenover 6% van de ouderen met partner.

1.3.3 Prevalentie van problemen met het zicht in functie van het inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
Ik zie goed	37,5%	33,3%	33,9%	42,8%
Ik zie slecht, en draag géén of een slechte bril		21,5%	4,8%	3,4%
ik zie slecht, maar draag een bril	62,5%	45,2%	61,3%	53,8%

Vooral de ouderen met een (gezins)inkomen onder 1.500 euro zien slecht maar dragen geen (adequate) bril.

1.4 GEHOOR

Met vraag 42 gaan we na in welke mate de ouderen last hebben van gehoorstoornissen.

Tabel: Prevalentie van problemen met het gehoor in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
ik hoor goed	70,4%	65,5%	69,0%
Ik hoor slecht, en draag géén hoorapparaat	18,3%	22,5%	20,5%
Ik hoor slecht, maar heb een hoorapparaat	11,3%	11,9%	10,5%

29,6% van de ouderen in Dentergem hoort niet goed. 18,3% verhelpt dit niet met een goedwerkend hoorapparaat. Ook in West-Vlaanderen en Vlaanderen ligt dit aandeel rond de 20%.

Er wordt nagegaan of er verschillen zijn op vlak van gehoor naargelang een aantal kenmerken van de respondenten. Enkel op vlak van het subjectieve inkomen is er geen significant verschil terug te vinden.

1.4.1 Prevalentie van gehoorproblemen in functie van leeftijdsklasse

Tabel: Prevalentie van problemen met het gehoor in functie van de leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
ik hoor goed	79,9%	73,2%	46,7%
Ik hoor slecht, en draag géén hoorapparaat	14,7%	17,0%	27,8%
Ik hoor slecht, maar heb een hoorapparaat	5,4%	9,8%	25,6%

Naarmate leeftijd stijgt wordt het gehoor minder. Ruim een kwart van de 80-plussers hoort slecht en draagt geen hoorapparaat. De groep ouderen die slecht hoort en geen hoorapparaat draagt is bij elke leeftijdscategorie groter dan de groep ouderen die slecht hoort maar met een hoorapparaat.

1.4.2 Prevalentie van gehoorproblemen in functie van geslacht

Tabel: Prevalentie van problemen met het gehoor in functie van geslacht

	man	vrouw
ik hoor goed	64,9%	75,5%
Ik hoor slecht, en draag géén hoorapparaat	22,3%	14,5%
Ik hoor slecht, maar heb een hoorapparaat	12,8%	10,0%

Mannen hebben vaker gehoorproblemen dan vrouwen. Mannen hebben ook vaker geen hoorapparaat.

1.4.3 Prevalentie van gehoorproblemen in functie van partnerschap

Tabel: Prevalentie van problemen met het gehoor in functie van partnerschap

	partner	geen partner
ik hoor goed	73,6%	61,6%
Ik hoor slecht, en draag géén hoorapparaat	15,4%	28,3%
Ik hoor slecht, maar heb een hoorapparaat	11,1%	10,1%

Ouderen met een partner hebben minder gehoorproblemen. Een grote groep ouderen zonder partner draagt geen hoorapparaat.

1.4.4 Prevalentie van gehoorproblemen in functie van het inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
ik hoor goed	87,5%	59,3%	61,7%	79,3%
Ik hoor slecht, en draag géén hoorapparaat	12,5%	26,4%	20,0%	11,7%
Ik hoor slecht, maar heb een hoorapparaat		14,3%	18,3%	9,0%

Hoe hoger het inkomen, hoe vaker er gekozen wordt voor een hoorapparaat indien men gehoorproblemen heeft.

1.5 GEHEUGEN

Met vraag 34 gaan we na in welke mate de ouderen last hebben van geheugenstoornissen.

Tabel: Prevalentie van problemen met het geheugen

	Dentergem	Vlaanderen
herinneren recente zaken	23,1%	20,7%

23,1% van de ouderen heeft moeite om zich recente zaken te herinneren. Dit is een recente toevoeging aan de vragenlijst, waardoor enkel vergelijking met Vlaanderen mogelijk is.

In Vlaanderen ligt dit aandeel iets lager, nl. 20,7%.

Er wordt nagegaan welke kenmerken een invloed hebben op het geheugen.

Enkel leeftijd bleek voor een significant verschil te gaan. Andere kenmerken bleken geen invloed te hebben.

1.5.1 Prevalentie van problemen met het geheugen in functie van leeftijd

Er wordt nagegaan of er verschillen zijn naargelang een aantal kenmerken van de respondenten.

Tabel: Prevalentie van problemen met het geheugen in functie van de leeftijd

	60-69j	70-79j	80+
herinneren recente zaken	14,3%	29,5%	33,3%

Hoe ouder hoe meer geheugenklachten.

2 POTENTIEEL HULPNETWERK

Om het potentieel hulpnetwerk van de ouderen te kunnen meten, vroegen we aan hen: “Stel dat u voor een bepaalde tijd de activiteiten die u gewoonlijk doet in het huishouden niet zou kunnen uitvoeren, op wie kan u dan een beroep doen?”.

De oudere kon aangeven of hij/zij die hulp denkt te ontvangen van:

1. Echtgenoot
2. Dochter/zoon
3. Schoondochter/-zoon
4. Kleinkind
5. Zus/broer
6. Andere familielid
7. Buur
8. Vriend/kennis

Bovendien kon de oudere ook aangeven of hij verwacht van niemand hulp te krijgen.

2.1 POTENTIEEL HULPNETWERK: KAN OP NIEMAND EEN BEROEP

Tabel: Percentage dat op niemand een beroep kan doen in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
niemand	3,9%	2,1%	1,9%

3,9% van de ouderen denkt op niemand een beroep te kunnen doen in Dentergem. Dit is een hoger aandeel dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Er is geen verschil naargelang leeftijd, geslacht, partnerschap en (subjectief) inkomen.

2.2 POTENTIEEL HULPNETWERK: FAMILIELEDEN

Tabel: Percentage dat op iemand uit de familie een beroep kan doen in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
partner	64,1%	63,2%	61,8%
dochter	43,5%	54,4%	52,4%
zoon	33,0%	48,0%	46,2%
schoondochter	21,8%	37,5%	33,3%
schoonzoon	16,6%	35,1%	32,4%
kleinkind	15,6%	30,9%	29,1%
zus/broer	19,8%	33,8%	30,5%
ander familielid	8,6%	22,3%	19,8%

Als gevraagd wordt op wie ouderen een beroep kunnen doen, dan is dat vooral de partner (64,1%), de dochter (43,5%) of de zoon (33%).

In vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen spelen de (schoon-)kinderen een minder belangrijke rol in Dentergem.

2.2.1 Het hulpnetwerk in functie van leeftijd

Tabel: Percentage dat op iemand uit de familie een beroep kan doen in functie van de leeftijd

	60-69j	70-79j	80+
partner	79,2%	62,1%	36,1%
dochter	47,4%	34,5%	46,4%
zoon	32,3%	28,4%	39,2%
schoondochter	20,3%	19,8%	27,8%
schoonzoon	18,2%	10,3%	21,6%
kleinkind	12,5%	14,7%	23,7%
zus/broer	26,6%	13,8%	14,4%
ander familielid	8,9%	7,8%	9,3%

Ouderen kunnen minder vaak een beroep doen op hun partner en op een broer/zus naarmate ze ouder worden. Dit kan grotendeels verklaard worden doordat hoe ouder men is, hoe groter de kans dat er geen partner, broers en zussen meer zijn. Omgekeerd zien we wel hoe ouder men is, men vaker op een kleinkind kan rekenen. Dit kan ook verklaard worden door het feit dat de jongste senioren minder vaak kleinkinderen hebben die al de leeftijd hebben op wie ze kunnen rekenen.

Wat de andere kenmerken betreft, nl. geslacht, partnerschap en (subjectief) inkomen zien we dat er telkens een significant verschil is wat hulp van de partner betreft.

Mannen kunnen vaker beroep doen op hun partner dan vrouwen (kan minstens gedeeltelijk verklaard worden door het feit dat vrouwen langer leven dan mannen). Ouderen met een hoger gezinsinkomen kunnen ook vaker terecht bij hun partner, wat ook verklaard worden doordat het gezinsinkomen hoger is met 2 dan alleen. En ook ouderen die aangeven makkelijk rond te komen met het inkomen kunnen vaker terecht bij hun partner.

2.3 POTENTIEEL HULPNETWERK: BUREN

Tabel: Percentage dat op buren een beroep kan doen in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
buur	24,2%	45,5%	40,5%

24,2% van de ouderen in Dentergem kan bij een hulpvraag een beroep doen op de buren. Dit is minder dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

2.3.1 Het hulpnetwerk in functie van partnerschap

Tabel: Percentage dat op buren een beroep kan doen in functie van partnerschap

	partner	geen partner
buur	21,8%	31,4%

Ouderen zonder partner kunnen vaker een beroep doen op hun buren dan ouderen met partner.

2.4 POTENTIEEL HULPNETWERK: VRIENDEN

Tabel: Percentage dat op vrienden een beroep kan doen in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
vriend	22,2%	38,3%	39,2%

22,2% van de ouderen in Dentergem kan bij een hulpvraag een beroep doen op de vrienden.

Dat percentage ligt lager dan in Vlaanderen en in de provincie. In Vlaanderen kan 39,2% een beroep doen op zijn vrienden. In de provincie is dat 38,3%.

2.4.1 Het hulpnetwerk in functie van leeftijd

Tabel: het potentieel hulpnetwerk in functie van leeftijd

	60-69j	70-79j	80+
vriend	28,1%	20,7%	12,4%

80-plussers kunnen beduidend minder een beroep doen op vrienden dan jongere senioren.

2.4.2 Het hulpnetwerk in functie van partnerschap

Tabel: het potentieel hulpnetwerk in functie van partnerschap

	partner	geen partner
vriend	19,1%	29,5%

Ouderen zonder partner kunnen meer rekenen op vrienden dan ouderen zonder partner.

2.4.3 Het hulpnetwerk in functie van partnerschap

Tabel: het potentieel hulpnetwerk in functie van partnerschap

	moeilijk	makkelijk
vriend	28,0%	18,6%

Ouderen die moeilijk rondkomen kunnen meer rekenen op vrienden bij een hulpvraag dan ouderen die makkelijk rondkomen.

3 ZORGAFHANKELIJKHEID

De derde dimensie binnen het thema ‘gezondheid, zorg en hulpverlening’ is de zorgafhankelijkheid: in welke mate zijn ouderen afhankelijk van hulp voor persoonlijke verzorging, hulp voor het huishouden en hulp voor persoonlijke verplaatsing.

Tabel: Zorgafhankelijkheid voor persoonlijke zorg, huishouden en verplaatsingen in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
persoonlijke zorg	13,9%	11,5%	10,6%
huishouden	25,1%	23,5%	23,0%
persoonlijke verplaatsingen	15,7%	19,1%	20,6%

13,9% van de ouderen in Dentergem is afhankelijk van hulp nodig voor persoonlijke verzorging.

25,1% van de ouderen in Dentergem is afhankelijk van hulp nodig voor het huishouden.

15,7% van de ouderen in Dentergem is afhankelijk van hulp nodig voor persoonlijke verplaatsing.

In vergelijking met de provinciale en Vlaamse benchmarks is er een verschil merkbaar: ouderen in Dentergem zijn iets meer afhankelijk van hulpverlening voor persoonlijke verzorging dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Ouderen in Dentergem zijn daarentegen iets minder afhankelijk voor hun persoonlijke verplaatsingen dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Op vlak van huishouden is het verschil met de provincie en Vlaanderen niet voldoende groot om van een significant verschil te spreken.

De zorgafhankelijkheid wordt bekeken aan de hand van de leeftijd, partnerschap, geslacht en het (subjectieve) inkomen. Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Enkel het subjectief inkomen heeft geen invloed op de zorgafhankelijkheid.

3.1.1 Zorgafhankelijkheid in functie van leeftijdsklassen

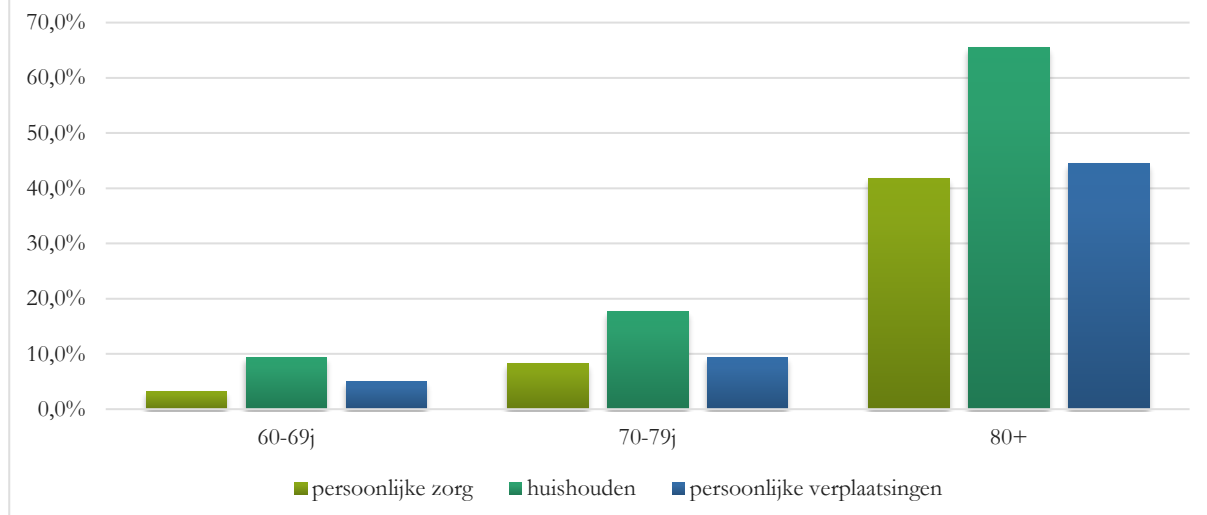
Tabel: Zorgafhankelijkheid in functie van de leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
persoonlijke zorg	3,3%	8,3%	41,8%
huishouden	9,4%	17,8%	65,6%
persoonlijke verplaatsingen	5,0%	9,3%	44,4%

Er is een verschil in zorgafhankelijkheid tussen leeftijdsklassen.

Naarmate de leeftijd stijgt, stijgt het aandeel ouderen dat zorg nodig heeft. Vooral de leeftijd van 80 jaar blijkt een breekpunt te zijn.

Zorgafhankelijkheid naar leeftijd



3.1.2 Zorgafhankelijkheid in functie van geslacht

Tabel: Zorgafhankelijkheid in functie van geslacht

	man	vrouw
persoonlijke zorg	9,1%	18,5%
huishouden	24,7%	25,3%
persoonlijke verplaatsingen	9,7%	21,5%

Zowel voor de persoonlijke verzorging als voor het verplaatsen is er een duidelijk verschil tussen mannen en vrouwen: vrouwen maken veel vaker gebruik van hulp voor persoonlijke verzorging alsook om zich te verplaatsen.

3.1.3 Zorgafhankelijkheid in functie van partnerschap

Tabel: Zorgafhankelijkheid in functie van partnerschap

	partner	geen partner
persoonlijke zorg	8,2%	30,2%
huishouden	19,9%	40,0%
persoonlijke verplaatsingen	12,4%	26,0%

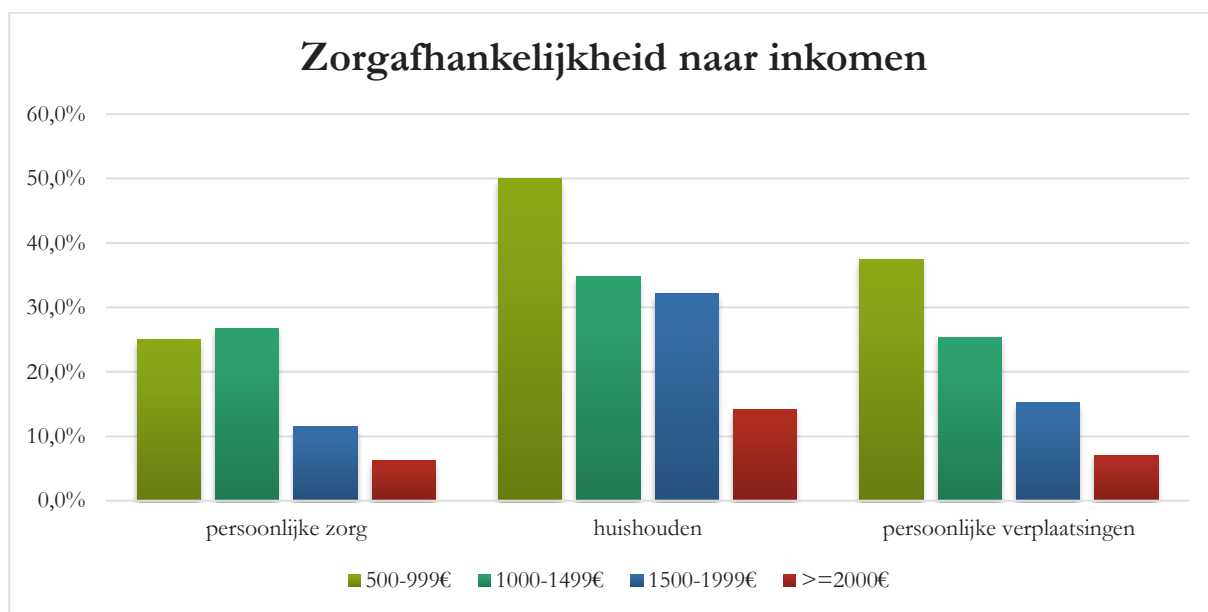
Een partner hebben blijkt een heel belangrijke voorwaarde voor het onafhankelijk zijn van de ouderen: ouderen die geen partner hebben blijken veel vaker aan te geven dat ze afhankelijk zijn voor hun persoonlijke verzorging, het huishouden en verplaatsingen.

3.1.4 Zorgafhankelijkheid in functie van inkomen

Tabel: *Zorgafhankelijkheid in functie van inkomensklasse*

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
persoonlijke zorg	25,0%	26,7%	11,5%	6,2%
huishouden	50,0%	34,8%	32,2%	14,1%
persoonlijke verplaatsingen	37,5%	25,3%	15,3%	7,0%

De twee laagste inkomenscategorïën (tot en met 1.499 euro) blijken meer hulp nodig te hebben dan de hogere inkomenscategorïën. Vooral ouderen met een beschikbaar inkomen boven de 2.000 euro blijken minder hulp nodig te hebben. Hier zullen meestal ook de koppels terug te vinden zijn (waarbij de gemiddelde leeftijd lager ligt dan diegene zonder partner).



4 AANTAL UUR HULP

Met vraag 48 wordt gepeild naar het aantal uur dat men zorg krijgt.

Tabel: Aantal uur hulp in vergelijking met andere metingen

	Uren hulp in de week
Dentergem	6,17
WVL	5,67
Vlaanderen	6,48

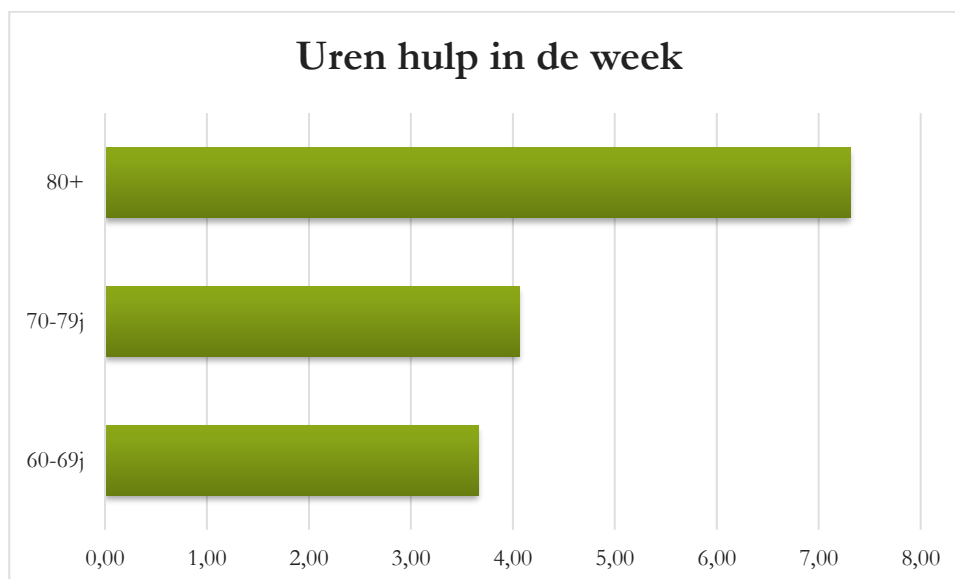
In Dentergem krijgt de oudere gemiddeld 6,17 uur zorg. Dit is iets meer dan in West-Vlaanderen, maar iets minder dan gemiddeld in Vlaanderen.

Er werd gekeken of er statistisch significante verschillen merkbaar waren naargelang de kenmerken van de ouderen. Geslacht, partnerschap als het (al dan niet subjectieve) inkomen bleken geen invloed te hebben op het aantal uren hulp in de week.

4.1.1 Aantal uur hulp in functie van leeftijdsklassen

	Uren hulp in de week
60-69j	3,67
70-79j	4,06
80+	7,31

Hoe ouder, hoe meer uren hulp men nodig heeft. 80+ lijkt een kantelmoment.



5 HULPVERLENING

Vraag 47 geeft dan inzicht in de personen van wie men zorg krijgt. Aan de personen die hulp kregen, vroegen we van wie ze die hulp kregen. Mogelijke antwoorden waren:

1. Partner
2. Kind(eren)
3. Kleinkind(eren)
4. Familie
5. Vriend(en) en kennis(sen)
6. Buren
7. Huisarts
8. Ouderenorganisatie
9. Oppashulp (thuisoppas)
10. Dienstencheques
11. Thuisverpleging
12. Dienst gezinszorg en –hulp
13. Poetsdienst
14. Boodschappendienst
15. Klusjesdienst
16. Warme maaltijden
17. Dienstencentrum
18. Vrijwilligers
19. Gemeentelijke overheid
20. Vervoer georganiseerd door privé en publieke diensten
21. Dagopvang/ kortopvang

Tabel: Hulpverlening ontvangen van personen in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
partner	33,1%	32,5%	38,2%
kind(eren)	47,1%	50,6%	57,4%
kleinkind(eren)	20,7%	21,4%	27,4%
familie	19,8%	19,2%	23,5%
vrienden	7,4%	20,3%	23,4%
buren	16,5%	23,2%	25,2%
huisarts	33,1%	34,4%	34,5%
vrijwilligers	2,5%	4,2%	3,9%

Ouderen in Dentergem krijgen het vaakst hulp van hun kinderen (47,1%), hun partner (33,1%) en de huisarts (33,1%).

De top drie in de benchmarks zien er hetzelfde uit. Er zijn een aantal verschillen te zien tussen Dentergem en de benchmarks. Ouderen in Vlaanderen ontvangen meer hulp van hun partner dan ouderen uit Dentergem. Gemiddeld genomen ontvangen ouderen uit West-Vlaanderen en Vlaanderen meer hulp van de kinderen en kleinkinderen dan ouderen uit Dentergem. Ook wat betreft de hulp van familie, vrienden en buren zien we lagere percentages in Dentergem.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van organisaties in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
oppashulp	5,0%	5,2%	4,4%
thuisverpleging	42,7%	28,9%	26,6%
dienst gezinszorg	27,2%	13,4%	13,3%
poetsdienst	53,2%	41,6%	37,4%
boodschappendienst	3,3%	3,5%	3,4%
klusjesdienst	9,8%	6,0%	6,2%
dag/kortopvang	0,8%	1,1%	1,1%

Als men hulp krijgt van organisaties, dan blijkt poets hulp de meest gekregen hulp te zijn voor de ouderen. Maar ook ruim 4 ouderen op 10 maken gebruik van thuisverpleging. Dienst gezinszorg (27,2%) komt op de 3^{de} plaats. Dezelfde top 3 is terug te vinden in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Voor deze top 3 zijn er ook significante verschillen terug te vinden: Dentergem maakt vaker gebruik van hulpverlening van organisaties dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van andere diensten/overheid

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
ouderenorganisatie	2,5%	5,4%	4,2%
warme maaltijden	14,9%	8,8%	8,8%
dienstencentrum	4,1%	3,3%	3,4%
vervoer pub/privé	10,6%	3,6%	4,4%

Ouderen uit Dentergem maken vooral gebruik van diensten die warme maaltijden voorzien (14,9%) en diensten die vervoer aanbieden (zowel publiek als privaat, 10,6%). Vergeleken met West-Vlaanderen en Vlaanderen maken ouderen uit Dentergem minder gebruik van hulpverlening van ouderenorganisaties, maar meer gebruik van vervoersdiensten.

5.1 HULPVERLENING VAN PERSONEN

Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Geslacht en subjectief inkomen hebben geen invloed op de hulpverlening.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van personen in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
partner	38,1%	45,2%	25,0%
kind(eren)	33,3%	32,3%	57,4%
kleinkind(eren)	0,0%	9,7%	32,4%
familie	19,0%	16,1%	22,1%
vrienden	4,8%	16,1%	4,4%
buren	0,0%	12,9%	22,1%
huisarts	9,5%	19,4%	45,6%
vrijwilligers	0,0%	6,5%	1,5%

Naarmate de leeftijd stijgt, krijgen ouderen meer hulp van de (klein)kinderen, burenen en de huisarts.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van personen in functie van partnerschap

	partner	geen partner
partner	57,1%	0,0%
kind(eren)	44,3%	55,3%
kleinkind(eren)	18,6%	25,5%
familie	20,0%	19,1%
vrienden	10,0%	4,3%
buren	11,4%	25,5%
huisarts	24,3%	44,7%
vrijwilligers	2,9%	2,1%

Ouderen zonder partner krijgen vaker hulp van de huisarts dan ouderen met partner.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van personen in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
partner	25,0%	12,2%	38,1%	62,5%
kind(eren)	25,0%	51,2%	42,9%	45,8%
kleinkind(eren)	0,0%	19,5%	33,3%	12,5%
familie	25,0%	19,5%	19,0%	20,8%
vrienden	0,0%	4,9%	9,5%	16,7%
buren	25,0%	22,0%	14,3%	12,5%
huisarts	25,0%	41,5%	38,1%	20,8%
vrijwilligers	0,0%	2,4%	0,0%	0,0%

Voornamelijk ouderen die minstens 1.500 euro als inkomen hebben, ontvangen hulp van de partner (de kans is kleiner dat lagere inkomensklassen een partner hebben).

5.2 HULPVERLENING VAN ORGANISATIES

Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Er waren geen verschillen terug te vinden naargelang partnerschap en het inkomen.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van organisaties in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
oppashulp	4,8%	0,0%	7,4%
thuisverpleging	13,6%	24,2%	60,3%
dienst gezinszorg	13,0%	6,1%	42,6%
poetsdienst	36,4%	43,8%	62,3%
boodschappendienst	0,0%	0,0%	5,9%
klusjesdienst	0,0%	0,0%	17,6%
dag/kortopvang	0,0%	0,0%	1,5%

Vooraf 80-plussers maken gebruik van thuisverpleging en de klusjesdienst.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van organisaties in functie van geslacht

	man	vrouw
oppashulp	1,8%	6,2%
thuisverpleging	32,1%	52,2%
dienst gezinszorg	23,2%	30,9%
poetsdienst	50,0%	55,2%
boodschappendienst	3,6%	3,1%
klusjesdienst	9,1%	10,6%
dag/kortopvang	0,0%	1,5%

Vrouwen maken vaker gebruik van thuisverpleging.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van organisaties in functie van partnerschap

	partner	geen partner
oppashulp	1,4%	8,5%
thuisverpleging	33,3%	56,3%
dienst gezinszorg	20,8%	36,7%
poetsdienst	43,8%	63,8%
boodschappendienst	1,4%	6,4%
klusjesdienst	9,9%	10,6%
dag/kortopvang	0,0%	2,1%

Ouderen zonder partner maken vaker gebruik van thuisverpleging en poetsdienst.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van organisaties in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
oppashulp	9,1%	1,6%
thuisverpleging	41,3%	45,2%
dienst gezinszorg	19,6%	28,6%
poetsdienst	41,3%	67,7%
boodschappendienst	4,5%	1,6%
klusjesdienst	11,4%	8,1%
dag/kortopvang	0,0%	1,6%

Ouderen die menen makkelijk rond te komen, maken vaker gebruik van een poetsdienst.

5.3 HULPVERLENING VAN ANDERE DIENSTEN/OVERHEID

Er bleken geen duidelijke verbanden tussen de hulpverlening van andere diensten/overheid en geslacht, partnerschap en (subjectief) inkomen.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van andere diensten/overheid in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
ouderenorganisatie	0,0%	0,0%	4,4%
warme maaltijden	0,0%	9,7%	22,1%
dienstencentrum	0,0%	3,2%	4,4%
vervoer pub/privé	0,0%	6,1%	14,7%

Voornamelijk de oudste leeftijdscategorieën maken gebruik van warme maaltijden.

Tabel: Hulpverlening ontvangen van andere diensten/overheid in functie van geslacht

	man	vrouw
ouderenorganisatie	0,0%	4,6%
warme maaltijden	10,9%	18,5%
dienstencentrum	0,0%	7,7%
vervoer pub/privé	8,9%	12,1%

Vrouwen ontvangen vaker hulp van het dienstencentrum dan mannen.

6 TEVREDENHEID OVER DE HULPVERLENING

In vraag 51 peilen we naar de tevredenheid over de verkregen hulpverlening. We tonen enkel die resultaten van ouderen die aangeven tevreden tot zeer tevreden te zijn.

Tabel: Tevredenheid hulpverlening ontvangen van personen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Partner	92,6%	94,0%	94,6%
Kind(eren)	95,5%	93,4%	93,2%
Kleinkind(eren)	93,6%	90,6%	91,8%
Familie	86,1%	82,7%	84,2%
Vriend(en) en kennis(sen)	81,5%	85,5%	85,0%
Buren	83,6%	86,1%	84,9%
Huisarts	92,1%	91,3%	91,4%
Vrijwilligers	64,3%	64,2%	64,6%

De ouderen blijken overduidelijk tevreden te zijn met de hulp die ze krijgen van personen. Er zijn geen (statistisch significante) verschillen tussen Dentergem, West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Tabel: Tevredenheid hulpverlening ontvangen van organisaties

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Oppashulp (thuisoppas)	42,9%	64,8%	56,8%
Thuisverpleging	86,6%	90,4%	87,8%
Dienst gezinszorg en -hulp	84,1%	84,5%	83,8%
Poetsdienst	82,9%	86,1%	85,3%
Boodschappendienst	40,0%	65,5%	68,5%
Klusjesdienst	76,0%	70,1%	67,8%
Warme maaltijden	69,6%	77,6%	76,0%
Dagopvang/ kortopvang	58,3%	43,5%	43,1%

Ook uit deze aandelen blijkt dat de ouderen over het algemeen tevreden zijn over de hulp die ze krijgen van organisaties. Enkel de oppashulp, boodschappendienst en dagopvang/kortopvang scoren iets minder.

Tabel: Tevredenheid hulpverlening ontvangen van andere diensten/ overheid

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Ouderenorganisatie	66,7%	72,9%	68,3%
Dienstencentrum	73,7%	61,9%	63,3%
Vervoer georganiseerd door privé of publieke diensten	68,0%	64,2%	70,5%

Over de ouderenzorg en de hulp van de gemeentelijke overheid zijn ouderen over het algemeen ook zeer tevreden.

7 REDEN WAAROM DE HULP NIET VOLDOET

Met vraag 52 willen we weten wat de reden is waarom de hulp niet voldoet.

Tabel: Hulp voldoet niet: te weinig in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Te weinig hulp	18,9%	15,3%	15,2%
Geen of te weinig hulp tijdens de verlofperiodes	26,3%	18,1%	16,4%
Geen of te weinig hulp tijdens het weekend	10,8%	11,0%	9,7%
Geen of te weinig hulp tijdens de avond	5,4%	0,0%	4,5%
De hulp is niet onmiddellijk oproepbaar	8,1%	14,2%	15,0%

26,3% van de ouderen geven aan dat ze niet tevreden zijn over de hulp omdat er te weinig hulp in het verlof wordt voorzien. Bijna 1 oudere op 5 vindt dat er te weinig hulp is en 1 op 10 vindt dat er te weinig hulp is tijdens het weekend.

5,4% vindt dat er te weinig hulp tijdens de avond aanwezig is, wat meer is dan bij de benchmarks.

Tabel: Hulp voldoet niet: andere redenen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Negatieve houding van de hulpverleners	5,4%	4,8%	4,6%
Te duur	18,4%	24,9%	22,6%
Te zware belasting voor mijn omgeving	5,4%	7,6%	7,6%
Falende apparatuur	2,7%	2,9%	2,9%
De hulp komt op de verkeerde uren	5,4%	6,5%	6,8%
Teveel verschillende hulpverleners	10,3%	3,0%	11,4%

Een heel belangrijke reden voor de ontevredenheid met de hulp is dat het te duur is. Bijna 1 oudere op 5 vindt de hulpverlening te duur. Daarnaast vindt 1 oudere op 10 in Dentergem dat er te veel verschillende hulpverleners zijn. Daar zien we ook een verschil met West-Vlaanderen: het aandeel ouderen dat vindt dat er te veel verschillende hulpverleners zijn ligt lager in West-Vlaanderen dan in Dentergem.

8 INFORMATIEGARING

Met deze vraag willen we nagaan bij wie de respondenten te rade zouden gaan indien ze informatie willen over dienstverlening/financiële tegemoetkomingen. Men kon aangeven of men te rade zou gaan bij zijn kinderen, kleinkinderen, buren, familie, gemeente, OCMW, mutualiteit en huisdokter.

Tabel: Informatiegaring bij personen

	Dentergem
Kind(eren)	47,3%
Kleinkind(eren)	3,7%
Buren	5,1%
Familie	16,7%
Huisdokter	32,6%

Bijna de helft van de ouderen in Dentergem zou ten rade gaan bij zijn kind(eren). De huisarts speelt eveneens een belangrijke rol (32,6%), gevolgd door familie (16,7%). Kleinkinderen en buren spelen een minder belangrijke rol in Dentergem.

Tabel: Informatiegaring bij overheid en mutualiteit

	Dentergem
Gemeente	31,6%
OCMW	28,9%
Mutualiteit	37,5%
Sociaal Huis	16,4%
Andere	10,8%

Ruim een derde van de ouderen in Dentergem zou naar de mutualiteit gaan om informatie te verkrijgen. Ook de gemeente (31,6%) en OCMW (28,9%) zijn een informatiebron.

8.1 INFOGARING BIJ PERSONEN

Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Er zijn geen verschillen naargelang het geslacht, partnerschap en het (subjectief) inkomen.

Tabel: Informatiegaring bij personen in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
Kind(eren)	41,9%	47,4%	57,7%
Kleinkind(eren)	3,1%	4,3%	4,1%
Buren	5,2%	6,0%	4,1%
Familie	19,9%	16,4%	11,3%
Huisdokter	28,8%	38,8%	33,0%

Hoe ouder men wordt, hoe meer men te rade zou gaan bij de kinderen.

8.2 INFOGARING BIJ OVERHEID EN MUTUALITEIT

Statisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Er zijn geen verschillen terug te vinden naargelang de leeftijd, partnerschap en het subjectieve inkomen.

Tabel: Informatiegaring bij overheid en mutualiteit in functie van leeftijdsklassen

	60-69j	70-79j	80+
Gemeente	35,6%	35,3%	19,6%
OCMW	26,7%	30,2%	33,0%
Mutualiteit	38,7%	39,7%	33,0%
Sociaal Huis	17,3%	15,5%	15,5%
Andere	13,1%	7,8%	10,3%

80+ gaan veel minder vaak ten rade bij de gemeente.

Tabel: Informatiegaring bij overheid en mutualiteit in functie van partnerschap

	partner	geen partner
Gemeente	34,5%	23,1%
OCMW	27,6%	31,7%
Mutualiteit	38,6%	34,6%
Sociaal Huis	16,0%	17,3%
Andere	9,6%	13,5%

Ouderen met een partner gaan vaker ten rade bij de gemeente dan ouderen zonder partner (gelinkt aan leeftijd).

Tabel: Informatiegaring bij overheid en mutualiteit in functie van het subjectief inkomen

	moeilijk	makkelijk
Gemeente	33,3%	32,9%
OCMW	28,0%	31,1%
Mutualiteit	44,7%	33,3%
Sociaal Huis	18,9%	16,0%
Andere	12,1%	10,7%

Ouderen die aangeven moeilijk rond te komen, gaan vaker ten rade bij de mutualiteit.

Thema 3 : Welbevinden

Binnen dit thema werden de scores berekend voor 8 dimensies, namelijk kwaliteit van leven, uitgebreidheid van het netwerk, eenzaamheid, negatieve psychologische beleving, depressieve neigingen, ervaren problemen, onveiligheidsgevoelens en mobiliteit.

1 KWALITEIT VAN LEVEN

In vraag 11, 12 en 13 werd gepeild naar de kwaliteit van leven. Zowel de actuele situatie als het verleden en het toekomstperspectief worden bevroegd aan de hand van een score van 0 tot en met 10.

1.1 HUIDIGE KWALITEIT VAN LEVEN

Tabel: Huidige kwaliteit van leven

actuele kwaliteit van leven	
Dentergem	7,29

Ouderen uit Dentergem geven gemiddeld een score van 7,29 op 10 aan hun actuele kwaliteit van leven. Geslacht en inkomen hadden geen invloed op de actuele kwaliteit van leven.

Tabel: Huidige kwaliteit van leven in functie van leeftijd

actuele kwaliteit van leven	
60-69j	7,56
70-79j	7,25
80+	6,88

Hou ouder, hoe lager de actuele kwaliteit van leven.

Tabel: Huidige kwaliteit van leven in functie van partnerschap

actuele kwaliteit van leven	
partner	7,41
geen partner	7,00

Ouderen met partner hebben een betere kwaliteit van leven.

Tabel: Huidige kwaliteit van leven in functie van rondkomen met het inkomen

actuele kwaliteit van leven	
moeilijk	6,96
makkelijk	7,50

Ouderen die moeilijk rondkomen hebben een lagere kwaliteit van leven.

1.2 KWALITEIT VAN LEVEN 1 JAAR GELEDEN

Tabel: Kwaliteit van leven 1 jaar geleden

	kwaliteit van leven 1 jaar geleden
Dentergem	7,38

De kwaliteit van leven is er zeer licht op achteruitgegaan: ouderen gaven een gemiddelde score van 7,38 voor hun kwaliteit van leven een jaar geleden, terwijl deze nu 7,29 bedraagt.

Geslacht, partnerschap en inkomen bleken geen invloed te hebben op de kwaliteit van leven 1 jaar geleden.

Tabel: Kwaliteit van leven 1 jaar geleden in functie van leeftijd

	kwaliteit van leven 1 jaar geleden
60-69j	7,64
70-79j	7,24
80+	7,11

Hoe ouder, hoe lager de kwaliteit van leven 1 jaar geleden. Merk vooral het verschil op tussen de actuele kwaliteit van leven bij de 80+ (6,88) en deze van 1 jaar geleden (7,11).

Tabel: Kwaliteit van leven 1 jaar geleden in functie van rondkomen met het inkomen

	kwaliteit van leven 1 jaar geleden
moeilijk	7,14
makkelijk	7,59

Ouderen die moeilijk rondkomen hadden 1 jaar geleden ook een lagere score dan diegene die makkelijk rondkomen. Het verschil met de huidige kwaliteit van de leven is wel groter.

1.3 KWALITEIT VAN LEVEN BINNEN 1 JAAR

Tabel: Kwaliteit van leven binnen 1 jaar

	kwaliteit van leven binnen 1 jaar
Dentergem	7,26

Ouderen verwachten geen verschil tussen de actuele (7,29) en de toekomstige (7,26) levenskwaliteit.

Geslacht heeft geen invloed op de toekomstige levenskwaliteit.

Tabel: Kwaliteit van leven binnen 1 jaar in functie van leeftijd

	kwaliteit van leven binnen 1 jaar
60-69j	7,69
70-79j	7,17
80+	6,51

Hoe ouder hoe meer pessimistisch men is over de toekomstige levenskwaliteit.

Tabel: Kwaliteit van leven binnen 1 jaar in functie van leeftijd

	kwaliteit van leven binnen 1 jaar
partner	7,38
geen partner	6,98

Ouderen met partner zijn optimistischer over hun toekomstige levenskwaliteit dan ouderen zonder partner.

Tabel: Kwaliteit van leven binnen 1 jaar in functie van leeftijd

	kwaliteit van leven binnen 1 jaar
500-999€	6,44
1000-1499€	7,15
1500-1999€	7,15
>=2000€	7,59

Vooraf ouderen met een inkomen boven 2.000 euro zijn positiever over hun toekomstige levenskwaliteit.

Tabel: Kwaliteit van leven binnen 1 jaar in functie van leeftijd

	kwaliteit van leven binnen 1 jaar
moeilijk	6,93
makkelijk	7,48

Ouderen die makkelijk rondkomen zijn positiever over hun toekomstige levenskwaliteit.

2 UITGEBREIDHEID VAN EN TEVREDENHEID OVER HET NETWERK

Om de uitgebreidheid van het netwerk van ouderen te meten, werd hen de volgende vraag gesteld: “Hoe vaak gaat u op bezoek bij / ontvangt u bezoek van / hebt u telefonisch contact met ...?”. Daarna worden 8 groepen van mensen voorgesteld. De ouderen konden telkens kiezen uit 6 antwoordmogelijkheden: nooit, minder dan 1 maal per maand, maandelijks, 1 à 2 maal per week, (bijna) dagelijks en niet van toepassing. Dit is vraag 36 uit de vragenlijst. Met de respondenten die 'niet van toepassing' geantwoord hebben wordt geen rekening gehouden. De personen die tot het netwerk behoren waren:

1. Partner
2. Kinderen
3. Kleinkinderen
4. Broers/zussen
5. Ouders
6. Andere familieleden
7. Vrienden en kennissen
8. Buren en mensen uit de wijk

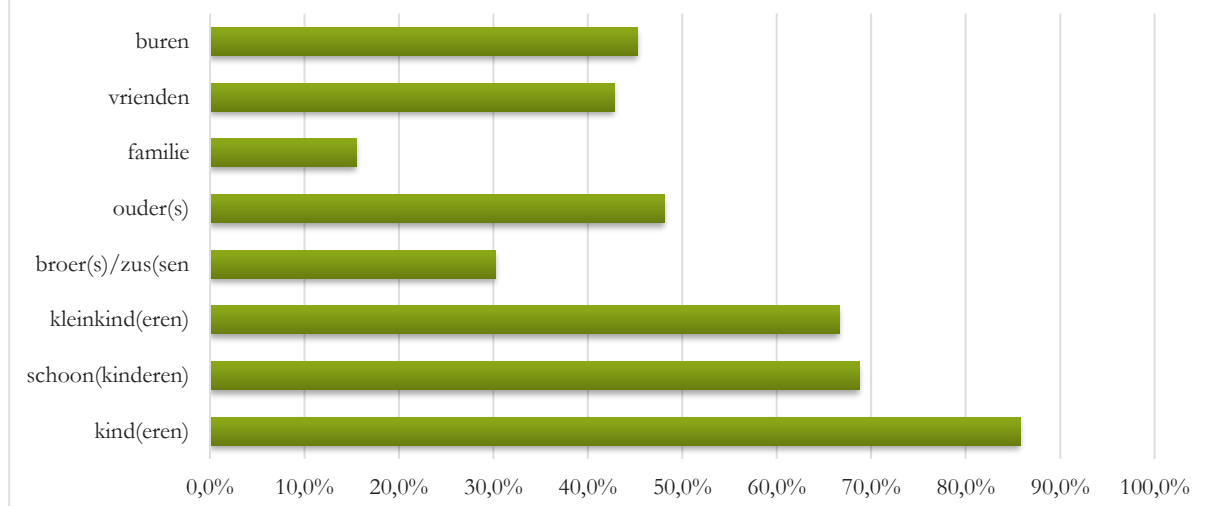
2.1 CONTACTEN BINNEN HET NETWERK

Tabel: Wekelijks tot dagelijkse contacten binnen het netwerk

	Dentergem
kind(eren)	85,8%
schoon(kinderen)	68,8%
kleinkind(eren)	66,7%
broer(s)/zus(sen)	30,3%
ouder(s)	48,1%
familie	15,5%
vrienden	42,8%
buren	45,3%

De ouderen in Dentergem blijken vooral met de kinderen, de schoonkinderen en kleinkinderen wekelijks tot dagelijks contact te hebben.

Wekelijkse tot dagelijkse contacten



De uitgebreidheid van het netwerk wordt bekeken naargelang een aantal kenmerken van de respondenten. Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid.

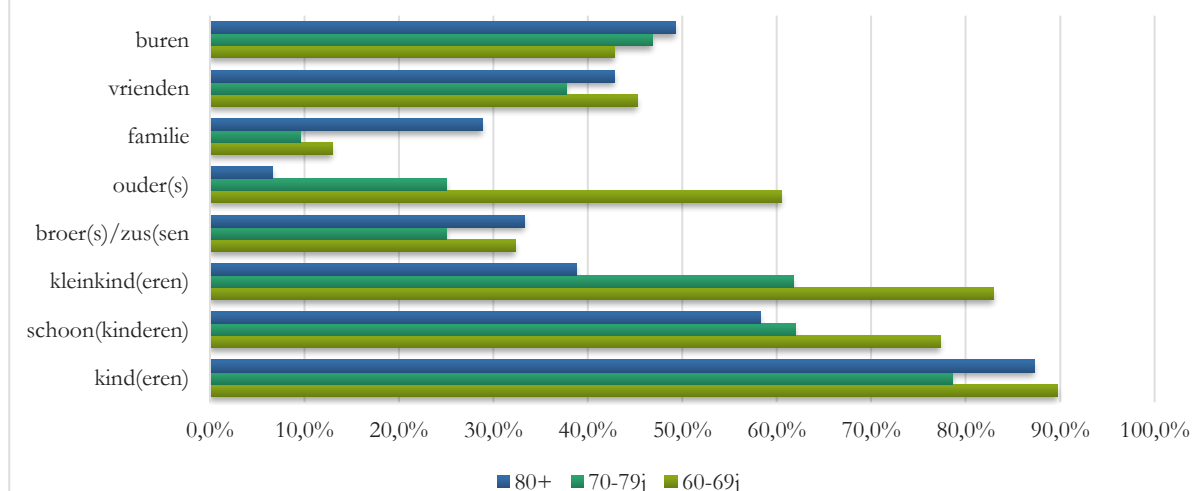
Geslacht en het subjectief inkomen hebben geen invloed op regelmatige contacten.

2.1.1 Contacten in functie van leeftijdsklasse

Tabel: Wekelijks tot dagelijkse contacten binnen het netwerk in functie van de leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
kind(eren)	89,8%	78,6%	87,3%
schoon(kinderen)	77,3%	62,0%	58,3%
kleinkind(eren)	83,0%	61,7%	38,8%
broer(s)/zus(sen)	32,3%	25,0%	33,3%
ouder(s)	60,5%	25,0%	6,7%
familie	13,0%	9,6%	28,8%
vrienden	45,2%	37,8%	42,9%
buren	42,9%	46,8%	49,3%

Contacten ifv leeftijd



Ouderen die in de leeftijdscategorie van 70-79 jaar zijn, hebben iets minder contact met hun kinderen dan andere kinderen. Het contact met de schoonkinderen en kleinkinderen daalt met de leeftijd.

Bij de 80-plussers daalt logischerwijs het contact met de ouders.

80-plussers geven aan meer contact te hebben met familie.

2.1.2 Contacten in functie van partnerschap

Tabel: *Wekelijks tot dagelijkse contacten binnen het netwerk in functie van partnerschap*

	partner	geen partner
kind(eren)	86,3%	82,7%
schoon(kinderen)	70,0%	63,2%
kleinkind(eren)	69,7%	54,0%
broer(s)/zus(sen)	24,8%	45,1%
ouder(s)	48,9%	35,3%
familie	11,2%	26,7%
vrienden	41,6%	45,7%
buren	41,6%	57,6%

Ouderen met partner hebben meer contact met kleinkinderen, maar minder met broers/zussen, familie en buren.

2.1.3 Contacten in functie van het inkomen

Tabel: *Wekelijks tot dagelijkse contacten binnen het netwerk in functie van rondkomen met het inkomen*

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
kind(eren)	71,4%	80,3%	88,0%	87,3%
schoon(kinderen)	50,0%	57,6%	60,5%	75,9%
kleinkind(eren)	80,0%	47,5%	60,9%	79,0%
broer(s)/zus(sen)	0,0%	41,2%	20,0%	26,4%
ouder(s)	33,3%	25,0%	50,0%	52,9%
familie	14,3%	21,4%	14,3%	8,5%
vrienden	22,2%	41,8%	43,6%	40,6%
buren	37,5%	57,5%	38,2%	43,3%

Hoe hoger het gezinsinkomen, hoe meer contact er is met schoonkinderen en kleinkinderen. Enkel de categorie 500-999 euro heeft een hoog percentage, te wijten aan de zeer lage aantallen. Wat het contact met broers/zussen betreft is die het hoogst bij de inkomenscategorie 1.000-1.499 euro.

3 EENZAAMHEID

De items van vraag 33 uit de vragenlijst werden gebruikt om de dimensie “eenzaamheid” te construeren. Om eenzaamheid te meten ligt de nadruk op het verschil tussen wat iemand wenst op vlak van intimiteit en interpersoonlijke affectie, en wat iemand heeft op dat vlak. Hoe groter dat verschil, hoe groter de eenzaamheid. De schaal werd onderverdeeld in 3 klassen: geen, matige en ernstige eenzaamheidsgevoelens. Hieronder geven we de items van deze vraag terug.

1. Ik ervaar een leegte om mij heen.
2. Er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen.
3. Ik ken veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen.
4. Er zijn voldoende mensen met wie ik mij verbonden voel.
5. Ik mis mensen om mij heen.
6. Ik voel mij vaak in de steek gelaten.

3.1 EENZAAMHEID IN KLASSEN

Tabel: Eenzaamheid

	Dentergem
geen	59,0%
matig	32,7%
ernstig	8,3%

Bijna 6 ouderen op 10 geeft aan zich niet eenzaam te voelen. 8,3% kampt wel met ernstige eenzaamheidsgevoelens, wat 1 oudere op 12 betekent. 1 op 3 ervaart matige eenzaamheidsgevoelens.

Eenzaamheid wordt bekeken naargelang een aantal kenmerken van de respondenten. Indien de verschillen niet statistisch significant, worden ze niet meegegeven. Zo bleken leeftijd, geslacht en subjectief inkomen geen effect te hebben op eenzaamheid.

3.2 EENZAAMHEID IN FUNCTIE VAN PARTNERSCHAP

Tabel: Eenzaamheid in functie van partnerschap

	partner	geen partner
geen	62,8%	46,4%
matig	30,3%	41,2%
ernstig	6,9%	12,4%

Ouderen met partner zijn minder eenzaam dan ouderen zonder partner: er is een grotere groep die zich niet eenzaam voelt.

3.3 EENZAAMHEID IN FUNCTIE VAN HET INKOMEN

Tabel: Eenzaamheid in functie van het inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
geen	22,2%	54,7%	54,8%	64,8%
matig	44,4%	38,4%	35,5%	26,9%
ernstig	33,3%	7,0%	9,7%	8,3%

2 ouderen op 3 in ervaren geen eenzaamheidsgevoelens in de inkomenscategorie boven 2000 euro. Dit is een veel grotere groep dan bij de andere inkomenscategorieën.

4 NEGATIEVE PSYCHOLOGISCHE BELEVING

In dit thema komt de negatieve psychologische beleving van ouderen aan bod. We gebruiken hiervoor vraag 33 uit de vragenlijst. Deze stelt: “Wanneer u de afgelopen weken in beschouwing neemt, in welke mate bent u het dan eens met volgende uitspraken?”. Er worden vervolgens 6 uitspraken gegeven, bijvoorbeeld “Ik slaap slecht en lig vaak wakker door kopzorgen” en “Ik heb het gevoel dat ik mijn zelfvertrouwen verlies”. De respondenten konden kiezen uit volgende mogelijkheden om te antwoorden: helemaal niet, niet meer dan gewoonlijk, meer dan gewoonlijk en opvallend meer dan gewoonlijk.

Wat de bespreking in dit hoofdstukje betreft, beperken we ons tot het geven van prevalentiecijfers: In eerste instantie bespreken we slecht slapen, daarna alle andere items.

4.1 SLECHT SLAPEN

Tabel: Negatieve psychologische beleving: “ik slaap slecht en lig vaak wakker door kopzorgen”

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
slaap slecht	15,9%	14,4%	15,4%

In Dentergem geeft bijna 1 oudere op 6 (15,9%) aan dat ze slecht slapen en wakker liggen door kopzorgen. Dit aandeel ligt iets lager in West-Vlaanderen, maar vrij gelijk aan het Vlaams aandeel.

Er wordt nagegaan of er verschillen zijn naargelang de kenmerken van de respondenten. Er blijkt geen verschil te zijn naargelang de leeftijd, het geslacht en het (subjectief) inkomen.

4.1.1 “slecht slapen” in functie van partnerschap

Tabel: Negatieve psychologische beleving: “ik slaap slecht en lig vaak wakker door kopzorgen” in functie van partnerschap

	partner	geen partner
slaap slecht	13,9%	22,6%

Ouderen zonder partner slapen slechter en hebben vaker kopzorgen dan ouderen met partner.

4.2 ANDERE NEGATIEVE PSYCHOLOGISCHE ITEMS

Tabel: Negatieve psychologische beleving

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
ongelukkig	5,3%	6,0%	7,0%
verlies zelfvertrouwen	8,2%	7,0%	8,6%
moeilijke probleemhantering	8,7%	7,7%	8,4%
constante spanning	9,3%	9,1%	10,2%
niks waard	9,3%	6,9%	8,7%

Ongeveer 1 op de 20 ouderen (5,3%) geeft aan zich soms ongelukkig te voelen. Ruim 8% geeft aan geen zelfvertrouwen te hebben en moeilijk problemen te kunnen aanpakken. Ruim 9% staat onder spanning en heeft het gevoel niks waard te zijn (beide 9,3%).

Over het algemeen zijn de verschillen tussen Dentergem, West-Vlaanderen en Vlaanderen niet heel erg groot. Er zijn minder ouderen die zich ongelukkig voelen in Dentergem dan gemiddeld in de 2 benchmarks. Enkel het aandeel ouderen dat zich niks waard voelt, ligt hoger in Dentergem dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Deze items worden getoetst aan de hand van een aantal kenmerken van de respondenten. Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Leeftijd, geslacht en inkomen zorgen niet voor significante verschillen.

4.2.1 Negatieve psychologische beleving in functie van partnerschap

Tabel: Negatieve psychologische beleving in functie van partnerschap

	partner	geen partner
ongelukkig	3,3%	11,8%
verlies zelfvertrouwen	5,5%	16,1%
moeilijke probleemhantering	6,9%	15,1%
constante spanning	8,0%	14,0%
niks waard	8,4%	11,8%

Ouderen met partner voelen zich gelukkiger dan ouderen zonder partner.

4.2.2 Negatieve psychologische beleving in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
ongelukkig	6,6%	4,5%
verlies zelfvertrouwen	9,8%	8,2%
moeilijke probleemhantering	13,1%	7,3%
constante spanning	11,5%	8,6%
niks waard	14,8%	6,4%

Ouderen die moeilijk rondkomen voelen zich vaker niks waard dan ouderen die makkelijk rondkomen.

5 DEPRESSIEVE NEIGINGEN

Met vraag 35 peilen we naar de prevalentie van depressieve neigingen. Hiervoor gebruiken we de Geriatric Depression Scale. We merken op dat depressieve neigingen niet hetzelfde is als depressie. Depressie is een medische diagnose en kan enkel door een arts gesteld worden. Depressieve neigingen geven wel een indicatie tot depressie. De items die bevroegd werden zijn:

1. Bent u over het algemeen tevreden met uw leven?
2. Verveelt u zich vaak?
3. Voelt u zich vaak hopeloos?
4. Blijft u liever thuis dan uit te gaan en nieuwe dingen te doen?
5. Voelt u zich nogal waardeloos op het ogenblik?

5.1 DEPRESSIEVE NEIGINGEN ALGEMEEN

Tabel: *Depressieve neigingen*

	Dentergem
tevreden over leven	95,6%
verveling	9,2%
hopeloos	6,6%
liever thuis blijven	42,3%
waardeloos	7,6%

95,6% van de ouderen geeft aan tevreden te zijn over het leven.

Desalniettemin verveelt 9,2% van de ouderen zich vaak en voelt bijna 6,6% van de ouderen zich vaak hopeloos. 7,6% voelt zich waardeloos. 42,3% van de ouderen geeft aan dat ze liever thuis blijven dan weggaan.

5.2 DEPRESSIEVE NEIGINGEN IN FUNCTIE VAN EEN AANTAL KENMERKEN

5.2.1 Depressieve neigingen in functie van leeftijdsklassen

Tabel: *Depressieve neigingen in functie van leeftijdsklasse*

	60-69j	70-79j	80+
tevreden over leven	95,6%	95,1%	94,7%
verveling	7,1%	6,6%	16,7%
hopeloos	7,1%	4,7%	7,8%
liever thuis blijven	30,8%	40,6%	66,7%
waardeloos	4,9%	7,5%	13,3%

Naarmate de leeftijd stijgt, voelen de ouderen zich (veel) vaker verveeld, hulpeloos en waardeloos.

5.2.2 Depressieve neigingen in functie van partnerschap

Tabel: Depressieve neigingen in functie van partnerschap

	partner	geen partner
tevreden over leven	96,8%	91,8%
verveling	5,8%	20,2%
hopeloos	4,3%	12,8%
liever thuis blijven	40,1%	52,1%
waardeloos	5,4%	13,8%

Ouderen zonder partner ervaren meer depressieve neigingen, dit geldt voor alle items.

5.2.3 Depressieve neigingen in functie van inkomen

Tabel: Depressieve neigingen in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
tevreden over leven	88,9%	95,7%	93,5%	96,5%
verveling	11,1%	16,1%	8,3%	5,5%
hopeloos	11,1%	10,3%	6,7%	4,1%
liever thuis blijven	33,3%	57,5%	48,3%	37,2%
waardeloos	0,0%	13,8%	10,0%	4,8%

Hoe hoger het inkomen hoe minder vaak de ouderen liever thuis blijven.

5.2.4 Depressieve neigingen in functie van rondkomen

Tabel: Depressieve neigingen in functie van rondkomen

	moeilijk	makkelijk
tevreden over leven	92,1%	97,7%
verveling	12,2%	7,7%
hopeloos	9,8%	5,0%
liever thuis blijven	43,9%	42,5%
waardeloos	12,2%	5,4%

Ouderen die makkelijk rondkomen zijn vaker tevreden over het leven en voelen zich minder vaak waardeloos.

6 ERVAREN PROBLEMEN

Voor deze analyses gebruiken we de gegevens van vraag 55. We vroegen aan de ouderen in welke mate ze met bepaalde problemen zelf te maken hebben (gehad)?

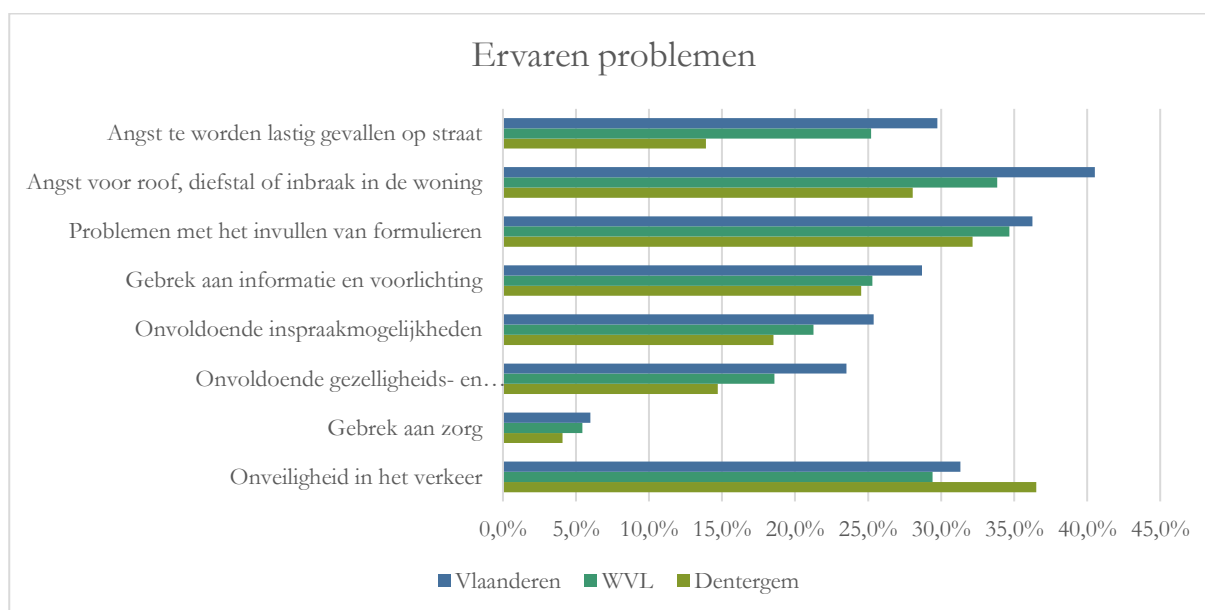
6.1 PROBLEMEN

Tabel: Problemen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Onveiligheid in het verkeer	36,5%	29,4%	31,3%
Gebrek aan zorg	4,1%	5,4%	6,0%
Onvoldoende gezelligheids- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk	14,7%	18,6%	23,5%
Onvoldoende inspraakmogelijkheden	18,5%	21,3%	25,4%
Gebrek aan informatie en voorlichting	24,5%	25,3%	28,7%
Problemen met het invullen van formulieren	32,2%	34,7%	36,3%
Angst voor roof, diefstal of inbraak in de woning	28,1%	33,8%	40,5%
Angst te worden lastig gevallen op straat	13,9%	25,2%	29,7%

De ouderen in Dentergem worden het vaakst geconfronteerd met de volgende problemen: onveiligheid van het verkeer (36,5%), het invullen van formulieren (32,2%) en de angst voor diefstal (28,1%).

De onveiligheid in het verkeer wordt door iets meer ouderen aangehaald dan in de 2 regio's. Dentergem scoort beter dan gemiddeld in de andere 2 regio's wat de overige indicatoren betreft.



6.2 PROBLEMEN IN FUNCTIE VAN EEN AANTAL KENMERKEN

6.2.1 Problemen in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Problemen in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
Onveiligheid in het verkeer	32,0%	44,3%	35,8%
Gebrek aan zorg	2,2%	5,7%	6,2%
Onvoldoende gezelligheids- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk	16,3%	14,2%	12,3%
Onvoldoende inspraakmogelijkheden	15,2%	26,4%	14,8%
Gebrek aan informatie en voorlichting	23,0%	28,3%	23,5%
Problemen met het invullen van formulieren	20,8%	32,1%	56,8%
Angst voor roof, diefstal of inbraak in de woning	21,3%	34,0%	35,8%
Angst te worden lastig gevallen op straat	12,9%	17,0%	12,3%

70 tot 79-jarigen geven vaker aan dat ze onvoldoende inspraak hebben. 80-plussers geven vaker aan dat ze problemen hebben met het invullen van formulieren. Ouderen vanaf 70 jaar geven vaker aan dat ze angst ervaren voor roof, diefstal of inbraak in de woning.

6.2.2 Problemen in functie van geslacht

Tabel: Problemen in functie van geslacht

	man	vrouw
Onveiligheid in het verkeer	37,5%	35,7%
Gebrek aan zorg	3,8%	4,4%
Onvoldoende gezelligheids- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk	12,5%	17,0%
Onvoldoende inspraakmogelijkheden	17,9%	19,2%
Gebrek aan informatie en voorlichting	25,5%	23,6%
Problemen met het invullen van formulieren	26,1%	38,5%
Angst voor roof, diefstal of inbraak in de woning	26,1%	30,2%
Angst te worden lastig gevallen op straat	13,0%	14,8%

Vrouwen geven vaker aan dat ze problemen ervaren met het invullen van formulieren.

6.2.3 Problemen in functie van partnerschap

Tabel: Problemen in functie van partnerschap

	partner	geen partner
Onveiligheid in het verkeer	34,1%	44,4%
Gebrek aan zorg	1,5%	12,2%
Onvoldoende gezelligheids- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk	12,4%	22,2%
Onvoldoende inspraakmogelijkheden	17,2%	23,3%
Gebrek aan informatie en voorlichting	24,3%	26,7%
Problemen met het invullen van formulieren	27,3%	45,6%
Angst voor roof, diefstal of inbraak in de woning	27,0%	33,3%
Angst te worden lastig gevallen op straat	13,5%	16,7%

Ouderen zonder partner ervaren meer problemen: ze geven aan dat ze problemen ervaren wat zorg betreft (gebrek aan zorg), dat er onvoldoende gezelligheids- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk zijn en ze ervaren vaker problemen met het invullen van formulieren.

6.2.4 Problemen in functie van het inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
Onveiligheid in het verkeer	22,2%	41,2%	36,7%	36,9%
Gebrek aan zorg	22,2%	9,4%	5,0%	0,7%
Onvoldoende gezelligheids- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk	22,2%	20,0%	18,3%	11,3%
Onvoldoende inspraakmogelijkheden	22,2%	24,7%	25,0%	14,2%
Gebrek aan informatie en voorlichting	33,3%	24,7%	28,3%	24,8%
Problemen met het invullen van formulieren	66,7%	43,5%	38,3%	17,7%
Angst voor roof, diefstal of inbraak in de woning	22,2%	27,1%	38,3%	25,5%
Angst te worden lastig gevallen op straat	11,1%	12,9%	13,3%	11,3%

De hoogste inkomenscategorie ervaart het minst problemen bij een gebrek aan zorg en het invullen van formulieren.

6.2.5 Problemen in functie van het rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
Onveiligheid in het verkeer	36,4%	37,0%
Gebrek aan zorg	9,1%	1,9%
Onvoldoende gezelligheids- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk	23,1%	10,6%
Onvoldoende inspraakmogelijkheden	24,8%	16,7%
Gebrek aan informatie en voorlichting	27,3%	24,1%
Problemen met het invullen van formulieren	35,5%	31,9%
Angst voor roof, diefstal of inbraak in de woning	33,1%	25,5%
Angst te worden lastig gevallen op straat	16,5%	11,6%

Ouderen die moeilijk rondkomen ervaren meer een gebrek aan zorg en geven vaker aan onvoldoende gezelligheids- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk te ervaren dan de ouderen die aangeven makkelijk rond te komen.

7 ONVEILIGHEIDSGEVOELEN

Om het onveiligheidsgevoel van ouderen te meten, kregen de respondenten acht uitspraken voorgeschoteld (vraag 32: “In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraken?”). Enkele voorbeelden zijn: “Het is vandaag de dag te onveilig om 's avonds op straat te komen” en “'s Avonds en 's nachts doe ik de deur niet open als er gebeld wordt”. De respondenten konden steeds kiezen uit vijf antwoordmogelijkheden: helemaal oneens, mee oneens, noch mee oneens / noch mee eens, mee eens en helemaal mee eens. Op basis van de antwoorden werd een schaal geconstrueerd. De schaal wordt onderverdeeld in drie klassen: laag (scores 1 t.e.m. 2,5), matig (scores 2,51 t.e.m. 3,5) en hoog (3,50 t.e.m. 5).

De items die bevroegd worden om onveiligheidsgevoelens te meten zijn:

1. Het is vandaag de dag te onveilig om op straat te komen.
2. Het is vandaag de dag te onveilig om kinderen alleen op straat te laten.
3. Ik kom nog weinig alleen buiten omdat ik schrik heb overvallen/bestolen te worden.
4. 's Avonds moet je op straat extra voorzichtig zijn.
5. De laatste 10 jaar zijn de straten onveiliger geworden.
6. 's Avonds en 's nachts doe ik de deur niet open als er gebeld wordt.
7. In deze tijd is een alarmsysteem geen overbodige luxe.
8. Als ik met vakantie ga, durf ik mijn huis niet onbewaakt achter te laten.

7.1 ONVEILIGHEIDSGEVOELEN

Tabel: Onveiligheidsgevoelens in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
geen	44,9%	43,4%	40,1%
matig	33,4%	32,4%	32,8%
ernstig	21,7%	24,2%	27,1%

Bijna 45% van de ouderen in Dentergem ervaart geen onveiligheidsgevoelens. 33,4% ervaart matige onveiligheidsgevoelens, 21,7% ervaart ernstige onveiligheidsgevoelens. De ouderen in Dentergems voelen zich minder onveilig dan gemiddeld in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

7.2 ONVEILIGHEIDSGEVOELEN IN FUNCTIE VAN EEN AANTAL KENMERKEN

De onveiligheidsgevoelens werden getoetst aan de hand van een aantal kenmerken van de ouderen. Er bleek geen verschil te zijn tussen de verschillende leeftijdscategorieën, partnerschap, inkomenscategorieën en het rondkomen met het inkomen.

7.2.1 Onveiligheidsgevoelens in functie van geslacht

	man	vrouw
geen	48,9%	40,6%
matig	34,6%	32,7%
ernstig	16,5%	26,7%

Vrouwen voelen zich vaker ernstig onveilig dan mannen.

8 MOBILITEIT

8.1 MOBILITEIT: ALGEMEEN

Voor deze analyses maken we gebruik van de gegevens van vraag 29. We geven hieronder de percentages weer van de ouderen die aangaven minimaal 1 maal per week deze vervoersvorm te gebruiken.

Tabel: Mobiliteit in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
te voet	61,1%	59,9%	59,6%
eigen wagen	85,5%	71,1%	75,3%
fiets	51,1%	46,4%	42,7%
bus/tram	1,4%	13,9%	13,1%
trein	0,3%	2,2%	2,2%
taxi	0,0%	0,6%	0,5%
belbus	0,7%	1,2%	0,9%
mindermobielencentrale	2,3%	1,0%	0,8%

Ouderen in Dentergem verplaatsen zich het vaakst met de eigen wagen (85,5%), te voet (61,1%) of met de fiets (51,1%).

In vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen wordt vooral meer gebruik gemaakt van de eigen wagen, fiets en mindermobielencentrale. Er wordt daarentegen minder gebruik gemaakt van de (bel)bus.

8.2 MOBILITEIT IN FUNCTIE VAN EEN AANTAL KENMERKEN

Er wordt nagegaan of er verschillen zijn in mobiliteit naargelang een aantal kenmerken van de respondenten.

Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Er waren geen verschillen terug te vinden naargelang het al dan niet makkelijk rondkomen met het inkomen.

8.2.1 Mobiliteit in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Mobiliteit in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
te voet	62,2%	62,7%	54,9%
eigen wagen	93,5%	88,8%	59,7%
fiets	57,0%	50,5%	35,5%
bus/tram	0,7%	3,4%	0,0%
trein	0,7%	0,0%	0,0%
taxi	0,0%	0,0%	0,0%
belbus	0,0%	0,0%	3,6%
mindermobielencentrale	0,0%	1,2%	9,2%

Er is een duidelijk verband met leeftijd: naarmate de leeftijd stijgt, verplaatst men zich minder vaak met de eigen wagen en met de fiets. Hoe ouder men wordt, hoe vaker men de belbus of mindermobielen centrale inschakelt.

8.2.2 Mobiliteit in functie van geslacht

Tabel: Mobiliteit in functie van geslacht

	man	vrouw
te voet	63,8%	58,3%
eigen wagen	91,7%	80,0%
fiets	53,4%	49,1%
bus/tram	0,7%	2,1%
trein	0,7%	0,0%
taxi	0,0%	0,0%
belbus	0,7%	0,7%
mindermobielen centrale	2,0%	2,7%

De mannelijke ouderen verplaatsen zich vaker dan vrouwen met de wagen.

8.2.3 Mobiliteit in functie van partnerschap

Tabel: Mobiliteit in functie van partnerschap

	partner	geen partner
te voet	61,0%	62,7%
eigen wagen	90,0%	70,9%
fiets	53,3%	46,8%
bus/tram	0,9%	3,0%
trein	0,5%	0,0%
taxi	0,0%	0,0%
belbus	0,9%	0,0%
mindermobielen centrale	0,5%	8,3%

De ouderen met partner verplaatsen zich vaker met de eigen wagen dan de ouderen zonder partner. Ouderen met partner verplaatsen zich daarentegen minder vaak met de mindermobielen centrale dan ouderen zonder partner.

8.2.4 Mobiliteit in functie van inkomen

Tabel: Mobiliteit in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
te voet	50,0%	61,4%	52,7%	62,8%
eigen wagen	77,8%	74,0%	78,3%	93,7%
fiets	37,5%	58,0%	49,1%	52,2%
bus/tram	0,0%	1,8%	2,0%	0,8%
trein	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%
taxi	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
belbus	0,0%	1,8%	0,0%	0,0%
mindermobielcentrale	0,0%	6,3%	4,0%	0,0%

Hoe hoger het inkomen hoe vaker ouderen de wagen gebruiken. De mindermobielcentrale wordt vaker gebruikt door ouderen met een inkomen < 2.000 euro.

Thema 4: Maatschappelijke participatie

Binnen dit thema gaan we dieper in op volgende onderwerpen: activiteitsgraad, participatie aan het verenigingsleven, het vrijwilligerswerk, de seniorenverenigingen en cultuurparticipatie.

1 ACTIVITEITEN

Om de activiteitsgraad van de respondenten te meten hebben we gebruik gemaakt van vraag 58 uit de vragenlijst. We delen de gegevens op in twee. In een eerste analyse komen die activiteiten aan bod die een ontspannend karakter hebben. In een tweede analyse komen de meer intellectueel georiënteerde activiteiten aan bod.

1.1 ACTIVITEITEN IN FUNCTIE VAN ONTSPANNING: ALGEMEEN

Tabel: Activiteiten in functie van ontspanning in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Wandelen of fietsen	53,7%	57,0%	56,9%
Andere sporten	13,6%	11,5%	13,3%
Kaarten of gezelschapsspelen	18,0%	17,9%	15,9%
Knutselen of handwerk	17,0%	18,2%	19,1%
Op café of uit eten gaan (ook brasserie en tearoom)	26,5%	23,2%	25,8%
Reizen en uitstapjes maken	12,9%	8,5%	7,5%
Tuinieren	41,1%	41,4%	46,4%
Winkelen voor genoeg	23,4%	25,7%	28,2%
Naar sportevenement gaan	6,9%	5,2%	8,5%

De top 3 van activiteiten in Dentergem wordt gevormd door wandelen/fietsen (53,7%), tuinieren (41,1%) en op café of uit eten gaan (26,5%).

In West-Vlaanderen en Vlaanderen zit winkelen voor het genoeg in de top 3, in plaats van op café gaan of uit eten gaan. Daarnaast verschillen alle activiteiten significant met Dentergem, behalve wat wandelen/fietsen betreft.

In Dentergem gaan ouderen iets vaker dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen 'andere sporten' uitoefenen, kaarten of gezelschapsspelen, op café of uit eten gaan en reizen en uitstapjes maken. Ouderen uit Dentergem gaan daarentegen minder vaak knutselen of handwerk doen, tuinieren en winkelen voor genoeg. Het aandeel ouderen dat naar sportevenementen gaat ter ontspanning zit tussen het West-Vlaamse en Vlaamse gemiddelde in.

1.2 ACTIVITEITEN IN FUNCTIE VAN ONTSPANNING: SPORT

De sportactiviteiten worden bekeken naargelang een aantal kenmerken van de respondenten. Statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Partnerschap en (subjectief) inkomen hebben geen invloed op de sportactiviteiten.

1.2.1 Wandelen, sport en naar sportevenementen gaan ivf leeftijdsklasse

Tabel: Activiteiten (wandelen, sport en naar sportevenementen gaan) in functie van ontspanning in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
Wandelen of fietsen	59,5%	60,0%	35,6%
Andere sporten	13,0%	20,0%	7,8%
Naar sportevenement gaan	9,2%	8,2%	1,1%

Naarmate de leeftijd toeneemt, daalt de beoefening van sportactiviteiten.

1.2.2 Wandelen, sport en naar sportevenementen gaan in functie van geslacht

Tabel: Activiteiten (wandelen, sport en naar sportevenementen gaan) in functie van geslacht

	man	vrouw
Wandelen of fietsen	53,9%	54,1%
Andere sporten	15,7%	11,7%
Naar sportevenement gaan	12,0%	2,0%

Mannen gaan vaker naar sportevenementen dan vrouwen.

1.3 ACTIVITEITEN IN FUNCTIE VAN ONTSPANNING: OP CAFÉ GAAN, REIZEN EN WINKELN

Ook voor deze activiteiten in functie van ontspanning wordt nagegaan of er verschillen zijn naargelang een aantal kenmerken van de respondenten. De statistisch significante verschillen worden in het vet aangeduid. Er bleek geen verschil te zijn naargelang partnerschap en het (subjectief) inkomen.

1.3.1 Op café gaan, reizen en winkelen in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Activiteiten (op café gaan, reizen en winkelen) in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
Op café of uit eten gaan (ook brasserie en tearoom)	33,5%	27,3%	12,2%
Reizen en uitstapjes maken	16,2%	11,8%	6,7%
Winkelen voor genoeg	24,9%	24,5%	20,0%

Hoe ouder men wordt, hoe minder vaak men op café gaat of uit eten gaat.

1.3.2 Op café gaan, reizen en winkelen in functie van geslacht

Tabel: Activiteiten (op café gaan, reizen en winkelen) in functie van geslacht

	man	vrouw
Op café of uit eten gaan (ook brasserie en tearoom)	35,6%	17,9%
Reizen en uitstapjes maken	12,0%	13,8%
Winkelen voor genoeg	24,6%	21,9%

Mannen gaan vaker op café of uit eten dan vrouwen.

1.4 ACTIVITEITEN IN FUNCTIE VAN ONTSPANNING: KAARTEN, KNUTSELEN EN TUINIEREN

Ook wat kaarten, knutselen en tuinieren betreft, wordt nagegaan of er verschillen te vinden zijn tussen de respondenten.

1.4.1 Kaarten, knutselen en tuinieren in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Activiteiten (kaarten, knutselen en tuinieren) in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
Kaarten of gezelschapsspelen	15,1%	22,7%	18,9%
Knutselen of handwerk	17,8%	18,2%	14,4%
Tuinieren	44,3%	49,1%	26,7%

80-plussers tuinieren veel minder dan jongsenioren.

1.4.2 Kaarten, knutselen en tuinieren in functie van geslacht

Tabel: Activiteiten (kaarten, knutselen en tuinieren) in functie van geslacht

	man	vrouw
Kaarten of gezelschapsspelen	23,6%	12,8%
Knutselen of handwerk	18,8%	15,3%
Tuinieren	52,9%	30,1%

Mannen kaarten vaker en tuinieren vaker dan vrouwen.

1.4.3 Kaarten, knutselen en tuinieren in functie van partnerschap

Tabel: Activiteiten (kaarten, knutselen en tuinieren) in functie van partnerschap

	partner	geen partner
Kaarten of gezelschapsspelen	16,0%	25,0%
Knutselen of handwerk	17,7%	16,7%
Tuinieren	47,9%	25,0%

Ouderen met een partner tuinieren meer dan ouderen zonder een partner. Ouderen zonder partner gaan daarentegen vaker gaan kaarten of gezelschapspelletjes doen.

1.4.4 Kaarten, knutselen en tuinieren in functie van het inkomen

Tabel: Activiteiten (kaarten, knutselen en tuinieren) in functie van het inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
Kaarten of gezelschapsspelen	0,0%	31,1%	19,7%	15,3%
Knutselen of handwerk	11,1%	18,9%	13,1%	18,8%
Tuinieren	22,2%	30,0%	39,3%	56,3%

Ouderen met een gezinsinkomen boven 1.500 euro gaan minder vaak kaarten of gezelschapsspelen spelen, maar gaan daarentegen vaker tuinieren.

1.4.5 Kaarten, knutselen en tuinieren in functie van rondkomen met het inkomen

Tabel: Activiteiten (kaarten, knutselen en tuinieren) in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
Kaarten of gezelschapsspelen	18,0%	19,9%
Knutselen of handwerk	20,3%	15,4%
Tuinieren	28,1%	50,7%

Ouderen die makkelijk rondkomen gaan vaker tuinieren dan ouderen die moeilijk rondkomen.

1.5 ACTIVITEITEN IN FUNCTIE VAN INTELLECTUELE ORIËTERING

Tabel: Activiteiten in functie van intellectuele oriëntering in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Toneel spelen, volksdansen, koor	3,9%	3,9%	4,3%
Boeken lezen	25,4%	32,6%	33,6%
Een opleiding of cursus volgen	5,1%	6,2%	6,3%
Herstellingen in huis	11,1%	12,4%	15,0%
Naar bibliotheek gaan	3,6%	4,6%	4,3%

Een kwart van de ouderen in Dentergem leest af en toe een boek. Ruim 1 oudere op 10 voert herstellingen uit in huis. 1 oudere op 20 volgt af en toe een opleiding of een cursus. Bijna 4% van de ouderen in Dentergem spelen toneel/volksdansen/koor of gaan naar de bibliotheek.

De 2 meest beoefende activiteiten bij de ouderen in Dentergem zijn ook de 2 meest beoefende activiteiten in West-Vlaanderen en Vlaanderen, maar worden minder beoefend in Dentergem.

Er wordt nagegaan in welke mate deze activiteiten verschillen naargelang een aantal kenmerken. Niks bleek een rol te spelen. Dit kan voornamelijk verklaard worden door de lage aantallen bij deze vragen.

2 PARTICIPATIE IN VERENIGINGEN

Om de participatie in verenigingen te meten maken we gebruik van vraag 62. De items werden gehercodeerd naar 0 geen lid en 1 lid en dan gesommeerd. Hoe hoger de score hoe hoger de participatiegraad. De bekomen score is dus het gemiddeld aantal verenigingen waarvan men lid is.

2.1 GEMIDDELD AANTAL VERENIGINGEN WAAR MEN LID VAN IS

Tabel: Gemiddeld lidmaatschap van verenigingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
vereniging	1,36	1,86	1,72

Ouderen in Dentergem zijn gemiddeld van 1,4 verenigingen lid. Dit is lager dan gemiddeld in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

2.2 VERENIGINGEN

Verenigingen in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
milieu- of natuurvereniging	6,3%	5,0%	6,2%
fanclub	2,9%	1,5%	1,5%
vereniging die gehandicapten, bejaarden, kansarmen ... helpt	14,7%	14,9%	13,1%
vereniging voor creatieve hobby	12,1%	7,3%	7,6%
hobbyclub	5,0%	7,8%	8,6%
vrouwenbeweging	11,6%	14,2%	14,0%
socio-culturele vereniging	7,6%	13,4%	12,1%
sportvereniging of -club	14,7%	14,2%	15,3%
politieke vereniging of partij	4,1%	8,5%	9,4%
religieuze of kerkelijke vereniging	6,1%	10,2%	10,2%
wijk- of buurtcomité , carnaval- of feestvereniging	2,6%	3,5%	4,0%
vereniging die ijvert voor internationale vrede/ontwikkeling	2,9%	3,5%	3,8%
vakbond, middenstandsorganisatie, beroepsvereniging	8,8%	16,2%	14,0%
gemeentelijke adviesraad/schoolraad/...	4,1%	3,7%	3,4%
gezinsvereniging	9,1%	10,9%	6,6%
groepering in plaatselijk café	4,1%	5,7%	4,4%
het Rode Kruis, Vlaamse Kruis, vrijwillige brandweer,...	7,3%	9,0%	8,6%
vereniging voor gepensioneerden	32,0%	35,2%	26,8%
zelfhulpgroep	1,2%	0,7%	1,0%
jeugdbeweging of jeugdvereniging	1,2%	2,2%	2,5%

De populairste verenigingen in Dentergem zijn verenigingen voor gepensioneerden (32%), sportverenigingen (14,7%) en verenigingen die gehandicapten, bejaarden of kansarmen helpen (14,7%).

De top 3 in West-Vlaanderen verschilt lichtjes met Dentergem: naast de vereniging die gehandicapten helpt en vereniging voor gepensioneerden zijn ouderen voornamelijk lid van een vakbond, middenstandsorganisatie of beroepsvereniging. In Vlaanderen is er sprake van een gedeelde top 3-plaats. Naast de vereniging voor gepensioneerden en sportvereniging zijn ouderen vooral lid van een vrouwenbeweging en een vakbond.

De significante verschillen zijn in het vet aangeduid in de tabel. De grootste verschillen tussen Dentergem en andere regio's is dat er in Dentergem meer ouderen lid zijn van een vereniging voor creatieve hobby's dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen, maar minder vaak lid van een socio-culturele vereniging, een politieke vereniging of een vakbond.

Verenigingen in functie van leeftijdsklasse

Naarmate de leeftijd toeneemt, daalt de participatiegraad van ouderen. Dit geldt vooral voor gezinsverenigingen. Het aantal leden bij verenigingen voor gepensioneerden neemt daarentegen heel sterk toe.

Verenigingen in functie van geslacht

Mannen zijn vaker lid van een sportvereniging, een vakbond, een jeugdbeweging en een groepering van een plaatselijk café dan vrouwen.

Vrouwen zijn vaker lid van een vereniging die gehandicapten helpt en een vrouwenbeweging dan mannen.

Verenigingen in functie van partnerschap

Ouderen zonder partner zijn vaker lid van een vereniging die gehandicapten helpt en een hobbyclub. Ouderen met partner zijn vaker lid van een gezinsvereniging.

Verenigingen in functie van inkomen

Hoe hoger het inkomen, hoe vaker men lid is van een sportvereniging en een gezinsvereniging. Vooral ouderen met een inkomen van 1.500 tot 2.000 euro zijn vaker lid van een groepering in een plaatselijk café en een jeugdvereniging.

Verenigingen in functie van rondkomen met het inkomen

Ouderen die makkelijk rondkomen zijn vaker lid van een gezinsvereniging dan ouderen die moeilijk rondkomen.

3 SENIORENVERENIGINGEN

Met de vragen 61 (kent men seniorenverenigingen), 62 (is men er lid van) en 53 (wil men lid worden) peilen we naar de kennis, het lidmaatschap en het potentieel lidmaatschap van seniorenverenigingen. Deze verschillende items worden hieronder achtereenvolgens geanalyseerd.

3.1 KENNIS VAN SENIORENVERENIGINGEN

Tabel: Kennis van seniorenverenigingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
ja	92,5%	85,2%	85,1%

92,5% van de ouderen weet van het bestaan af van ouderenverenigingen. Het aandeel ligt hoger in Dentergem dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Geslacht, partnerschap en (subjectief) inkomen hebben geen invloed op het al dan niet kennen van de ouderverenigingen.

3.1.1 Kennis van seniorenverenigingen in functie van de leeftijd

	60-69j	70-79j	80+
ja	88,6%	95,4%	96,7%

Hoe ouder, hoe meer de ouderen weet hebben van het bestaan van seniorenverenigingen.

3.2 LIDMAATSCHAP VAN SENIORENVERENIGINGEN

Tabel: Lidmaatschap van seniorenverenigingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
ja	39,8%	35,4%	27,0%

39,8% van de Dentergemse ouderen is lid van een ouderenvereniging. Het aandeel ligt lager in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Voor de meeste kenmerken zijn er significante verschillen terug te vinden, met uitzondering van het subjectief inkomen.

3.2.1 Lidmaatschap van seniorenverenigingen in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Lid van seniorenverenigingen in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
ja	21,7%	51,4%	63,3%

Hoe ouder, hoe meer kans dat men lid is van een seniorenvereniging.

3.2.2 Lidmaatschap van seniorenverenigingen in functie van geslacht

Tabel: Lid van seniorenverenigingen in functie van geslacht

	man	vrouw
ja	35,6%	44,2%

Vrouwen zijn vaker lid van een seniorenvereniging.

3.2.3 Lidmaatschap van seniorenverenigingen in functie van partnerschap

Tabel: Lid van seniorenverenigingen in functie van partnerschap

	partner	geen partner
ja	36,7%	48,5%

Ouderen zonder partner zijn vaker lid van een seniorenvereniging.

3.2.4 Lidmaatschap van seniorenverenigingen in functie van inkomen

Tabel: Lid van seniorenverenigingen in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
ja	66,7%	52,7%	37,7%	26,8%

In de inkomensklasse 1.000-1.499 euro zijn de meeste ouderen lid. Daarna daalt het aandeel leden met het inkomen.

3.3 POTENTIEEL LIDMAATSCHAP

Tabel: Potentieel lidmaatschap van seniorenverenigingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
neen	30,4%	39,7%	39,7%
ik denk het niet	25,1%	22,8%	25,1%
ja, misschien	29,3%	21,9%	23,6%
ja	15,2%	15,6%	11,6%

30,4% wil in de toekomst geen lid worden van een seniorenvereniging en 25,1% denkt niet dat hij/zij lid zal worden. 44,5% staat wel positief ten opzichte van het lidmaatschap van seniorenverenigingen. 15,2% ouderen verwacht in de komende jaren lid te worden van een seniorenvereniging, 29,3% zegt misschien lid te worden. De ouderen van Dentergem staan positiever tegenover een potentieel lidmaatschap bij een seniorenvereniging.

Ook hier wordt het potentieel lidmaatschap getoetst aan een aantal kenmerken van de ouderen. Hieruit blijkt dat geslacht, partnerschap en subjectief inkomen geen invloed hebben op het potentieel lidmaatschap.

3.3.1 Potentieel lidmaatschap van seniorenverenigingen in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Potentieel lidmaatschap van seniorenverenigingen in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
neen	23,1%	30,4%	46,5%
ik denk het niet	26,6%	25,0%	21,1%
ja, misschien	39,1%	27,2%	9,9%
ja	11,2%	17,4%	22,5%

Hoe ouder men wordt, hoe minder men denkt om nog lid te worden van een seniorenvereniging. Dit geldt zeker voor de 80-plussers. Opvallend is wel dat net bij de 80-plussers het aandeel ouderen dat verwacht lid te worden in de komende jaren, ook het grootst is.

3.3.2 Potentieel lidmaatschap van seniorenverenigingen in functie van inkomen

Tabel: *Potentieel lidmaatschap van seniorenverenigingen in functie van inkomen*

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
neen	25,0%	36,8%	30,2%	24,4%
ik denk het niet	25,0%	23,7%	26,4%	29,0%
ja, misschien	37,5%	15,8%	24,5%	39,7%
ja	12,5%	23,7%	18,9%	6,9%

Hoe hoger het inkomen, hoe minder men overtuigd 'ja' zegt op het lidmaatschap voor seniorenverenigingen, maar men vaker 'ja, misschien' antwoordt.

4 VRIJWILLIGERSWERK

Om het vrijwilligerswerk te analyseren bekijken we vraag 65 uit de vragenlijst. Het rekruteringspotentieel voor vrijwilligers wordt geanalyseerd op basis van vraag 65bis.

We vroegen de respondent: 'Doet u vrijwilligerswerk?' om na te gaan welk percentage van de ouderen aan vrijwilligerswerk doet.

Verder vroegen we of men in de toekomst vrijwilligerswerk zou willen doen. Men kon aangeven: Neen, ik denk het niet, ja misschien en ja.

4.1 VRIJWILLIGERSWERK

26,1% van de ouderen in Dentergem verricht één of andere vorm van vrijwilligerswerk.

Tabel: Type vrijwilligerswerk

Recreatief: vb organiseren of begeleiden van vakanties

Handenarbeid: vb organiseren van handwerk/knutselwerk

Gezelschap: vb huisbezoeken, ziekenbezoek/rusthuiswerking

Huishoudelijk: vb aanbieden keukenhulp, maaltijdhulp, opknappen klussen, hulp bij tuinieren

Vormend: vb. organiseren/ondersteunen van wetenschappelijk werk, onderwijs, vorming, workshops, opvoeden studiebegeleiding, boeken voorlezen, voorlichting

Zorgend: vb. organiseren/ondersteunen van oppas, verzorging, begeleid wonen, toezicht, babyzorg

socio-cultureel vb. organiseren/ondersteunen van toneel-/muziekevenementen

administratief vb functie in bestuur van vereniging, ondersteuning bij boekhouding, administratie, redactie

maatschappelijk: vb. ondersteunen van gemeentelijke (bv 11-11-11 actie, ..) en andere acties (Kom op tegen kanker, Levenslijn, ...)

bestuurlijk vb. vertegenwoordiging in ouderenadviesraad in gemeente

Tabel: Type vrijwilligerswerk in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Recreatief	10,5%	12,4%	12,7%
Handenarbeid	9,1%	9,6%	11,7%
Gezelschap	30,1%	32,8%	33,3%
Huishoudelijk	10,5%	12,2%	13,9%
Vormend	11,2%	11,4%	14,9%
Zorgend	11,2%	12,0%	13,0%
Socio-cultureel	9,1%	10,9%	12,6%
Administratief	16,1%	19,0%	23,2%
Maatschappelijk	11,2%	13,4%	17,2%
Bestuurlijk	4,9%	12,7%	12,9%

De significante verschillen worden in het vet aangeduid en de top 3 in het grijs.

In Dentergem is de meest populaire vorm van vrijwilligerswerk het houden van gezelschap (30,1%). Op een twee plaats volgt administratief werk (16,1%). Op een derde plaats zijn er 3 soorten vrijwilligerswerk terug te vinden (alle 3 11,2%): Vormend, zorgend en maatschappelijk vrijwilligerswerk.

Ook in West-Vlaanderen en Vlaanderen vinden we dezelfde top 3 met: gezelschap houden, administratief werk en maatschappelijk vrijwilligerswerk.

Over het algemeen zien we dat de meeste types vrijwilligerswerk vaker uitgeoefend worden in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

4.2 INTENSITEIT VRIJWILLIGERSWERK

Tabel: Intensiteit vrijwilligerswerk in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
nooit	73,9%	67,2%	70,1%
minder dan maandelijks	6,7%	7,0%	8,6%
maandelijks	7,8%	6,5%	8,3%
wekelijks	8,1%	13,8%	9,4%
(bijna) dagelijks	3,6%	5,4%	3,6%

73,9% van de Dentergemse ouderen verricht nooit vrijwilligerswerk. 26,1% verricht wel vrijwilligerswerk. Voor 11,7% is dit op wekelijkse of dagelijkse basis.

In vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen is een kleiner aandeel bezig met vrijwilligerswerk.

4.2.1 Intensiteit vrijwilligerswerk in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Intensiteit vrijwilligerswerk in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
nooit	69,1%	65,7%	95,0%
minder dan maandelijks	9,6%	6,1%	1,3%
maandelijks	8,4%	11,1%	1,3%
wekelijks	10,7%	9,1%	1,3%
(bijna) dagelijks	2,2%	8,1%	1,3%

Eenmaal de leeftijd van 80 jaar neemt het vrijwilligerswerk heel sterk af.

4.2.2 Intensiteit vrijwilligerswerk in functie van geslacht

Tabel: Intensiteit vrijwilligerswerk in functie van geslacht

	man	vrouw
nooit	75,0%	72,5%
minder dan maandelijks	9,7%	3,8%
maandelijks	8,0%	7,7%
wekelijks	4,5%	11,5%
(bijna) dagelijks	2,8%	4,4%

Vrouwen doen meer vrijwilligerswerk dan mannen. Vrouwen doen ook vaker op regelmatige basis vrijwilligerswerk.

4.3 RECRUTERINGSPOTENTIEEL VRIJWILLIGERSWERK

Tabel: Potentieel vrijwilligerswerk

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
neen	57,6%	53,0%	50,4%
ik denk het niet	23,0%	30,3%	32,1%
ja misschien	19,1%	15,4%	16,4%
ja	0,4%	1,3%	1,1%

Ruim 80% van de ouderen is niet van plan om in de toekomst vrijwilligerswerk te doen. Bijna een vijfde wil het misschien wel doen en 0,4% antwoordt dat hij/zij het zeker wil doen in de toekomst.

In vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen is de groep ouderen die resoluut nee zegt tegen vrijwilligerswerk groter, maar daartegenover staat dat de groep potentiële vrijwilligers wel groter is in Dentergem.

In onderstaande tabellen wordt nagegaan welke categorieën het best aangesproken worden om vrijwilligers te rekruteren. Geslacht en (subjectief) inkomen bleken geen invloed te hebben op het potentieel vrijwilligerswerk.

4.3.1 Potentieel vrijwilligerswerk in functie van leeftijdsklassen

Tabel: *Potentieel vrijwilligerswerk in functie van leeftijdsklasse*

	60-69j	70-79j	80+
neen	35,6%	57,8%	91,8%
ik denk het niet	29,7%	29,7%	6,8%
ja misschien	33,9%	12,5%	1,4%
ja	0,8%		

Het rekruteringspotentieel ligt het hoogst bij de 60 tot 69-jarigen.

4.3.2 Potentieel vrijwilligerswerk in functie van partnerschap

Tabel: *Potentieel vrijwilligerswerk in functie van partnerschap*

	partner	geen partner
neen	53,5%	71,9%
ik denk het niet	23,2%	18,8%
ja misschien	22,7%	9,4%
ja	0,5%	

Ouderen met partner zouden meer dan ouderen zonder partner in de toekomst vrijwilligerswerk willen doen.

5 INFORMELE ZORG EN HULP

5.1 MANTELZORG

Met de vragen 51 tem 53 peilen we naar de informele rollen die ouderen opnemen. Het eerst komt mantelzorg aan bod. De antwoorden van de respondenten werden gerecodeerd zodat in onderstaande tabel enkel deze percentages worden weergegeven van ouderen die zeggen minimaal wekelijks te zorgen voor zieke, gehandicapte of oude familieleden, kennissen en buren.

Tabel: Mantelzorg

	Dentergem
Man/ vrouw, partner	14,7%
Kind(eren)	7,9%
Schoonkind(eren)	2,8%
Kleinkind(eren)	11,4%
Broer(s) /zus(sen)	3,4%
Ouder(s)	11,3%
Andere familieleden	3,1%
Vriend(en)/ kennis(sen)	3,4%
Buren/ mensen uit de wijk	4,5%

Ouderen in Dentergem zorgen het vaakst voor de partner, de kleinkinderen, de ouders en de kinderen.

5.2 OPVANG VAN DE EIGEN KLEINKINDEREN

Tabel: Opvang van eigen kleinkinderen

	Dentergem
nooit	39,9%
minder dan maandelijks	13,8%
maandelijks	9,1%
wekelijks	26,7%
(bijna) dagelijks	9,1%
meerdere keren per dag	1,3%

39,9% van de ouderen zorgt nooit voor de eigen kleinkinderen. De meeste ouderen die dit wel doen, doen dit minder dan maandelijks tot wekelijks.

5.3 OPVANG VAN KLEINE KINDEREN IN BUURT, KENNISSENKRING OF FAMILIE

Tabel: Opvang van kleine kinderen

	Dentergem
nooit	95,6%
minder dan maandelijks	3,0%
maandelijks	0,5%
wekelijks	0,5%
(bijna) dagelijks	0,3%
meerdere keren per dag	

De opvang voor kleine kinderen van anderen komt zelden voor.

6 POLITIEKE INTERESSE EN ERVAREN POLITIEKE INVLOED

6.1 INTERESSE IN DE POLITIEK

Tabel: Politieke interesse in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
politieke interesse	62,5%	57,5%	58,2%

62,5% van de ouderen in Dentergem geeft aan geïnteresseerd te zijn in de politiek. Dit is iets meer dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Leeftijd, partnerschap en subjectief inkomen hebben geen invloed op de politieke interesse. Geslacht en inkomen wel.

6.1.1 Politieke interesse functie van geslacht

Tabel: Politieke interesse in functie van geslacht

	man	vrouw
politieke interesse	69,3%	56,1%

Mannelijke ouderen zijn meer geïnteresseerd in politiek dan vrouwelijke ouderen.

6.1.2 Politieke interesse functie van inkomen

Tabel: Politieke interesse in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
politieke interesse	11,1%	55,6%	75,8%	69,0%

Vooral de hogere inkomenscategorie is geïnteresseerd in politiek.

7 BIJWONEN CULTURELE ACTIVITEITEN

7.1 MATE VAN CULTUURPARTICIPATIE

Cultuurparticipatie wordt gemeten aan de hand van vraag 74. Een 8-tal categorieën van culturele evenementen worden opgesomd. Voorheen werd dit meer in detail opgevraagd (21 items), waardoor de vergelijking niet gemaakt kan worden met andere gemeenten/regio's.

Tabel: Cultuurparticipatie

	Dentergem
Toneel-, ballet- of dansvoorstelling	1,6%
Comedy	0,8%
Concerten of muziekfestival	1,4%
Bibliotheekbezoek of literair evenement	9,8%
Museum, tentoonstelling, galerij	3,3%
Historische gebouwen, monumenten ...	1,6%
Bioscoop of filmfestival	2,2%
Volkscultuur (wijkfeest, kermis, fanfare, circus)	0,5%

85,7% van de ouderen woont nooit een culturele activiteit bij. Een bibliotheekbezoek is het populairst, bijna 1 oudere op 10 gaat minstens af en toe naar de bibliotheek.

Er wordt gekeken naar de kenmerken van de ouderen die culturele activiteiten bijwonen. Gezien de kleine groep (in aantal) is het moeilijk om veel verbanden te vinden.

7.1.1 Cultuurparticipatie in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Cultuurparticipatie in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
Nooit	80,9%	86,3%	95,1%
Minstens 1 culturele activ.	19,1%	13,7	4,9%

Naarmate de leeftijd stijgt, neemt het aandeel ouderen dat nooit een culturele activiteit bijwoont toe. Ouderen in de jongste leeftijdsklassen participeren meer aan het cultuurleven.

7.1.2 Cultuurparticipatie in functie van inkomen

Tabel: Cultuurparticipatie in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
Nooit	100,00%	92,60%	91,70%	80,30%
Minstens 1 culturele activ.	0,0%	7,4%	8,3%	19,7%

Naarmate het maandelijks gezinsinkomen stijgt is de groep ouderen die frequent participeert groter.

7.2 CREATIEVE HOBBY'S

Tabel: Creatieve hobby's

Vraag 75 peilt naar de mate waarin ouderen zelf bepaalde hobby's uitoefenen. Ook hier zijn de aandelen vrij laag. Ook hier kan er geen vergelijking gemaakt worden met andere regio's aangezien het een herwerkte vraag betreft.

	Dentergem
Dans	2,8%
Theater	0,0%
Beeldexpressie (video, fotografie, film)	3,9%
Beeldende kunst (schilderen, tekenen..)	3,1%
Een muziekinstrument bespelen	2,8%
Zang	3,1%
Creatief schrijven	0,6%

13% van de ouderen in Dentergem oefent minstens af en toe een creatieve hobby uit. Beeldexpressie, beeldende kunst en zang zijn de vaakst beoefende hobby's (>3%).

Aangezien de aantallen zeer laag zijn, zijn er geen verschillen terug te vinden naargelang de verschillende kenmerken.

7.3 BELEMMERINGEN BIJWONEN CULTURELE EVENEMENTEN

Tabel: Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in vergelijking met andere metingen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
Geen interesse	52,9%	56,4%	53,6%
Gebrek aan tijd	13,7%	18,6%	20,9%
Tijdstip voorstelling ('s avonds)	15,2%	28,6%	28,5%
De afstand	16,9%	21,5%	27,6%
Gebrek aan eigen vervoer	4,7%	13,1%	15,4%
Gebrek aan openbaar vervoer	8,3%	13,5%	18,0%
De reservatie	2,7%	11,2%	15,3%
Financieel te duur	10,3%	24,5%	30,2%

Wanneer aan ouderen gevraagd wordt waarom ze niet deelnemen aan culturele evenementen, dan is dat omdat het hen niet interesseert (52,9%), omwille van de afstand (16,9%) en omwille van het tijdstip ('s avonds – 15,2%).

In West-Vlaanderen en Vlaanderen liggen alle aandelen hoger dan in Dentergem. Bij de West-Vlaamse en Vlaamse ouderen speelt de afstand minder een rol. Vooral de financiële impact speelt een belangrijke rol.

7.3.1 Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
Geen interesse	53,9%	48,3%	55,7%
Gebrek aan tijd	19,4%	12,1%	4,1%
Tijdstip voorstelling ('s avonds)	12,0%	20,7%	14,4%
De afstand	15,7%	20,7%	14,4%
Gebrek aan eigen vervoer	2,6%	4,3%	9,3%
Gebrek aan openbaar vervoer	7,9%	9,5%	8,2%
De reservatie	3,7%	1,7%	2,1%
Financieel te duur	12,0%	12,1%	5,2%

Jongsenioren hebben vaker geen tijd om culturele evenementen bij te wonen. Naarmate de leeftijd stijgt, neemt het mobiliteitscomponent (gebrek aan eigen vervoer) toe als belemmering voor participatie aan cultuur.

7.3.2 Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van geslacht

Tabel: Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van geslacht

	man	vrouw
Geen interesse	59,3%	46,7%
Gebrek aan tijd	13,9%	13,7%
Tijdstip voorstelling ('s avonds)	9,3%	20,8%
De afstand	10,3%	23,1%
Gebrek aan eigen vervoer	1,5%	7,5%
Gebrek aan openbaar vervoer	5,2%	11,3%
De reservatie	2,6%	2,8%
Financieel te duur	10,3%	10,4%

Voor vrouwen spelen vooral mobiliteitscomponenten een rol (vervoer en afstand), alsook het tijdstip van activiteiten. Bij mannen speelt vooral het gebrek aan interesse een grotere rol.

7.3.3 Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van partnerschap

Tabel: Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van partnerschap

	partner	geen partner
Geen interesse	54,6%	48,1%
Gebrek aan tijd	11,6%	18,3%
Tijdstip voorstelling ('s avonds)	15,7%	12,5%
De afstand	16,7%	17,3%
Gebrek aan eigen vervoer	3,4%	8,7%
Gebrek aan openbaar vervoer	8,9%	7,7%
De reservatie	3,1%	1,9%
Financieel te duur	10,2%	11,5%

Ouderen zonder partner ervaren meer belemmeringen voor cultuurparticipatie op vlak van eigen vervoer.

7.3.4 Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van inkomen

Tabel: Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
Geen interesse	44,4%	65,6%	64,5%	48,3%
Gebrek aan tijd	0,0%	8,6%	12,9%	19,0%
Tijdstip voorstelling ('s avonds)	11,1%	14,0%	11,3%	19,0%
De afstand	22,2%	15,1%	16,1%	19,7%
Gebrek aan eigen vervoer	11,1%	8,6%	4,8%	2,0%
Gebrek aan openbaar vervoer	11,1%	10,8%	9,7%	6,8%
De reservatie	0,0%	3,2%	0,0%	4,8%
Financieel te duur	22,2%	8,6%	11,3%	12,2%

De inkomenscategorieën van 1.000 tot 2.000 euro vernoemen vaker het gebrek aan interesse dan andere leeftijdscategorieën.

7.3.5 Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van rondkomen met het inkomen

Tabel: Belemmeringen met betrekking tot cultuurparticipatie in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
Geen interesse	53,0%	56,4%
Gebrek aan tijd	9,8%	15,6%
Tijdstip voorstelling ('s avonds)	16,7%	15,1%
De afstand	18,9%	17,3%
Gebrek aan eigen vervoer	7,6%	3,6%
Gebrek aan openbaar vervoer	12,9%	6,7%
De reservatie	2,3%	3,1%
Financieel te duur	19,7%	6,7%

Wie moeilijk rondkomt haalt het gebrek aan openbaar vervoer en de kostprijs van de activiteiten vaker aan dan ouderen die makkelijk rondkomen.

8 MEDIA

8.1 TELEVISIEKIJKEN

Tabel: Televisie kijken

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
tv	3,68	3,85	3,80

De gemiddelde oudere in Dentergem kijkt gemiddeld 3,7 uren televisie per dag. Dat is gelijkaardig aan het gemiddelde van West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Geslacht en partnerschap hebben geen invloed op het aantal uren tv kijken.

8.1.1 Televisie kijken in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Televisie kijken in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
tv	3,39	4,05	3,80

Jongsenioren kijken minder televisie dan oudere senioren.

8.1.2 Televisie kijken in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
tv	4,13	4,05	3,87	3,40

Hoe lager het inkomen hoe meer televisie er gekeken wordt.

8.1.3 Televisie kijken in functie van rondkomen met het inkomen

Tabel: Televisie kijken in functie van rondkomen met het inkomen

	moeilijk	makkelijk
tv	3,9	3,2

Ouderen die moeilijk rondkomen kijken meer televisie dan ouderen die makkelijk rondkomen.

8.2 KRANTEN LEZEN

Tabel: Kranten lezen

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
nooit	16,0%	14,8%	18,2%
minder dan wekelijks	5,0%	7,2%	8,6%
wekelijks	16,3%	24,7%	13,5%
dagelijks	62,8%	52,9%	59,8%

Meer dan de helft van de ouderen leest dagelijks de krant. 16% leest nooit de krant. Dit is iets meer dan gemiddeld in West-Vlaanderen, maar minder dan gemiddeld in Vlaanderen.

Enkel partnerschap heeft een invloed op het lezen van de krant.

8.2.1 Kranten lezen in functie van partnerschap

Tabel: Kranten lezen in functie van partnerschap

	partner	geen partner
nooit	13,5%	22,8%
minder dan wekelijks	3,1%	9,9%
wekelijks	17,4%	14,9%
dagelijks	66,0%	52,5%

Ouderen met partner lezen vaker de krant dan ouderen zonder partner.

8.3 GEMEENTELIJKE INFOBROCHURE RAADPLEGEN

Tabel: Raadplegen gemeentelijke infobrochure

	Dentergem	WVL	Vlaanderen
ja	81,3%	78,5%	82,8%
neen	16,9%	15,0%	12,8%
ken ik niet	1,8%	6,6%	4,5%

Ruim 4 ouderen op 5 raadplegen de gemeentelijke infobrochure. Dat is een hoger aandeel dan in West-Vlaanderen, maar iets lager dan het Vlaams gemiddelde. 1 oudere op 6 leest de gemeentelijke infobrochure niet, wat hoger is dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het aandeel dat de infobrochure niet kent is daarentegen heel klein in Dentergem.

Zowel geslacht, leeftijd, partnerschap als het subjectief inkomen hebben geen invloed op het al dan niet raadplegen van de gemeentelijke infobrochure.

8.3.1 Gemeentelijke infobrochure in functie van inkomen

Tabel: Raadplegen gemeentelijke infobrochure in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
ja	77,8%	70,3%	87,1%	89,0%
neen	22,2%	27,5%	11,3%	8,9%
ken ik niet	0,0%	2,2%	1,6%	2,1%

Hoe hoger het inkomen hoe meer men de gemeentelijke infobrochure raadpleegt.

8.4 INTENSITEIT INTERNETGEBRUIK

Tabel: Gebruik internet

	Dentergem
nooit	34,6%
minder dan wekelijks	3,3%
wekelijks	8,2%
dagelijks	34,6%
meerdere keren per dag	19,2%

34,6% van de ouderen gebruikt het internet nooit. Degenen die het wel gebruiken, gebruiken het veelal dagelijks of zelfs meerdere keren per dag. Er wordt geen vergelijking gemaakt met andere regio's, doordat de verschillen met West-Vlaanderen en Vlaanderen veeleer aan evolutie te wijten zijn dan aan verschillen tussen regio's.

Het al dan niet makkelijk rondkomen met het inkomen heeft geen invloed op het internetgebruik.

8.4.1 Internetgebruik in functie van leeftijdsklassen

Tabel: Gebruik internet in functie van leeftijdsklasse

	60-69j	70-79j	80+
nooit	13,7%	37,2%	74,4%
minder dan wekelijks	2,2%	5,3%	3,3%
wekelijks	10,4%	10,6%	0,0%
dagelijks	41,0%	37,2%	17,8%
meerdere keren per dag	32,8%	9,7%	4,4%

Hoe jonger, hoe vaker men het internet gebruikt.

8.4.2 Internetgebruik in functie van geslacht

Tabel: Gebruik internet in functie van geslacht

	man	vrouw
nooit	29,3%	39,3%
minder dan wekelijks	1,1%	5,5%
wekelijks	6,4%	10,0%
dagelijks	36,2%	33,3%
meerdere keren per dag	27,1%	11,9%

Het internetgebruik bij de mannelijke ouderen ligt veel hoger dan bij de vrouwelijke ouderen.

8.4.3 Internetgebruik in functie van partnerschap

Tabel: Gebruik internet in functie van partnerschap

	partner	geen partner
nooit	29,3%	52,0%
minder dan wekelijks	3,2%	4,1%
wekelijks	8,8%	4,1%
dagelijks	38,2%	24,5%
meerdere keren per dag	20,5%	15,3%

Ouderen met een partner gebruiken het internet vaker.

8.4.4 Internetgebruik in functie van inkomen

Tabel: Gebruik internet in functie van inkomen

	500-999€	1000-1499€	1500-1999€	>=2000€
nooit	44,4%	59,8%	45,2%	12,7%
minder dan wekelijks	0,0%	1,1%	1,6%	2,8%
wekelijks	22,2%	5,4%	6,5%	9,2%
dagelijks	22,2%	25,0%	29,0%	44,4%
meerdere keren per dag	11,1%	8,7%	17,7%	31,0%

Heel duidelijk: hoe hoger het inkomen, hoe vaker het internet gebruikt wordt.

8.5 WAARTOE GEBRUIKT MEN HET INTERNET? INTERNETGEBRUIK OM TE SURFEN

Tabel: Gebruik internet om te surfen

	Dentergem
Surfen en opzoeken van informatie	88,6%

88,6% van de ouderen in Dentergem, doen dit om te surfen en informatie op te zoeken.
 Waartoe gebruikt men het internet? Internetgebruik voor contacten

Tabel: Gebruik internet voor contacten

	Dentergem
E-mail	86,3%
Contact met de overheid (bv digitaal loket)	26,7%
Contact met kinderen en kleinkinderen	58,8%

86,3% van de ouderen die het internet gebruikt, doet dit om te e-mailen. 58,8% gebruikt het om contact te hebben met de (klein)kinderen en 26,7% om contact te hebben met de overheid.

8.6 WAARTOE GEBRUIKT MEN HET INTERNET? INTERNETGEBRUIK VOOR SOCIALE MEDIA (FACEBOOK, TWITTER,...) SKYPE EN ONLINE WINKELLEN

Tabel: Gebruik internet voor sociale media, skype en online winkelen

	Dentergem
Sociale media (facebook, twitter, ...)	41,6%
Skype	16,9%
Online winkelen	33,3%

41,6% van de ouderen maakt gebruik van sociale media. 16,9% maak gebruik van skype en een derde van de ouderen om online te winkelen.

Thema 5: Tevredenheid met betrekking tot dienstverlening

In deze reeks analyses bekijken we de tevredenheid over de dienstverleningen binnen de gemeente. Eerst bekijken we de totale tevredenheid door middel van een somscore. De globale tevredenheid krijgt een score op 100. Indien deze score lager is dan 40, is er sprake van ontevredenheid. Wanneer ouderen de gemeentelijke dienstverlening tussen de 40 en de 60 scoren, hebben ze een neutraal oordeel over de dienstverlening. Vanaf een score van 60 is er sprake van tevredenheid.

Vervolgens bekijken we de evolutie van de tevredenheid voor de verschillende items. De dienstverleningen worden ingedeeld in: gemeente, OCMW, politie, cultuur en bibliotheek, recreatie en sport, mobiliteit en huisvuil en containerpark.

1 TEVREDENHEID OVER DE GEMEENTE

1.1 TEVREDENHEID DIENSTVERLENING GEMEENTEBESTUUR

Tabel: Tevredenheid over de gemeentelijke dienstverlening

	Dentergem
De openingsuren van de gemeentelijke diensten	96,1%
De toegankelijkheid van de gemeentelijke diensten	97,0%
De dienstverlening van de gemeentelijke diensten	96,6%
De houding van de ambtenaar van de gemeente	97,7%

96,1% van ouderen is tevreden over de openingsuren van de gemeentelijke diensten.

97% van de ouderen is tevreden over de toegankelijkheid van de gemeentelijke diensten.

96,6% van de ouderen is tevreden over de dienstverlening van de gemeentelijke diensten.

Ook wat betreft de houding van de ambtenaren is 97,7% van de ouderen tevreden.

1.2 TEVREDENHEID OVER DE DIENSTVERLENING OCMW

Tabel: Tevredenheid over de OCMW dienstverlening

	Dentergem
De openingsuren van het OCMW diensten	98,2%
De toegankelijkheid van de OCMW diensten	98,1%
De dienstverlening van het OCMW diensten	96,8%
De houding van de ambtenaar van het OCMW	96,9%

Ook wat betreft de dienstverlening van het OCMW is de Dentergemse oudere zeer tevreden. Ouderen zijn het meest tevreden over de openingsuren (98,2%) en de toegankelijkheid van de OCMW-diensten (98,1%).

1.3 TEVREDENHEID OVER DE POLITIE

Tabel: *Tevredenheid over de politie*

	Dentergem
De dienstverlening bij de politie	91,7%
De zichtbaarheid van de politie op straat	77,7%

91,7% van de ouderen is tevreden over de dienstverlening van de politie. 77,7% van de ouderen is tevreden over de zichtbaarheid van de politie (blauw op straat).

1.4 TEVREDENHEID OVER CULTUUR EN VERKEERSBELEID

Tabel: *Tevredenheid over cultuur en verkeersbeleid*

	Dentergem
Het verkeersveiligheidsbeleid in de gemeente	61,5%
Het cultuurbeleid in de gemeente	91,1%

91,1% van de ouderen is tevreden over het cultuurbeleid. 61,5% van de ouderen is tevreden over het verkeersveiligheidsbeleid, wat een lagere score is in vergelijking met de andere items.

1.5 TEVREDENHEID OVER BIBLIOTHEEK

Tabel: *Tevredenheid over bibliotheek*

	Dentergem
De toegankelijkheid van de bibliotheek	97,0%
Het aanbod in de bibliotheek	96,1%
De dienstverlening in de bibliotheek	95,4%

Zowel de toegankelijkheid, aanbod en dienstverlening van de bibliotheek scoren heel goed (gaande van 95,4% tot 97%).

1.6 TEVREDENHEID OVER GROEN, VOETPADEN EN VERKEERSVEILIGHEIDSBELEID

Tabel: Tevredenheid over recreatie en sport

	Dentergem
De groeninfrastructuur in de gemeente	80,1%
De staat van de voetpaden	49,5%
Het verkeersveiligheidsbeleid in de gemeente	61,5%

80,1% van de ouderen is tevreden over de groeninfrastructuur in de gemeente. Minder dan de helft van de ouderen (49,5%) is tevreden over de staat van de voetpaden. Over het beleid rond verkeersveiligheid is 61,5% tevreden.

1.7 TEVREDENHEID OVER SPORT EN RECREATIE VOOR SENIOREN

Tabel: Tevredenheid over sport en recreatie voor senioren

	Dentergem
De sport en recreatiemogelijkheden voor ouderen	88,0%

Wat de sport- en recreatiemogelijkheden voor ouderen betreft, merken we dat 88% tevreden is.

1.8 TEVREDENHEID OVER HUISVUIL EN CONTAINERPARK

Tabel: Tevredenheid over huisvuil en containerpark

	Dentergem
De huisvuilophaling	96,7%
De frequentie van huisvuilophaling	96,3%
De kwaliteit van de huisvuilzakken	92,4%
De openingsuren van het containerpark	96,3%
De toegankelijkheid van het containerpark	97,6%
De dienstverlening in het containerpark	95,4%

Bijna 97% ouderen is tevreden over de huisvuilophaling.
 96,3% van de ouderen is tevreden over de frequentie van de huisvuilophaling.
 92,4% van de ouderen is tevreden over de kwaliteit van de huisvuilzakken.
 96,3% ouderen is tevreden over de openingsuren van het containerpark.
 97,6% ouderen is tevreden over de toegankelijkheid van het containerpark.
 95,4% ouderen is tevreden over de dienstverlening in het containerpark.

1.9 TEVREDENHEID OVER TER BESCHIKKING GESTELDE LOKALEN

Tabel: Tevredenheid over ter beschikking gestelde lokalen

	Dentergem
Het ter beschikking stellen van lokalen door de gemeente	85,7%
De huurprijs van de lokalen	60,2%

85,7% van de ouderen is tevreden over de ter beschikking gestelde lokalen.

60,2% van de ouderen is tevreden over de huurprijs van die lokalen.

1.10 TEVREDENHEID OVER ANDERE DIENSTVERLENINGEN BINNEN DE GEMEENTE

Tabel: Tevredenheid over andere dienstverleningen binnen de gemeente

	Dentergem
Subsidies voor aanpassing van de woning	72,6%
Sociale huisvesting	81,6%
Sociaal Huis	95,6%

72,6% van de ouderen is tevreden over de subsidies voor woningaanpassing.

81,6% van de ouderen is tevreden over de sociale huisvesting in Dentergem.

95,6% ouderen is tevreden over het sociaal huis.

1.11 TEVREDENHEID OVER DIENSTVERLENINGEN MET BETREKKING TOT ZORG

Tabel: Tevredenheid over andere dienstverleningen met betrekking tot zorg

	Dentergem
Warme maaltijden	100,0%
Poetsdienst/ bejaardenhulp	95,7%
Klusjesdienst	93,4%
Boodschappendienst	86,4%
Dagopvang	86,4%
Kortopvang	87,0%
Thuishulp	98,2%
Thuisverpleging	97,2%

100% van de ouderen is tevreden over de warme maaltijden.

95,7% van de ouderen is tevreden over de poetsdienst.

93,4% van de ouderen is tevreden over de klusjesdienst.

86,4% van de ouderen is tevreden over de boodschappendienst.

86,4% van de ouderen is tevreden over de dagopvang.

87% van de ouderen is tevreden over de kortopvang.

98,2% van de ouderen is tevreden over de thuishulp.

97,2% van de ouderen is tevreden over de thuisverpleging, wat een stijging betekent in vergelijking met 2005.

Samenvatting

In 2019 werden de ouderen van Dentergem bevroegd over hun leefsituatie. Deze bevraging leverde een uitgebreide beschrijving van de leefsituatie van de ouderen op.

Dentergem is niet de enige stad waar de ouderen bevroegd werden. De optelsom van alle enquêtes leverde een databestand met gegevens over bijna 80.000 ouderen. Deze databank stelt ons in staat om ook de gegevens van Dentergem te vergelijken met de gegevens van de oudere in de provincie West-Vlaanderen en de oudere in Vlaanderen.

Na een uitgebreide beschrijving van de steekproef, behandelt dit rapport 5 grote thema's.

Thema 1 gaat over de woonsituatie en de buurt. In dit hoofdstuk komen volgende onderwerpen aan bod: de woonsituatie en onaangepast wonen, buurtbetrokkenheid, verhuizen en verhuisgeneigdheid, de leefomstandigheden en tekorten in de wijk.

Thema 2 behandelt de gezondheid van ouderen. In dit thema komen objectieve gezondheid, potentieel hulpnetwerk, zorgafhankelijkheid, valprevalentie en informatiegaring ivm dienstverlening aan bod.

Het derde thema behandelt het welbevinden van ouderen. In dit thema wordt aandacht besteed aan de kwaliteit van leven, de uitgebreidheid en tevredenheid van het netwerk, eenzaamheid, negatieve psychologische beleving, depressieve neigingen, ervaren problemen, onveiligheidsgevoelens en mobiliteit.

Het vierde thema behandelt de maatschappelijke participatie van ouderen. In dit thema gaan we dieper in op de activiteitsgraad, de participatie in verenigingen, participatie in seniorenverenigingen, vrijwilligerswerk, cultuurparticipatie, informele zorg, politieke interesse en mediagebruik.

Het laatste thema behandelt de tevredenheid betreffende de gemeentelijke dienstverlening.

De analyses in het rapport werpen een licht op de leefsituatie van ouderen, en maken het ook mogelijk om de vragen, noden, behoeften waarmee ouderen, of een deel van de ouderen, geconfronteerd worden, te definiëren. Op basis hiervan kan de gemeente/OCMW een ouderenbeleidsplan onderbouwen.